

TEREMTÉS ÉS MEGVÁLTÁS
Mózes első könyvében

Biblia-tanulmányok

2006. IV. negyedév

TEREMTÉS ÉS MEGVÁLTÁS MÓZES ELSŐ KÖNYVÉBEN

*BIBLIAISKOLÁK KÖZÖSSÉGE
BUDAPEST, 2006*

A tanulmányokat összeállították:

SZABÓ FERENC (I., VII–IX., XIII.)

HITES GÁBOR (II.)

PRANCZ ZOLTÁN (III–V.)

KOVÁCS ZOLTÁN (VI.)

SOÓS ATTILA (X–XII.)

A Biblia-tanulmány elektronikus változata
a <http://kerak.bibliaalap.hu> internetcímen olvasható

**Kiadja a Keresztény Advent Közösség megbízásából
a Bibliaiskolák Közössége**

1121 Budapest, Remete u. 16/A

Telefon: 06-1/391-0181, fax: 06-1/391-0182, mobil: 06-20/379-6020

honlap: www.bibliakiado.hu

e-mail: bik@bibliakiado.hu

Felelős kiadó: *Czinkota András*

Sorozatszerkesztő: *Egerváriné Árvai Márta*

Nyomdai előkészítés: *Bibliaiskolák Közössége*

Nyomtatás: Reménység Alapítvány (Nágocs)

ISBN 963 7493 22 0

ISSN 0865-3119

TARTALOM

BEVEZETÉS	7
<i>1. tanulmány – 2006. október 7.</i>	
KEZDET BEN	8
<i>2. tanulmány – 2006. október 14.</i>	
ISTEN AJÁNDÉKAI AZ EMBER SZÁMÁRA	17
<i>3. tanulmány – 2006. október 21.</i>	
A BUKÁS ÉS KÖVETKEZMÉNYEI	24
<i>4. tanulmány – 2006. október 28.</i>	
KAIN ÉS ÁBEL	34
<i>5. tanulmány – 2006. november 4.</i>	
A VÍZÖZÖN ÉS AZ ÚJ KEZDET	42
<i>6. tanulmány – 2006. november 11.</i>	
A FÖLD AZ ÖZÖNVÍZ UTÁN.	53
<i>7. tanulmány – 2006. november 18.</i>	
ÁBRAHÁM ELHÍVÁSA.	64
<i>8. tanulmány – 2006. november 25.</i>	
A HIT PRÓBÁI – BUKÁSOK ÉS GYŐZELMEK.	73
<i>9. tanulmány – 2006. december 2.</i>	
A HIT DIADALA	83
<i>10. tanulmány – 2006. december 9.</i>	
JÁKÓB, A CSALÓ	90

11. tanulmány – 2006. december 16.

JÁKÓB KÜZDELMEI ÉS GYŐZELME 97

12. tanulmány – 2006. december 23.

RABSZOLGÁBÓL EGYIPTOM URA 106

13. tanulmány – 2006. december 30.

IZRÁEL NÉPE EGYIPTOMBAN. 116

Igék minden napra – október

A MÁSODIK ADVENT 125

Igék minden napra – november

MENNY ÉS FÖLD A MILLENNIUM IDEJÉN 126

Igék minden napra – december

A VÉGSŐ ÍTÉLET ÉS AZ ÚJ FÖLD 127

KÖNYVAJÁNLÓ 129

A BIK KÖNYVKIADÓ KATALÓGUSA 131

A SPALDING ALAPÍTVÁNY KATALÓGUSA 140

BEVEZETÉS

Következő tanulmány sorozatunk Mózes első könyvéhez kapcsolódik, amely a hit alapkérdéseit érinti. Igen fontos, hogy megerősödjünk azokban az igazságokban, amelyek a világ eredetére, az ember bukására és következményeire adnak hiteles válaszokat. Amikor a kereszténység nagyobb része elveti a bibliai teremtéstörténetet, és sokan legendának tartják az ősatyák hitbeli tapasztalatait, fel kell készülnünk arra, hogy meggyőzően képviseljük a Szentírásnak ezeket a fontos tanításait is. Az első angyal üzenete Jelenések könyve 14. fejezetében arra hívja fel az egész világot, hogy „imádják azt, aki teremtette a mennyet és a földet, a tengert és a vizek forrásait”. Ugyanakkor mindannyiunk számára hitbeli megerősítést jelenthet annak megértése is, hogyan munkálkodott Krisztus Ábrahám, Jákób vagy József életében. A megváltás alapigazságait ugyanúgy megérthetjük a Biblia első könyvéből, mint Isten teremtő szavának hatalmát. Az ősatyák élete pedig a valódi hit példái lehetnek számunkra: „Hit által tisztelte Istent Noé, amikor megintetvén a még nem látott dolgok felől, házanépe megtartására bárkát készített... Hit által engedelmeskedett Ábrahám, amikor elhívatott, hogy menjen ki arra a helyre, melyet öröklendő volt, és kiment, nem tudván, hová megy. Hit által lakott az ígéret földjén, mint idegenben... Mert várta az alapokkal bíró várost, amelynek építője és alkotója az Isten.” (Zsid 11,7–10)

Mivel az egyes témák során nem térhetünk ki az adott bibliai szakasz minden részére, ez a tanulmány több személyes igekutatást igényel. Azt javasoljuk, hogy az egyes címek alatt megjelölt igeszakaszt olvassuk el, mielőtt végighaladnánk a kérdéseken és a kiemelt igékkel foglalkoznánk. Ajánljuk elolvasásra Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* című könyvének ide vonatkozó részeit is.

Azt kívánjuk, hogy az ismert alapigazságokban való megerősödés mellett új hitbeli tapasztalatokat is szerezzünk a Biblia első könyvének tanulmányozása által. Ismerjük fel az igei történetekben és saját életünkben is a Teremtő és Megváltó Krisztus jelenlétét, és kövessük Őt hitbeli elődeinkhez hasonlóan.

KEZDET BEN

Olvassuk el Mózes I. könyvének 1. fejezetét!

1 Miből teremtett Isten? Mi ennek a jelentősége a megszentelődésünkre nézve?

1 Móz 1,1–3

„Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet. A föld pedig kietlen és pusztaság volt, és sötétség volt a mélység színén, s az Isten Lelke lebegett a vizek felett. És mondta Isten: Legyen világosság: és lett világosság.”

Zsid 11,3/b

„Hit által értjük meg... hogy ami látható, a láthatatlanból állott elő.”

.....

A bibliai teremtéstörténet egyedülálló abban, hogy a semmiből teremtésről tudósít. A „nem látható” kifejezés, amelyet Pál apostol használt a Zsidókhoz írt levélben, a korabeli olvasó számára egyértelműen a semmiből teremtést jelentette. Ami eddig nem volt, az Isten végtelen hatalma által immár létezik.

Ha Isten valóban a semmiből teremtett – s ez kétségtelenül így van –, nem kell félnünk attól, hogy ne tudná véghezvinni a mi megszentelésünket. Van-e bennünk a születésünktől valami, ami alapja lehet az igaz életnek? A Biblia szerint nincs – kérdés, hogy ezt valóban belátjuk-e. Az Úrnak a teremtéshez nem volt szüksége valamilyen alapanyagra, és nincs szüksége a bennünk levő erőforrásokra sem. Nem ezeket javítja meg Isten, hanem új

lelket, új szívet ad teremtői hatalma által. Ha úgy érezzük, semmi jó nincs bennünk, akkor sem kell kétségbeesnünk, hiszen az Úr egyszer már teremtett a semmiből, s bennünk is képes új életet teremteni, olyat, amely megfelel az Ő kívánalmainak.

2 Mi által teremtett Isten? Hol találjuk ma Isten szavát?

1Móz 1,3

„És mondta Isten: Legyen...”

2Pt 3,5/b

„...föld, mely vízből és víz által állott elő az Isten szavára.”

Zsolt 33,6

„Az Úr szavára lettek az egek, és szájának leheletére minden seregük.”

Vö. Mt 8,8

2Tim 3,16–17

„A teljes írás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre, hogy tökéletes legyen az Isten embere, minden jó cselekedetre felkészített.”

.....

Isten szava teremtő hatalom. Az volt a teremtéskor, és ma is az. Isten „szólt és meglett, Ő parancsolt és előállott” (Zsolt 33,9). A teremtett világ szépségéből, sokrétűségéből következtethetünk Isten hatalmára, szavának erejére. Hogy Istennek volt hatalma teremteni, azt általában elfogadjuk, de hogy lenne hatalma bennünket megváltoztatni, azt már sokkal kevésbé. Az idézett timóteusi íge 16. verse pontosítva így szól: „A teljes írás Istentől lehelt.” Elgondolkodtató, vajon miért ez áll az eredetiben, hogy Istentől lehelt? Hiszen lehetne az is, hogy Istentől származó, vagy ahogyan a fordításunk is mondja: Istentől ihletett – mindegyik kifejezés helyes volna. Ez az íge azonban egy fontos párhuzamosságra hívja fel a figyelmünket: ahogyan Isten teremt és fenntart a szava által, úgy támaszt örök életet bennünk által, hogy befogadjuk igéjét, s gondolkodásunk, cselekedeteink alapjává tesszük. Emlékezzünk arra, amit Jézus mondott: „Ha nem eszitek az ember

Fiának testét és nem isszátok az ő vérét, nincs élet bennetek.” (Jn 6,53) Ha az Ige nem a mindennapi táplálékunk, ha nem válik testünkkel és vérünkkel, elzárjuk magunkat az igazi élettől. Alapvető fontosságú, hogy kapcsolatba kerüljünk és kapcsolatban maradjunk Isten szavával. Ha ezt elhanyagoljuk, valóban nem lesz élet bennünk. Ugyanakkor azt se felejtsük el, hogy a formai cselekedetek a lelki életben haszontalanok.

3 Mi volt a teremtés hetének koronája, végső célja?

1Móz 1,26–27

„És mondta Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlóságunkra; és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon. Teremtette tehát Isten az embert az Ő képére, Isten képére teremtette: férfivá és asszonnyá teremtette őket.”

Zsolt 8,5–9

„Micsoda az ember – mondom –, hogy megemlékezel róla? És az embernek fia, hogy gondod van reá? Hiszen kevással tetted őt kisebbé az Istennél, dicsőséggel és tisztességgel megkoronáztad őt! Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetettél, juhokat és mindenféle barmot, és még a mező vadait is, az ég madarait és a tenger halait, mindent, ami a tenger ösvényein jár.”

Préd 7,29

„Hanem lásd, ezt találtam, hogy az Isten teremtette az embert igaznak; ők pedig kerestek sok kigondolást.”

.....

A közfelfogással ellentétben nem a férfi volt a teremtés koronája, hanem az *ember*, amit így fogalmaz meg az ige: „Teremtette tehát Isten az embert az Ő képére, Isten képére teremtette őt: férfivá és asszonnyá teremtette őket.” Az Úr a teremtett világ fejévé tette az embert, hogy uralkodjon azon – de nem a megromlott világban élő uralomeszme szerint, ami végső soron kizsákmányolást és tönkretételt jelent.

„Itt világosan feltárul az emberiség eredete. Az isteni feljegyzés olyan világos,

hogy a téves következtetéseknek nincs alapjuk. Isten az embert a saját képmására teremtette. Ebben nincs semmi titokzatos. Alaptalan az a feltevés, hogy az ember lassú, fokozatos fejlődéssel alakult ki az alsóbbrendű állat- vagy növényvilágból – ez a tanítás a Teremtő csodálatos munkáját az ember szűk, földi fogalmaihoz igazítja, s lealacsonyítja. Az ember olyan eltökélten tagadja Istent mint a világegyetem korlátlan urát, hogy lefokozza saját magát, megfosztva önmagát eredetének méltóságától. Aki a magasba helyezte a csillagvilágokat, és gyönyörűségekre színezte a mező virágait, aki betöltötte a földet és az eget hatalma csodáival, amikor dicsőséges művének bekoronázása következett – hogy a gyönyörű föld uraként valakit a középpontba helyezzen –, olyan lényt teremtett, aki méltó a neki életet adó kézhez. Az emberiség családfája, ahogyan az ihletett Ige bemutatja, nem fejlődő csírákig, puhatestűekig és négylábú állatokig követi nyomon eredetét, hanem a hatalmas Teremtőig. Ádám a földből formálva is »Isten fia« volt.

Isten az embert – mint képviselőjét – az alacsonyabb rendű lények fölé helyezte. E lények nem tudják megérteni, sem elismerni Isten korlátlan uralmát, de Isten úgy alkotta őket, hogy képesek legyenek szeretni és szolgálni az embert. A zsoltaros így beszél: »Úrrá tetted őt kezeid munkáin, mindent lábai alá vetetél... a mező vadait is, az ég madarait és... mindent, ami a tenger ösvényein jár.« (Zsolt 8,7–9)

Az embernek Istent kellett tükröznie – mind külső megjelenésében, mind jellemében. Egyedül Krisztus az Atya »valóságának képmása« (Zsid 1,3), de az embert Isten a maga hasonlatosságára formálta. Természete összhangban volt Isten akaratával, értelme fel tudott fogni mennyei dolgokat. Érzései tiszták voltak, vágyait és érzelmeit értelme uralta. Az ember szent volt, Isten képmását boldogan, akarata iránti tökéletes engedelmességgel viselte.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, A teremtés c. feje.)

4 A Szentháromság személyei közül ki volt a teremtés gyakorlati véghezvivője? Mi ennek a jelentősége a megváltásunkra nézve?

Péld 8,27–31

„Amikor készítette az eget, ott voltam, amikor felvetette a mélységek színén a kerekseget, megerősítette a felhőket ott fenn, amikor erősekké lettek a mélységek forrásai, amikor felvetette a tenger határait, hogy a vizek át ne hágiák az Ő parancsolatát, amikor megállapította e föld fundamentumait: mellette voltam mint kézműves, és gyönyö-

rúsége voltam mindennap, játszva Őelőtte minden időben. Játszva az Ő földének kerektségén, és gyönyörűségemet lelve az emberek fiában.”

Vö. Zsid 1,1–3

1Kor 10,2–4

„És mindnyájan Mózesre keresztelkedtek meg a felhőben és a tengerben, és mindnyájan egy lelki eledelt ettek, mindnyájan egy lelki italt ittak, mert ittak a lelki kősziklából, amely követte őket, e kőszikla pedig a Krisztus volt.”

1Pt 1,18–19

„Tudván, hogy nem veszendő holmin, ezüstön vagy aranyon váltattatok meg a ti atyáitoktól örökölt hiábavaló életetekből, hanem drága véren, mint hibátlan és szeplőtlen bárányén, a Krisztusén.”

Jézus Krisztus a megváltási terv véghezvivője, a kezdeteitől annak lezárulásáig. Maga az Alkotónk adta az életét értünk a kereszten: a Teremtő a teremtényeiért, a szeretet az özölkért, az Örökkévaló a hiábavalókért.

„Krisztus volt az, aki szava hatalmával felüldítő vízsugarat fakasztott Izráel számára. »És mindnyájan egy lelki italt ittak... a lelki kősziklából, amely követte őket, e kőszikla pedig a Krisztus volt.« (1Kor 10,4) Krisztus volt a forrása éppen úgy a mulandó, mint a lelki áldásoknak. Krisztus, az igazi kőszikla, velük volt vándorlásuk egész ideje alatt. »Nem szomjaznak, bárha pusztaságon vezet is őket: kősziklából vizet fakaszt nekik, meghasítja a sziklát és víz ömöl belőle.« (Ésa 48,21) »Megnyitotta a kősziklát és víz zúdult ki, folyóként futott a sivatagon.« (Zsolt 105,41)

A megütött kőszikla Krisztus egyik jelképe volt. E jelkép segítségével Isten a legdrágább lelki igazságokat tanítja nekünk. Amiként az életet adó vízsugár kiömlött a megütött kősziklából, éppen úgy árad Krisztusból – aki verettetett, aki »megsebesítettett bűneinkért« (Ésa 53,4–5) – az üdvösség vízsugara az elvezett nemzetségre. Amiként egyszer megütötték a kősziklát, éppen úgy Krisztus is »...egyszer megáldoztatván sokak bűneinek eltörlése végett« (Zsid 9,28). Üdvözítőnket nem kellett másodszor is feláldozni. Akik Isten kegyelmének áldásait keresik, azoknak csak arra van szükségük, hogy azokat Jézus nevében kérjék, és

szívük kívánságát bűnbánó imádságban öntsek ki. Az ilyen imák arra indítják a Seregek Urát, hogy Jézus sebeinek érdeméért gazdagon árássa az életadó vért, amelyet az Izrael számára adott éltető víz jelképezett. [...] »Ha valaki szomjúhozik, jöjjön énhozzám, és igyék. Aki hisz énbennem, amint az írás mondta, élő víznek folyamai ömlenek annak belsejéből. Ezt pedig a Lélekről mondta, amelyet vesznek majd az Őbenne hívők.« (Jn 7,37–39) A felüdítő víz, amely kibuggyant, a kiszáradt és kopár földön kivirágoztatta a pusztát, és életet adott a már-már szomjan halóknak. Ez az isteni kegyelem jelképe, amellyel egyedül Krisztus tud megajándékozni mindenkit, és amely mint élő víz, egyedüli megtisztítója, felüdítője és erősítője az emberi léleknek. Az, aki Krisztusban lakozik, megtalálja és megkapja a kegyelem és erő soha ki nem apadó forrását. Krisztus vidámítja meg azok életét és tisztítja meg mindazok életútját, akik valóban keresik Őt. Krisztusnak a szívébe befogadott szeretete az örök életre szóló jó cselekedetekben mutatkozik meg.» (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A megütött köszikla c. feje.)

5 Önmagától működik-e a teremtett világ? Ki tartja fenn fizikai és lelki életünket egyaránt? Hol van a megoldás a testi-lelki szükségleteinkre?

Jób 34,14–15

„Ha csak ő magára volna gondja, lelkét és lehelését magához vonná: elhervadna együtt minden test, és az ember visszatérne a porba.”

Zsolt 104,24–30

„Mindazok Tereád néznek, hogy megadjad ededelüket alkalmas időben. Adsz nekik és ők takarnak; megnyitod kezedet, és megtelnek a te jóvoltoddal. Elfordítod orcádat, megháborodnak; elveszed a lelküket, kimúlnak és porrá lesznek újra. Kibocsátod a Te lelkedet, megújulnak, és újjá teszed a föld színét.”

Vö. Nehem 9,6

Zsolt 124,8

„A mi segítségünk az Úr nevében van, aki teremtette az eget és földet.”

Ésa 46,4

„Vénségtekig én vagyok az, és megöszüléstekig én visellek; én teremttem és én hordozom, én viselem és megszabadítom.”

„A Biblia kijelenti, hogy Isten az, aki »felhozza az Ő napját« és aki »esőt ad« (Mt 5,45). Isten az, aki »füvet sarjaszt a hegyeken«, és »olyan havat ad, mint a gyapjú, szórja a deret, mint a port. Darabokban szórja le jegét... Kibocsátja szavát s szétolvasztja őket; megindítja szelét s vizek folydogálnak.« (Zsolt 147,8, 16–18). Isten »villámlást készít, hogy eső legyen, s szelet hoz elő tárházaiból« (Zsolt 135,7).

A Szentírásnak ezek a szavai egy szót sem ejtenek a természet öntörvényüségéről. A terve végrehajtásához szükséges feltételekről Isten gondoskodik. Ő tartja fenn az élet virágzásához szükséges dolgokat. Ő küldi a harmatot, az esőt és a napsütést, hogy a természet zöldje felfakadjon és elterítse szőnyegét, a bokrok, a gyümölcsfák rügyezni kezdenek, virágozzanak és teremjenek. Ne feltételezzük, hogy a mag valamiféle belső törvény hatására önmagától kel életre, vagy a levél önmagától jelenik meg. Istennek vannak ugyan törvényei, de azok csupán szolgák az eredmények megvalósításához. Isten közvetlen közreműködése okozza minden apró mag felszínre törését és életben maradását. Minden levelet és virágot Isten hatalma tart életben.

Az ember testi felépítése Isten fennhatósága alatt van, de nem úgy működik, mint egy óra, melynek felhúzás után magától kell járnia. A szív ver, a pulzus és a légzés is működik, de az egész lényünk Isten kezében van. »Isten szántóföldje, Isten épülete vagytok.« (1Kor 3,9) Istenben élünk, mozgunk és vagyunk. Minden szívverésünk és lélegzetvételünk a mindenütt jelenlévő Isten, a hatalmas Vagyok ereje által történik, aki az élet leheletét Ádám orrába lehelte.» (Ellen G. White: Szemelvények I., Az isteni kinyilatkoztatás c. feje)

„A lelki élet [...] Szerzője láthatatlan; emberi tudomány nem adhat magyarázatot arra nézve, hogy ennek az életnek hogyan leszünk és maradunk a részei. A Lélek működése azonban mindenkor összhangban van a kinyilatkoztatott Igével. A szellemi világ törvényei azonosak a természet világának törvényeivel. Noha a természetes életet pillanatról pillanatra isteni erő tartja fenn, annak megőrzése mégsem történik szemmel látható csoda által, hanem a rendelkezésünkre álló áldások hasznosításával. Hasonlóan a lelki életet is azok az eszközök tartják fenn, melyeket a gondviselés juttat számunkra. Ha Krisztus követője el akar jutni »érett férfiúságra, a Krisztus teljességével ékeskedő kornak mértékére« (Eféz 4,13), akkor az élet kenyereből kell ennie és az üdvösség vizéből

innia. Növekednie kell, munkálkodni, imádkozni és minden dologban betartani azokat a tanításokat, melyeket Isten adott Igéjében.” (Ellen G. White: *Az apostolok története*, 284–285. o.)

6 **Összeegyeztethető-e az evolúció és a teremtés tanítása? Létezik-e erkölcs, ha a véletlen termékei vagyunk? Ha Isten a teremtő, akkor ki határozhatja meg, hogy mi az erény és mi a bűn?**

1Móz 1,31–2,1

„És látta Isten, hogy minden, amit teremtett, ímé igen jó. És lett este és lett reggel, hatodik nap. S elvégeztetett az ég és a föld, és azoknak minden serege.”

Zsolt 100,3

„Tudjátok meg, hogy az Úr az Isten; Ő alkotott minket és nem magunk; az Ő népe és legelőinek juhjai vagyunk.”

Zsolt 119,73

„A te kezeid teremtettek és erősítettek meg engem; oktass, hogy megtanuljam parancsolataidat.”

Zsolt 95,6–7

„Jöjjetek, hajoljunk meg, boruljunk le, essünk térdre az Úr előtt, a mi alkotónk előtt! Mert Ő a mi Istenünk, mi pedig az Ő legelőjének népei és kezének juhjai vagyunk; vajha ma hallanátok az Ő szavát!”

Vö. Malak 2,10

.....
.....
.....

„A teremtés tagadásának és az evolúció hirdetésének gyökerénél az ember bűnre való hajlama van... Természetesen, ha a világot és az embert Isten teremtette, akkor az erkölcsöt Isten határozhatja meg. Ha viszont az ember az anyagból, az anyagi világ törvényei szerint fejlődött ki, és az emberi szellem képviseli a szellem legmagasabb fokát, akkor az erkölcsi normák meghatározására egyedül az ember hivatott. Látjuk: itt egyáltalán nem valamilyen természettudományos részkérdésről, hanem az egész életünket meghatározó, legalapvetőbb kérdések egyikéről van szó.” (Jeszszky Ferenc: *Teremtés vagy evolúció. A tudomány felfedezi Istent*, Aeternitas Irodalmi Műhely, 211. o.)

A kereszténység jelentős része elfogadta a teista evolúció tanítását, azaz hogy Isten az evolúció által hozta létre az embert. Az evolúció tanítása szerint a Naprendszer anyaga megszilárdult, kialakultak a bolygók és a Nap. Miután a Föld kihűlt, megjelentek az ósóceánok, amelyekben kialakultak a víziállatok, amelyek a partra kimászva meghódították a szárazföldet és a levegőt. Az emlősök közül pedig, egy közös ősből, kialakult az ember és legközelebbi rokonaink, az emberszabású majmok.

Nézzük meg, mit tanít a Biblia a teremtés napjairól, milyen sorrendben teremtett Isten:

1. nap: a világosság és a sötétség elválasztása,
2. nap: a „mennyezet” teremtése, a vizek szétválasztása,
3. nap: a szárazföld és a tenger szétválasztása, füvek, gyümölcsfák teremtése,
4. nap: a Nap, a Hold, a csillagok teremtése,
5. nap: a víziállatok és a madarak teremtése,
6. nap: a szárazföldi állatok és az ember teremtése.

Össze lehet-e egyeztetni a kettőt?

Az evolúció keresztény elmélete felvet néhány alapvető kérdést: Mikor volt az ember „Isten képe”? A fejlődés melyik lépcsőfokán bukott el, egyáltalán felelős-e az ember a bűnért? A bibliai csodák, amelyek szintén Isten szava által történtek, hogyan egyeztethetők össze ezzel az elmélettel?

Fontos, hogy minél több ismeretet szerezzünk, teljesen világos látásunk és szilárd meggyőződésünk legyen erről a témáról, hiszen a végidő üzenetének lényeges része: Jel 14,6–7.

Ebben a témakörben ajánlott olvasmányok: Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, *A teremtés*, *A teremtés hete* c. fejezetek; R. Junker *Ádámtól származik az ember?* és *Jézus, Darwin, teremtés* c. könyve, és A. Roth: *Gyökereink. A tudomány felfedezi Istent* (ÉRTEM munkacsoport).

***Az e heti adomány
az ifjúsági és gyermekosztályt támogatja***

ISTEN AJÁNDÉKAI AZ EMBER SZÁMÁRA

Olvassuk el Mózes I. könyve 2. fejezetét!

1 Mi a szombat rendeltetése és jelentősége az egyes ember és az emberiség életében?

1Móz 2,2–3, vö. 2Móz 20,8–11

„Mikor pedig elvégezte Isten hetednapon az Ő munkáját, amelyet alkotott, megszűnt a hetedik napon minden munkájától, amelyet alkotott. És megáldotta Isten a hetedik napot, és megszentelte azt; mivelhogy azon szűnt meg minden munkájától, melyet teremtve szerzett Isten.”

Mk 2,27

„És mondta nékik: A szombat lett az emberért, nem az ember a szombatért.”

Ésa 58,13–14

„Ha megtartóztatod szombaton lábadat, és nem űzöd kedvtelésedet szent napomon, és a szombatot gyönyörűségnek hívod, az Úr szent és dicsőséges napjának, és megszenved az, dolgaidat nem tévén, foglalkozást sem találván, hamis beszédet sem szólván: akkor gyönyörűséged lesz az Úrban, és én hordozlak a föld magaslatain, és azt művelem, hogy Jákóbnak, atyádnak örökségével élj; mert az Úr szája szólt!”

„Miután Isten a hetedik napon megnyugodott, megszentelte azt, vagyis elkülönítette nyugalomnapnak az ember számára. A Teremtő példáját követve az ember

is nyugodjék ezen a napon, hogy amikor az égre és a földre tekint, elgondolkodhasson Isten hatalmas teremtmői művén, s Isten bölcsességének és jóságának bizonyítékait látva szeretettel és hódolattal teljék meg szíve Teremtője iránt. Azzal, hogy a hetedik napot megáldotta, Isten emléket állított a teremtés művének az Édenben... E nap megtartásával a föld lakói elismerésüket fejezhetik ki azért, hogy Isten a Teremtőjük és igazi Uruk, ők pedig kezének munkái és hatalmának alattvalói... Isten látta, hogy az ember számára még a Paradicsomban is nélkülözhetetlen a szombat. Szükség volt arra, hogy a hét nap közül az egyiket az ember felretegye saját érdekeit és törekvéseit azért, hogy jobban elmélyülhessen Isten műveiben, elmélkedhessen az ő hatalmáról és jóságáról. Szükség volt a szombatra, hogy élénkebben emlékeztesse az embert Istenre, és felkeltse hálaérzetét, hiszen ami megörvendeztette és amiye volt, azt mind Teremtője jóságának köszönhetette.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A teremtés c. fej., 27. o.)

„Már Mózes megemlékezésre és megszentelésre parancsolja a hetedik napot... javunkat szolgálóan. Erről számoltak be azok a svéd munkapszichológusok, akik hosszas és alapos kísérletek után így summázták kutatásuk eredményét: akár fizikai, akár szellemi munkát végez hat napon át valaki, a nyolcórái tisztesen végzett munka pszichikus energiáinak csak tartalmait fogyasztja, de a hetedikén végzett már tőkét emészt, s ez hosszú távon a szervezet korai előregedését, elhasználódását vagy összeroppanását eredményezheti.” (Gyökösy Endre: *Életápolás*, 84. o.)

Gondolkozzunk a következőkön: Ha a bűneset előtti világban is szükség volt a szombatnapi pihenésre és közösségre Istennel, mennyivel fontosabb ez napjaink hajszolt, tetet-lelket felörlő életformájában?

Mennyire tekintjük ajándéknak, áldásnak azt, hogy egy napot Istennel tölthetünk? Hogyan tükrözi ezt szombatünneplésünk módja?

2 Milyen környezetet biztosított Isten az első emberpár számára?

1Móz 2,8–9

„Ültetett az Úr Isten egy kertet Édenben, napkelet felől, és abba helyezte az embert, akit formált. És nevelt az Úr Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedvest és eledelre jót, az élet fáját is, a kert közepette, és a jó és gonosz tudásának fáját.”

„A Teremtője kezéből kikerülő Édenkert és az egész Föld is rendkívül szép volt. A bűnnek és a halálnak leghalványabb árnyéka sem rontotta meg a nagyszerű teremtést... Isten a saját képmására alkotott embernek tanulmányozásra is szánta a földet. Az Édenkert azt példázta, hogy Isten kívánsága szerint milyennek kell lennie az egész Földnek. Isten azt akarta, hogy minden olyan legyen, mint az Éden kertje. Az akarta, hogy a szaporodó emberiség olyan otthonokat és iskolákat alapítson, amelyeket Ő adott. Így az idők folyamán az egész világot betölthették volna azok az otthonok és iskolák, ahol Isten kijelentéseit és műveit tanulmányozzák, és ahol a tanulók a végtelen korszakokon át egyre jobban visszatükrözik az Ő dicsőségének fényét.” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, 17. o.)

„A szent pár környezete örök tanulság, hogy az igazi boldogság nem a büszkeség és a fényűzés kielégítésében található, hanem az Istennel való közösségben, teremtett művei által. Ha az emberek kevesebb figyelmet fordítanak a mesterséges dolgokra, és inkább az egyszerűsége törekednének, akkor sokkal közelebb jutnának annak a kérdésnek a megválaszolásához, hogy mi volt Isten célja a teremtésükkel. A kevélység és dicsvágy sohasem elégíthető ki, de akik valóban bölcssek, tartós boldogságot találnak olyan örömforrásokban, amelyeket Isten mindenki számára hozzáférhetővé tett.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A teremtés c. fejj., 29. o.)

Hogyan viszonyulunk a környezetünkhöz? Istentől kapott ajándékként tekintünk-e Földünkre, védjük-e, megtesszük-e érte azt, ami rajtunk múlik? Keressük-e a természet csendjében az Istennel való közösséget?

3 Milyen feladatot adott Isten az embernek? Mi a szerepe a munkavégzésnek az életünkben?

1Móz 2,15

„És vette az Úr Isten az embert, s helyezte őt az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.”

Péld 12,10

„Aki műveli az ő földjét, megelégedik eledellel, aki pedig követ hiábalókat, bolond az.”

„Isten az Éden lakóira bízta a kert gondozását, hogy »műveljék és őrizzék azt«. Foglalkozásuk nem volt fárasztó, inkább kellemes és élénkítő. Isten a munkát áldásnak szánta az ember számára, hogy értelmét foglalkoztassa, testét erősítse és képességeit fejlessze. A szellemi és testi tevékenységben lelte Ádám szent életének egyik legfőbb örömét. Amikor pedig engedetlensége miatt Isten kiűzte szép otthonából és a mindennapi kenyérért a kemény röggel küzdött, még ez a munka is, bár nagyon különbözött az édeni kellemes foglalatosságától, védelmet nyújtott a kísértésekkel szemben, és boldogsága forrása volt... Igazi életörömben csak munkaszerető férfiaknak és nőknek van részük.”

„A gyakorlati munka éles megfigyelésre és független gondolkodásra nevel, helyesen végezve fejleszti a mindennapi bölcsességet, amit józan észnek nevezünk, növeli a tervezés és végrehajtás képességét, erősíti a bátorságot, a kitartást, tapintatra és ügyességre tanít.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, A teremtés c. fejj., 30. o.; *Előtted az élet*, 220. o.)

Hogyan tekintünk a munkánkra? Örömmel, teljes szívvel végezzük-e a feladatainkat?

4 Milyen isteni ajándéokra irányítja figyelmünket a tiltott fa? Mi volt Isten terve? Miért fontos ma is ez a képességünk?

1Móz 2,16–17

„És parancsolta az Úr Isten az embernek, mondván: A kert minden fájáról bátran egyél. De a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél, mert amely napon eszel arról, bizony meghalsz.”

Mt 25,21

„Az ő ura pedig mondta néki: Jól van, jó és hű szolgám, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe.”

„Isten az embert úgy is megteremthette volna, hogy ne legyen szabadságában a törvény megszegése. Visszatarthatta volna Ádám kezét a tiltott gyümölcs érintésétől, de így az ember nem lett volna szabad erkölcsi lény, hanem csupán egy gép. Szabad választás híján az ember engedelmessége nem önkéntes, hanem kikényszerített, amiben nincs helye a jellemfejlődésnek. Az ilyen megoldás ellenkezett volna Isten elveivel, amelyek szerint más világok lakóival is bánik. Méltatlan lett

volna az emberhez mint értelmes lényhez...” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A teremtés c. fejr., 28. o.)

Pontosan a szabad választás, a bizalomból fakadó engedelmesség lehetősége bizonyítja azt, hogy Isten nem zárta el a fejlődés útját az ember előtt. Minden adott volt a fejlődéshez, Isten kész volt személyesen tanítani az embert, csupán a rossz személyes tapasztalatától kívánta megóvni. A nagyobb ismeret, hatalom ugyanakkor nagyobb erkölcsi felelősséget is jelent. Ezért tette Isten próbára az ember hűségét.

„Isten a maga dicsőségére teremtette az embert, hogy próba és vizsga után az emberi család eggyé válhassék a mennyei családdal. Isten célja az volt, hogy az emberi családdal népesítse be újra a mennyet, ha engedelmesnek bizonyulnak minden szava iránt...” (Ellen G. White: *A Te igéd igazság*, 3. o.)

5 Mi az ember egyik legalapvetőbb szükséglete? Hogyan vezette el Isten Ádámot ennek felismerésére?

1Móz 2,18–20

„Mondta az Úr Isten: Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek néki segítőtársat, hozzá illőt. És formált az Úr Isten a földből mindenféle mezei vadat, és mindenféle égi madarat, s elvitte az emberhez, hogy lássa, minek nevezze azokat, mert amely nevet adott az ember az élő állatnak, az annak neve. És nevet adott az ember minden állatnak, az ég madarainak és minden mezei vadnak; de az embernek hozzá illő segítőtársat nem talált.”

.....

Isten önmagához hasonlóan alkotta az embert, tehát szeretetre teremtett bennünket. Arra, hogy szeretetet adjunk és kapjunk. Képesek vagyunk válaszolni Teremtőnk szeretetére, hálával és bizalommal. Lelke által bizonyos mértékig közösségben is lehetünk vele, azonban a Teremtő és teremtmény közötti távolság ekkor is megmarad. Örömet találhatunk a munkában, a növények és állatok gondozásában is, tehát a gondoskodó szeretetben is. Azonban szükségünk van olyan szeretetkapcsolatra, amely teljes mértékben egyenrangú, kölcsönös. A szeretetnek olyan megnyilatkozása ez, amelyet nem helyettesíthet semmi más. Az Atya a Fiúval – akiben az „istenség

teljessége lakozik” (Kol 2,9) – osztott és oszt meg ma is mindent. Teljes egység és teljes közösség van közöttük. Ő – aki ismeri az igazi szeretet mélységét – jelentette ki az emberről: „Nem jó az embernek egyedül lenni...” Maga tesz bizonyosságot arról, hogy nekünk is szükségünk van az isteni mintához hasonló közösségre.

„Amikor Ádám teremtése után Isten minden állatot eléje hozott, hogy ő adjon nevet nekik, látta, hogy mindegyiknek volt társa, de közöttük az ember »hozzá illő« segítőtársat nem talált» (1Móz 2,20). Az összes teremtmény között, melyeket Isten e földön alkotott, egy sem volt az emberhez hasonló... Isten nem arra teremtette az embert, hogy egyedülállóan éljen; társas lénynek alkotta. Társalagnak még Éden szemgyönyörködhető vidéke és kellemes foglalatosságai sem nyújtottak volna tökéletes boldogságot az embernek. Sőt még az angyalokkal való érintkezés sem tudta volna betölteni a megértés és a társ utáni vágyát. Nem talált hasonló természetű lényt, akit szerethet, és aki viszontszeretheti.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, A teremtés c. fejj., 22. o.)

Isten nemcsak látta és kijelentette, hogy az embernek szüksége van egy egyenrangú társra, hanem – bölcs pedagógusként – rá is vezette Ádámot szüksége felismerésére.

6 **Hogyan adott Isten társat Ádámnak? Mire tanít ez bennünket? Milyen egységet akar kimunkálni Isten a házastársak között? Mi a feltétele e cél elérésének?**

1Móz 2,18, 21–25

„És mondta az Úr Isten: Nem jó az embernek egyedül lenni; szerezek néki segítőtársat, hozzá illőt... Bocsátott tehát az Úr Isten mély álmot az emberre, és ez elaludt. Akkor kivett egyet annak oldalbordái közül, és hússal töltötte be annak helyét. És alkotta az Úr Isten azt az oldalbordát, amelyet kivett az emberből, asszonnyá, és vitte az emberhez. És mondta az ember: Ez már csontomból való csont, és testemből való test: ez asszonyembernek neveztesse, mert emberből vétetett. Annakokáért elhagyja a férfiú az ő atyját és az ő anyját, és ragaszkodik feleségéhez: és lesznek egy testté. Voltak pedig mindketten mezítelenek, az ember és az ő felesége, és nem szégyelltek.”

Péld 19,14

„...az Úrtól van pedig az értelmes feleség.”

.....

.....

„Maga Isten adott társat Ádámnak. Gondoskodott »hozzá illő segítőtársról«, neki megfelelőről, aki alkalmas volt arra, hogy társa legyen, aki egy lehetett vele szeretetben és megértésben. Isten az Ádám oldalából vett bordából formálta Évát, kifejezve ezzel, hogy Éva ne uralkodjék felettesként Ádámon, de Ádám se igázza le Évát; álljon Ádám oldalán mint vele egyenrangú fél, akit férje szeret és védelmez. Mint a férfi része, mint csontjából való csont, testéből való test, legyen második »én«-je; mutasson ez arra a szoros egységre, gyengéd kötelekre, szeretetteljes ragaszkodásra, amely ezt a kapcsolatot jellemzi... Ha az isteni alapelvet ebben a kapcsolatban elismerik és követik, akkor a házasság áldás, védi az emberiség tisztaságát és boldogságát, betölti az ember társigényét, nemesíti testi, szellemi és erkölcsi erőit.”

„Bármennyire körütekintően és bölcsen lépnek is a házasság kötelékébe, kevés új párnál van meg a teljes egység azonnal az esküvői szertartás után. Az új házasság közötti igazi egyesülés a későbbi évek munkája... Férj és feleség megismeri egymás jellemét úgy, ahogyan korábbi kapcsolatuk során nem volt lehetséges. Ez életük legkritikusabb időszaka. Egész jövő életük boldogsága és hasznossága múlik az ekkor tett helyes lépéseken. Sokszor felfedeznek egymásban addig nem is gyanított gyengeségeket és fogyatékoságokat; de azok a szívek, amelyeket a szeretet köt össze, észrevesznek addig nem látott értékeket is. Igyekeztek mindenki inkább a nagyszerű tulajdonságokat felfedezni, mintsem a fogyatékoságokat! Sokszor saját magatartásunk, a légkör, amely körülvesz bennünket, határozza meg, mi bontakozik ki előttünk a másiktól. Sokan gyengeségnek tartják a szeretet kifejezését, és tartózkodásukkal taszítanak másokat. Ez a lelkület elzárja a megértés útját... A szeretet nem él sokáig, ha nem jut kifejezésre... Legyen gondotok egymás boldogságának elősegítésére! Szeressétek egymást, és legyetek türelmesek egymáshoz! Akkor a házasság nem a szeretet végét jelenti majd, hanem a szeretet a házassággal kezdődik el igazán. Az őszinte barátság melege, a szíveket egymáshoz kapcsoló szeretet a mennyei boldogság előíze lesz.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, A teremtés c. fej., 24–25. o.; *A nagy Orvos lányaiban*, 250–251. o.)

Az e heti adomány az ifjúsági és gyermekosztályt támogatja

A BUKÁS ÉS KÖVETKEZMÉNYEI

Olvassuk el Mózes I. könyvének 3. fejezetét!

1 Milyen súlyos tanítást hordozott már „a jó és gonosz tudásának fája” név is?

1Móz 2,15–17

„És vette az Úr Isten az embert, s helyezte őt az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt. Parancsolt az Úr Isten az embernek, mondván: »A kert minden fájáról bátran egyél. De a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél, mert amely napon eszel arról, bizony meghalsz.«”

.....

.....

A „gonosz”, a „rossz” fogalma felettébb távoli egy olyan világban, ahol „minden igen jó”. Ahol Isten sátora az emberekkel van, és velük lakozik, azok az Ő népei, s maga az Isten van velük, az ő Istenük. Ahol nincs könnyhullatás és halál, sem gyász, sem kiáltás, sem fájdalom, és semmi elátkozott nincs (Jel 21,4; 22,3). Édenben a „rossz” éppoly nehezen volt elgondolható, mint ma az örökké tartó élet, a minden fájdalomtól mentes testi-lelki egészség, a megmaradó öröm, az árny nélküli boldogság, a becsületes erőfeszítést természetesen kísérő siker, vagy éppen az elrejtőzködő Isten (Ésa 45,15) szemtől szembeni meglátása.

A „jó és gonosz tudásának fája” elnevezés azonban azt a súlyos figyelmeztetést hordozta, hogy a „rossz” eszméje létezik, s megvalósulása lehetséges. Ugyan a teremtettségben semmi sem volt rossz, de a „rossz” lehetősége nem volt kényszerítően kizárva belőle. A teremtett világ szerkezete és a teremtmé-

nyek szabadsága révén egy olyan világ lehetősége is fennállt, amelyben a dolgok kilépnek az Isten által elgondolt medrűkből.

Arra nézve, hogy ennek az önmagából kifordult világnak a képzete nem csupán ártalmatlan gondolatkísérletet vagy elméleti lehetőséget, hanem nagyon is valós veszélyt takart, félreérthetetlenül figyelmeztetett Isten óvása: az embernek nemcsak *művelnie*, hanem *őriznie* is kellett az otthonát jelentő kertet. A jó és gonosz tudásának fájáról való evés esetére pedig a halál iszonyatát, vagyis a porba, a nemlétebe, a teremtés előtti állapotba való visszatérést helyezte kilátásba.

Mindezek az óvások arra is figyelmeztették az embert, hogy van valaki, aki már eljátszott a teremtettségben rejlő nemkívánatos lehetőségek gondolatával. Az ember megjelenésekor pedig már e nemkívánatos lehetőségeken alapuló új világ teremtőjeként tetszelegve, Teremtőnek kijáró méltatást áhítva, minden igyekezetével azon van, hogy korcs gondolatszüleményét valóssá tegye.

2 Mi volt a sátáni kísértés lényege? Mi tette annyira csábítóvá az evést a jó és gonosz tudásának fájáról? Milyen azonnali következményekkel járt a tiltás semmibevétele?

1Móz 3,1, 4–13

„A kígyó pedig ravaszabb volt minden mezei vadnál, melyet az Úr Isten teremtett. (...) És mondta a kígyó az asszonynak: »Bizony nem haltok meg! Hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból, megnyilatkoznak a ti szemeitek, és olyanok lesztek, mint az Isten: jónak és gonosznak tudói.« És látta az asszony, hogy jó az a fa eledelre s hogy kedves a szemnek, és kívánatos az a fa a bölcsességért. Szakasztott azért annak gyümölcséből, és evett, és adott vele levő férjének is, és ő is evett. És megnyilatkoztak mindkettőjük szemei, s észrevették, hogy meztelenek. Fügefalevelet aggattak azért össze, és körülkötőket csináltak maguknak. És meghallották az Úristen szavát, aki hűvös alkonyatkor a kertben járt, és elrejtőzött az ember és a felesége az Úristen elől a kert fái között. Szólította ugyanis az Úristen az embert, és mondta neki: »Hol vagy?« És mondta: »Szavadat hallottam a kertben, és megfélemlettem, mivelhogy meztelen vagyok, és elrejtőztem.« És mondta Ő: »Ki mondta neked, hogy meztelen vagy? Avagy talán ettél a fáról, melytől tiltottalak, hogy arról ne egyél?«

És mondta az ember: »Az asszony, akit mellém adtál, ő adott nekem arról a fáról, úgy ettem.« És mondta az Úristen az asszonynak: »Mit cselekedtél?« Az asszony pedig mondta: »A kígyó ámított el engem, úgy ettem.«»

Igen ellentétes a Bibliával az a gyakori vélekedés, amely a jó és gonosz tudásának fájáról való evés tiltása mögött a tudás féltékeny rejtegetését látja Isten részéről. (Az elképzelés alap gondolata markánsan jelen van például a görög mitológiában, és az általa ihletett modern irodalomban is. A legismertebb történet talán Ikaruszé, aki a Napig szárnyalt fel, s kíváncsiságáért életével fizetett. Az ilyen jellegű elgondolások Szentírásba vetítése nyomán Isten tisztílt figurává, míg az ellene lázadó ember tragikus hőssé lényegül.)

A Biblia fényében az a magyarázat sem elfogadhatóbb, miszerint Isten játékony butaságban akarta tartani az embert.

A Szentírás számos kijelentése tanúsítja, hogy Isten semmiféle olyan ismeretet nem akar megtagadni teremtményeitől, amely az életük kiteljesedését szolgálja. Sőt, célként egyenesen az Őhöz hasonlóvá válást, istenképűsége kibontakoztatását állítja az ember elé. „Legyetek azért ti tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes” – tanította Jézus (Mt 5,48). Az első emberpár tekintetében pedig így fogalmazódott meg ez az életcél jelentő felhívás: „Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra, és uralkodjék a tenger halain, az ég madarain, a barmokon, mind az egész földön, és a földön csúszó-mászó mindenféle állatokon.” (1Móz 1,26) (A teremtettségen való uralkodás a bibliai fogalomhasználat szerint a teremtett világ megismerését kívánta – vö. 1Móz 2,19 –, és az állatok gondozását jelentette, amiképpen a növényvilág esetében is a kert művelésére szolt a feladat. Isten tehát, ha arányosan kisebb méretekben is, de a saját világfenntartó szolgálatához hasonló tennivalókat bízott az emberre.)

Sátán hazugsága egyrészt éppen abban állt, hogy azt állította: Isten meg akarja fosztani valami jótól az embert. A kísértés azonban nem csupán a tudás tartalmára irányult, hanem főképp megszerzésének módjára. „Amely napon esztek...” – a hitetés e kis bevezető részlete árulkodik erről. Ez a néhány szó azzal kecsegtetett, hogy az ismeretek megszerzéséhez, az Istenhez hasonlóvá váláshoz nincs szükség huzamosabb időre, becsületes erőfeszítésre

és harmonikus fejlődésre, hanem mindez *még ma*, egy csapásra, ragadozóként is elérhető.

Tanulságos átgondolni, mennyire átszövik napjainkat a kívánságok azonnali kielégítését ígérő képtelen kísértések. A gyors meggazdagodást kilátásba helyező befektetésektől kezdve a kéthetes nyelvtanfolyamokon át a fogyókúra csodareceptekig végső soron minden Sátán ősi, izgatva sürgető fogásával hiteget.

Figyeljük meg az isteni parancsolat áthágásának alább felsorolt, azonnali következményeit, és gondoljuk át ezek napjainkig is tapasztalható valóságosságát:

A meztelenség felfedezése (a kiszolgáltatottság és védtelenség érzésének elhatalmasodása),

- körülkötők készítése (az Istenétől elszakadó ember szálnalmas megoldáskísérletei),
- megfélemlés, elrejtőzés (a félelem megjelenése),
- „Az asszony, akit mellém adtál...”, „A kígyó ámtott el engem...” (mentegetőzés, egymásra mutogatás, vádaskodás, a felelősség áthárítása, végső soron Isten hibáztatása).

További átgondolandó kérdések: Hogyan magyarázható az a jelenség, miszerint „egy kígyó” emberi nyelven szólal meg? Gondoljuk át, milyen fontos és időnként szokatlan szerepet játszottak különböző állatok a Biblia más történeteiben.

3 Miért nem kellett meghalnia az embernek hűtlensége napján? Miként rekonstruálható a Biblia tömör leírása alapján az Isten megjelenését követő drámai jelenet? Miért nevezzük ősevangéliumnak az 1Móz 3,15 igeverset?

1Móz 3,15–24

„Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod. Az asszonynak mondta: Felette igen megsokasítom viselődésed fájdalmait, fájdalommal szülsz magzatokat, és epekedsz a te férjed után, ő pedig uralkodik terajtd. Az embernek pedig mondta: Mivelhogy hallgattál a te feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél arról: átkozott legyen a föld temiattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden

napjaiban. Tövist és bogáncskórót teremjen teneked, s egyed a mezőnek füvét. Arcod verítékével egyed a te kenyeredet, míglen visszatérsz a földbe, mert abból vétettél: mert por vagy te s ismét porrá leszel. Nevezte pedig Ádám az ő feleségét Évának, mivelhogy ő lett anyja minden élőnek. És csinált az Úristen Ádámnak és az ő feleségének bőrruhákat, és felöltöztette őket. És mondta az Úristen: Íme az ember olyanná lett, mint miközülünk egy, jót és gonoszt tudván. Most tehát, hogy ki ne nyújtsa kezét, hogy szakítson az élet fájáról is, hogy egyék, s örökké éljen: Kiküldte őt az Úristen az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett. És kiűzte az embert, és odahelyeztette az Éden kertjének keleti oldala felől a kerubokat és a villogó pallos lángját, hogy őrizzék az élet fájának útját.”

„A jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél, mert amely napon eszel arról, bizony meghalsz” – hangzott Isten figyelmeztetése. Az embernek mégsem kellett meghalnia elbukása napján. A 21. igevers azonban drámai tömörséggel tudtul adja, hogy egy ártatlan teremtmény elszenvedte a halált ezen a napon.

Képzeld magunk elé a bibliai leírás képeit, figyeljük meg minden egyes szavát! Ezáltal megelevenedik a jelenet, és feltáruznak összefüggései: Az emberpár ott áll Isten előtt, lelepleződve, a maga készítette körülkötőkben, amelyek még meztelenségüket sem igen rejtik el, nemhogy bukásuk szégyenét. Az erőtlen mentegetőzés és vádaskodás nem segít rajtuk, hanem még inkább megmutatja szánalmas állapotukat. Tehetetlenül és reménytelenül, a félelem és zaklatottság eddig soha nem tapasztalt érzésével várják a kilátásba helyezett halálbüntetés végrehajtását. Isten határozott szavaiból azonban valami furcsa körülmény sejlik fel. Az asszony magvát említi. Ádám felesége még gyermeknek adhat életet? A büntett következményeinek Isten általi felsorolása – a fájdalmas gyermekszülés, a házastársi szeretetkapcsolat meggyengülése, a természet megromlása, az erőn felüli munka szükségessé válása, és ami idővel mindezt betetőzi: a porba való visszatérés – keményen hangzik ugyan, de életük folytatásának reményét táplálja. Megváltozott volna az ítélet? (Jelzésértékkű, hogy Mózes, a történetek ihletett leírója éppen ide illesztette be a következő megjegyzést: „Nevezte pedig Ádám az ő feleségét Évát.”)

nak, mivelhogy ő lett anyja minden élőnek.” Immár másodízben hangzott utalás arra, hogy az embernek utódai lesznek.) Ám ekkor Isten valami rettetetést cselekszik: kioltja egy ártatlan állat életét...

A körülköttő, az ember saját csinálmánya semmit sem használt (Ésa 57,12) a meztelenséggel, a kiszolgáltatottsággal, a szégyennel és a hideggel szemben. Az Isten által készített bőrruha viszont valóságos elrejtést és védelmet nyújtott. Isten gondoskodása, a védtelen ember meztelenségének elfedése önmagában is azt mutatta, hogy a Teremtő nem lett ellenségévé teremtményének. Messzebbre mutató jelentősége van azonban, hogy éppen ekkor, közvetlenül a bőrruhákba való felöltöztetés után hirdetett Isten teljesen nyíltan is kegyelmet: az »azon a napon meghalsz« ítéletet »ne éljen örökké az ember« ítéletre enyhítette.

Mindemellett – ugyancsak közvetlenül a bőrruhák elkészítése és az ember felöltöztetése után – Isten egy másik kijelentést is tett: „Íme az ember olyan-ná lett, mint miközülünk egy, jót és gonoszt tudván.” Ez az ige megvilágítja az egész drámai jelenetet. Az ember látta az ártatlan állat életének kioltását, halála által elrejtést nyert, és Isten kegyelemben részesítette. Szemei előtt valóban kiábrázolódt, sőt minden érzékével megtapasztalta, hogy mi a „jó” és mi a „gonosz”. Az ölés, a szenvedés és a halál iszonyata a „rossz” eddig ismeretlen mélységébe engedett bepillantást. Az ártatlan teremtmény halála általi elfedtetés és megmenekülés viszont a „jó”, az isteni kegyelem eddig szintúgy ismeretlen magasságát tárta tekintete elé. A bőrruhák elkészítésének és az ember felöltöztetésének tömör leírása mögötti történés a bűnátvállalás illetve helyettes áldozat lehetőségét, a megváltás nagy eszméjét ábrázolta ki.

E katartikus kiábrázolás nyomán Isten kezdeti szavainak jelentősége is fel-tárult az emberpár előtt. Ezeket a kígyóhoz intézte ugyan, de az ő füleik hal-latára: „Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod és az ő magva között: az neked fejedre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.”

„Ez az egyetlen Biblia-vers, amelyet ősevangéliumnak vagy első evangé-liumnak szoktunk nevezni, méltán érdemli meg a legteljesebb figyelmün-ket. Először is azért, mert ez a megváltásról adott első ígérlet a Szentírásban. Olyan ígérlet, amely tömören mindent tartalmaz, egyetlen mondatban. Azt lehetne mondani, hogy miként egy kis makkban benne van a tölgyfa, ebben az egyetlen mondatban, ebben az első ígérletben benne van a megváltás ter-vének minden lényeges eszméje és alapvető gondolata. Tehát az ősevangéli-

um hallatlan horderejű dolgokat tartalmaz, ezért minden jogosultsága megvan annak, hogy különleges figyelem illesse meg...” (Vankó Zsuzsa: *Az ősevangélium (I.)*, Jó Hír 91/1.)

Gondoljuk át, milyen jelentései és igei párhuzamai vannak az ősevangélium alábbi fogalmainak:

- ellenségeskedés, Isten ellenségeskedésszerzése,
- az asszony, az asszony magva,
- a kígyó, a kígyó magva,
- a kígyó feje, a kígyó fejére taposás,
- a kígyó az asszony magvának sarkába mar.

4 Miért az ellenségeskedésszerzéssel kezdődik az ősevangélium mint személyes megváltásunk ígérete? Milyen isteni beavatkozásokat jelenthet ez az életünkben?

1Móz 3,15

„Ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod és az ő magva között...”

Hós 2,13–19

„Azért íme csalogatom őt, és elviszem őt a pusztába, és szívére beszélek. És onnan adom meg neki az ő szőlőjét és az Akor völgyét a reménység ajtaja gyanánt, és úgy énekel ott, mint ifúsága idején és mint Egyiptomból lett feljövételének napján. És azon a napon, ezt mondja az Úr, így fogsz engem hívni: Én férjem... És eljegyezlek téged magamnak örökre, és pedig igazsággal és ítélettel, kegyelemmel és irgalommal jegyezlek el. Bizony, hittel jegyezlek el téged magamnak, és megismered az Urat.”

Ap csel 9,5

„Én vagyok Jézus, akit te kergetsz: nehéz néked az ösztöke ellen rugódoznod.”

.....

.....

„Az igazságtalanság teteje, hogy nyomorunk önhittséggel párosul” – írta valaha egy élesen gondolkodó keresztény. Elveszettségünk súlyosságát jelzi, hogy még magának az elveszettségünknek sem vagyunk tudatában. Meg-

mentésünket ezért Istennek azzal kell kezdenie, hogy rádöbbsen a valóság-
ra. Ellenségeskedést szerez bennünk létünk rideg realitásával – valamiképp
mindenkit szembesít ezzel. Ez az ígélet kétségkívül teljesül. A sokmilliárd-
nyi valaha élt ember között egy sincs, aki így vagy úgy ne ütközött volna
meg az élet ellentmondásosságán vagy kegyetlenségén, aki soha ne érezte
volna, hogy valami nagyon nincs rendben ebben a világban, s ne kívánta
volna: bárcsak másképp lenne. Isten mindenkiben a személyiségének meg-
felelően munkálja ki ezt az ellenségeskedést. Megvilágosító erejű élethelyze-
tekbe vezet, felrázó tapasztalatot enged meg, gondolatébresztő meglátást hoz
felszínre, a lelkiismereten keresztül szól – eszköztára végtelen. Senkit sem
kényszerít, de legbelül mindenkit elkerülhetetlen választás elé állít: miután
szembesültél igazi kilátásaiddal, és megértetted, hogy megmentésre szorulsz,
keresed-e megmentetésed lehetőségét, vagy szándékos felejtkezéssel leplezed
el önmagad elől felismerésedet?

5 **Hogyan függenek össze a jó és gonosz tudásának fája körüli ese- mények a Biblia történelemről – avagy a nagy küzdelemről – szülő tanításával? Milyen módon teljesedik ki az ember tudása a „jóról” és a „gonoszról” az Édenből való kiűzetés után?**

1Móz 3,22

„És mondta az Úristen: Íme az ember olyanná lett, mint miközülünk
egy, jót és gonoszt tudván.”

1Kor 4,9

„...színháza lettünk a világnak, úgy angyaloknak, mint emberek-
nek.”

Jel 14,3

„És énekelnek mintegy új éneket a királyiszék előtt... és senki meg
nem tanulhatja azt az éneket, csak... akik áron vétettek meg a Föld-
ről.”

Meglepő lehet, s nemigen tudatosul bennünk, hogy a jó és gonosz tudása
fájáról való szakítás valóban a „jó” és a „gonosz” – egyfajta – megismeréséhez
vezet az emberiség életében. Istennel szembeni engedetlenségével az ember-
ség olyan úton indult el, amelyen meg kell járnia a „rossz” minden mélysé-
gét, s annak teljes iszonyatát átélve, a saját bőrén tapasztalva kell megismer-

nie azt. A legeltorzultabb, egyben legfantáziadúsabb elme sem képes olyan és annyi aljasságot, kegyetlenséget vagy szenvedést kitalálni, ami az emberiség történelmében ne válna valóra. Mindeközben azonban a „jó”, a megváltást munkáló isteni szeretet és kegyelem magasságának ismerete is kiteljesedik az emberben.

Az emberiség történelme a Biblia szerint a jó és gonosz tudásának fájáról való evéskor fordult a jelenlegi medrébe. A Szentírás a történelmünket a bűn és a megváltás történeteként, az Isten és Sátán, illetve a szeretet és az önzés életrendje közt zajló nagy küzdelemként mutatja be. Olyan egyedi drámaként, melyben minden egyes embernek szerepet kell vállalnia, és amely bolygónkat mintegy kozmikus színpadot állítja a végtelen világegyetem valamennyi értelmes teremtménye figyelmének központjába. Történelmünk drámájának színei korszakokon átívelő leleplezéseként egy nagy okulási folyamatba illeszkednek. Még a mennybeli fejedelemségek és hatalmasságok is ezáltal tanulják az Isten sokféle bölcsességét (Eféz 3,10).

Az emberben tehát, aki a jó és gonosz tudásának fájáról való szakítással az Isten és Sátán között zajló küzdelem tűzvonalába tört, a démoni gonoszság mélységeibe lázadva magát és az isteni szeretet magasságaiba karoltatva fel, valóban kiteljesedik a „jó” és a „gonosz” tudása. Azok, akik a történelem kohójából kikerülve az emberiség méltó képviselőinek nevezetnek, akik áron vétettek meg a Földről, végül olyan ismeretre jutnak Isten kilétét és a bűn természetét illetően, amely új énekként tölti ki lényüket, s amit rajtuk kívül senki meg nem tanulhat. Az ember valóban olyan lesz, mint az Isten: jó és gonosz tudója (1Móz 3,5).

6 Szükségszerű volt-e a jó és a gonosz tudásának megszerzéséhez a bűn történelmének kirobbantása? Avagy mindennapjainkat tekintve: szükséges-e a rossz elvetéséhez az, hogy előbb kipróbáljuk?

Ésa 48,17–18

„Én vagyok az Úr, Istened, ki tanítlak hasznosra, és vezetek oly úton, amelyen járnod kell. Vajha figyelmeztél volna parancsolataimra! Olyan volna békességed, mint a folyóvíz, és igazságod, mint a tenger habjai.”

Ésaiás igéje akár az első emberpár felé is elhangozhatott volna. Isten a történelem sátáni kiterője nélkül is, a saját útjain vezetve is hasznosra tanította volna az embert. A tudás, amit ilyen módon akart közölni vele, nem lett volna alacsonyabb rendű a történelem tanulságainál. Olyan igazságra vezette volna el őt, amelynek ereje, tisztasága és üdesége a tenger habjáiéhoz hasonló, felfedezését mégis a folyóvizek békessége kíséri. Az ember Isten útján járva, a „jó” és a „rossz” végletes ellentétei kiélezett összeütköztetése nélkül is hasonlónak növekedhetett volna Teremtőjéhez – elkerülve az áldozatokat és a szenvedést. (Más kérdés, hogy Isten a rosszat is képes jóra fordítani, így az ember a történelem sátáni útvesztőin keresztül is eljuthat a kívánt okulásra és felemelkedésre.)

Rendkívül tanulságos, hogy a jó és gonosz tudásának megszerzését és az Istenhez való hasonlónak válást maga Sátán is az igazság foszlányaként vegyítette hitetésébe. Elhallgatta viszont a rettenetes keserveket és a megrendítő veszteségeket, amiket az általa mutatott út tartogatott. (Arról pedig végképp nem szólt, hogy távolról sem az ember előmenetele foglalkoztatja, hanem csupán bábként akarja felhasználni félresiklott, Istennel dacoló elképzelései keresztülviteléhez.)

Az ember borzalmas árat fizet a jó és gonosz tudásának Sátán útján való megszerzéséért. Isten ettől a megszenvedett ismerettől, a saját kárunkon tanulástól próbált megóvni minket a tilalomfával.

A hétköznapi viszonylatában is messzemenősen érvényes mindez. Nem igaz, hogy a rosszat ki kell próbálni ahhoz, hogy megismerjük. Nem szükséges árulónak lenni a hűség felől való meggyőződéshez. Nem muszáj elmerülni az éjszakai életbe, élvezetei ürességének meglátásához. Nem kell alkoholistává lenni az alkohol gyilkos természetének megértéséhez. Ok nélkül való sebek (Péld 23,29) a saját káron való okulás keservei. Még nagyobb tragédia azonban, hogy a démoni úton haladók bizonyos határokon túl már a saját kárunkon sem képesek tanulni.

Ehhez a témakörhöz ajánljuk Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* c. könyvének következő fejezeteit: A megkísértés és az elbukás, A megváltás terve.

***Az e heti adomány
a szociális osztályt támogatja***

KAIN ÉS ÁBEL

Olvassuk el Mózes I. könyvének 4. fejezetét!

1 Miről tanúskodik, amit Éva első gyermeke megszületésekor mondott?

1Móz 4,1

„Azután ismerte Ádám az ő feleségét, Évát, aki fogadott méhében és szülte Kaint, és mondta: Nyertem férfit az Úrtól.”

Vö. 1Móz 3,14–15

„Mondta az Úristen a kígyónak: ...az asszony... magva... fejedre tapos...”

.....

Éva Kain születésekor tett örömteli kijelentése megmutatja, hogy az első emberpár megértette az ősevangéliumot és a megváltásukra elgondolt isteni terv alapelvét. Számon tartották a nagy ígéretet, és várták a Megváltót, aki majd lerontja az Ördög munkáit (1Jn 3,8).

A megváltás tervének megértéséről még inkább tanúskodik a héber szöveg egy másik lehetséges fordítása. Az „Úrtól” szónál olyan előrag szerepel, amely elsődlegesen tárgyat képez. Éva felkiáltása tehát így is hangozhatott: Nyertem férfit, az Urat. Eszerint az ősszülők még azt is megértették, hogy Isten születik valamiképpen emberré, és emberként győzi le azt a nagy erejű ellenséget, aki nemrég még oly könnyedén és nagy fölényrel gáncsolta el az embert.

2 Milyen összefüggés van az ősevangélium, a bőrruhák készítéséről szóló leírás, valamint aközött, hogy Kain és Ábel áldozatot mutatott be?

1Móz 4,3-4

„Lett pedig idő múltával, hogy Kain ajándékot vitt az Úrnak a föld gyümölcséből. És Ábel is vitt az ő juhainak első fajzásából és azoknak kövérségéből.”

1Móz 3,21

„És csinált az Úristen Ádámnak és az ő feleségének bőrruhákat, és felöltöztette őket.”

1Móz 3,15

„...az neked fedjre tapos, te pedig annak sarkát mardosod.”

.....

Isten a bőrruhák készítésekor bemutatott állatáldozattal az ősevangéliumot világította meg: azt, hogy az elbukott ember helyébe lépő Bűnhordozó a halála által fogja legyőzni Sátánt, és szabadítja meg az embert a törvényszegés átkától. Ádám és Éva előtt világos volt, hogy a halál elszenvetésében nem a most megölt állat helyettesíti őket, és az Isten által bemutatott állatáldozat nem maga a megváltás, hanem mindez az ígélet megértését és jelentősége átélését szolgálja.

Isten időről időre elvégzendő jelképes szertartásként adta a vérontással járó állatáldozatok bemutatását az embernek. Aki értő módon gyakorolta ezt, ébren tartotta lelkében az ígéletet és az ahhoz méltó érzéseket, egyszerűen kifejezte, hogy bizalma van ehhez az ígérethez, várja az eljövendő Megváltót, és vágyik az általa megvalósuló valóságos váltságra.

Kaint és Ábelt már úgy pillantjuk meg a bibliai leírásban, mint akik teljes természetességgel gyakorolják az áldozatbemutatást. A Szentírás magyarázat nélküli tudósítása is azt igazolja, hogy ez a szertartás valóban Isten rendelkezéséhez kötődik, és kezdete a bőrruhák készítésére nyúlik vissza. Az Írás a későbbi nemzedékekben élt ősatyák kapcsán is rendre megörökíti a biblikus áldozatbemutatás gyakorlását. Az áldozati ceremónia az ószövetségi Izráelben teljesedett ki, miután Isten Mózes által rendszerre bontakoztatta és írásba foglalta az addig élőszóban őrzött rendelkezéseket, valamint a szent sátor, majd a jeruzsálemi templom révén olyan helyszínt rendelt a gyakorlásához, amely elválaszthatatlanul kapcsolódott a megváltás művének jelképes kiábrázolásához. A bibliai ceremóniák során megölt minden egyes állat az eljövendő Megváltót jelképezte, a szertartások minden mozzanata és kelléke árnyéka volt annak a valóságnak, ami Krisztusé (Kol 2,17).

Számunkra is elengedhetetlen, hogy helyesen lássuk az állatáldozatok szerepét a megváltás folyamatában. Még a Bibliát teljes őszinteséggel ihletettnek elfogadó keresztények között is gyakori az a vélekedés, miszerint az ószövetségi hívők az állatáldozatokért – avagy az áldozatok kiontott vééréért – nyertek bűnbocsánatot. Szó sincs ilyesmiről! „Lehetetlen, hogy a bikák és bakok vére eltörölje a bűnöket” – mondja ki egyértelműen Pál apostol (Zsid 10,4 – lásd az egész Zsid 10,1–10 igeszakaszt). Az állatáldozatok nem önmagukban hordozták jelentőségüket. Szerepük kizárólag jelkép mivoltukban nyilvánult meg. Az áldozat bemutatója Isten megváltói áldozatára hivatkozott. Számos igeszakaszt találunk arra nézve, hogy az Ószövetség idején világosan értették: a nem ilyen lelkülettel bemutatott áldozat semmit sem ér (lásd pl. 1Sám 15,22; Zsolt 50,7–15; Péld 21,3; Ésa 1,11–16; Hós 6,6; Ámós 5,21–24; Mik 6,6–8 stb.). Mi se engedjük, hogy az ószövetségi áldozatok helytelen értelmezése eltorzítsa a megváltásról élő képünket!

3 Miért fogadta el Isten Ábel áldozatát, és miért utasította vissza Kainét? Milyen kétféle áldozatot és végső soron kétféle vallásosságot világít meg történetükkel a Biblia?

1Móz 4,3–5

„Lett pedig idő múltával, hogy Kain ajándékot vitt az Úrnak a föld gyümölcséből. És Ábel is vitt az ő juhainak első fajzásából és azoknak kövérségéből. És tekintett az Úr Ábelre és az ő ajándékára. Kainra pedig és az ő ajándékára nem tekintett, amiért Kain haragra gerjedt és fejét lecsüggesztette.”

Zsid 11,4

„Hit által vitt Ábel becsesebb áldozatot Istennek, mint Kain, ami által bizonyosságot nyert afelől, hogy igaz, bizonyosságot téven az ő ajándékairól Isten, és azáltal még holta után is beszél.”

1Jn 3,11–12

„Mert ez az üzenet, amelyet kezdettől fogva hallottatok, hogy szeressük egymást. Nem úgy, mint Kain, aki a gonosztól volt, és meggyilkolta az ő testvérét. És miért gyilkolta meg őt? Mivel az ő cselekedetei gonoszok voltak, a testvérei pedig igazak.”

Mik 6,6–8

„Mivel menjek elébe az Úrnak? Hajlongjak-e a magasságos Istennek? Égőáldozattal menjek-e elébe, esztendő borjakkal? Kedvét leli-e az

Úr ezernyi kosokban vagy tízezer olajpatakokban? Elsőszülöttemet adjam-e vétkemért, vagy méhemnek gyümölcsét lelkem bűnéért? Megjelentette neked, oh ember, mi legyen a jó, és mit kíván az Úr tetőled. Csak azt, hogy igazságot cselekedj, szeresd az irgalmasságot és alázatosan járj a te Isteneddel.”

„Nem személyválogató az Isten.” (Ap csel 10,34) A Kain és Ábel áldozata közti határozott különbségtétel arra figyelmeztet, hogy a háttérben sokkal súlyosabb kérdés feszül, mint amit a felületes olvasás feltár. A Biblia későbbi kijelentései félreérthetetlenül tisztázzák ezt a kérdést. Kain és Ábel áldozata kétféle, egymással szöges ellentétben álló áldozatfelfogást képvisel. Egyszermind a vallások két nagy csoportját is megmutatja – amelyek valamelyikébe mindenféle vallásgyakorlat besorolható. A kétféle áldozat és vallásosság közötti legfőbb különbségeket az alábbi táblázat foglalja össze:

	Kaini áldozat (és vallás)	Ábeli áldozat (és vallás)
Alapvetően ki hoz áldozatot kiért?	Az ember hoz áldozatot Istennek.	Isten hoz áldozatot az emberért.
Mi az áldozati szertartás célja?	Isten befolyásolása, kiengesztelése, jóakarátának megvásárlása.	Megemlékezés Isten ígéretéről, és teljesedése hitbeli várásának kifejezése.
Van-e jelentősége az áldozati szertartásnak önmagában?	Van, az áldozat önmagában hordja jelentőségét.	Nincs, az áldozat kizárólag jelkép.
Mi készíti az embert az áldozati szertartásra?	A félelem, valamint a bűn következményeinek elkerülése.	A bűnbánat és a bűn elrendezésének vágya.
Igényli-e az áldozat az ember megváltozását?	Nem, az ember élheti tovább ugyanazt az életet.	Igen, az embernek jobbá kell lennie.
Ki váltja meg az embert?	Az ember önmagát váltja meg (= önmegváltás).	Isten váltja meg az embert (= megváltás).

4 *Ki járhat emelt fővel?*

1Móz 4,6

„És mondta az Úr Kainnak: Miért gerjedtél haragra, és miért csüggesztetted le fejedet? Hiszen, ha jól cselekszel, emelt fővel járhatasz, ha pedig nem jól cselekszel, a bűn az ajtó előtt leselkedik, és reád van vágyódása, de te uralkodj rajta.”

Isten igen bölcs és szeretetteljes, az ember szabadságát teljes tiszteletben tartó választ adott Kain fejlecsüggesztésére. Nem önmaga tekintélyére hivatkozott. Győzködni sem kezdte el tévedéséről vagy a helyes vallásgyakorlat mibenlétéről. Ehelyett szinte Kain igazának lehetőségét keresve, mindazonáltal a tévelygés gyökerére világítva szólt. Szavai nem feddőek, hanem kérlelők. Legbensőbb indítékaiig hatolva mintegy a következő üzenetet hordozták a sértődött ember felé: Miért gerjedtél haragra, és miért csüggesztetted le a fejedet? Hiszen váltságomat azért adom, hogy emelt fővel járj: azzal a méltósággal, amit istenképűséged kíván. De ha nem érzed magad elveszettnek, vagy megalázónak tartod a megsegítést tőlem, nem kell elfogadnod azt. Áldozatokkal, vallásos formákkal sem muszáj bajlódnod. Hiszen ha jól cselekszel, ha te magad képes vagy megoldást találni életedre úgy, hogy közben a lelkiismereted nem vádol, s egyedül szembe tudsz nézni azzal, ami bánt, s amit önmagad előtt szégyellsz, akkor is emelt fővel járhatasz. Méltóságod így, nagykorú és független emberként, saját igazságodból fakad. De vigyázz! Az út, amin elindultál, nem e dicsőséges kiteljesedés útja. A kudarc nekibúsult keserősége szörnyű tettet szít legbelül, és csak az alkalomra vár...

Isten szavai lényegében a hit általi megigazulásra mint az egyedüli megoldásra emlékeztették Kaint. Hasonló volt ez a jelenet az Izráelnek való törvényadáshoz. Az erkölcsi törvény olyan elvi lehetőséget jelent, amit ha megtart az ember, él az által – Istentől függetlenül is. Mindezt megcselekedjük – jelentette ki magabiztosan a nép. Isten most sem leplezte le kíméletlenül a határtalan elbizakodottságot. Mindennél hangosabban beszélt viszont az, hogy az erkölcsi törvények mellé áldozati törvényeket is adott. Arra figyelmeztetett ezzel: az ember legőszintébb elhatározásából sem képes eleget tenni

az erkölcsi törvénynek, s ezáltal emelt fővel járni. Felülről való segítségre, akaratlan és szándékos rossz tettei rendezésének lehetőségére van szüksége.

A Kainhoz intézett figyelmeztetés különösen időszerű ma, amikor az emberiség a független és önálló ember ideálját követve, Kainhoz hasonlóan megveti Isten kegyelmi ajánlatát, ahhoz azonban – s ebben megint csak Kainhoz hasonlít – már nem elég bátor és következetes, hogy az öncélú válaszos formákat és az eszközként használható Isten képzetét is elvesse. Kain esetében a folytatás tragédiája magáért beszél: „És amikor a mezőn voltak, támadt Kain Ábelre az ő atyjafiára, és megölte őt.” (1Móz 4,8) Vajon mit jelezhet ez előre a mai emberre vonatkozóan?

5 „Hol van a te atyádfia?” „Őrizője vagyok-e az én atyámfiának?”

1Móz 4,9

„És mondta az Úr Kainnak: »Hol van Ábel, a te atyádfia?« Ő pedig mondta: »Nem tudom, avagy őrizője vagyok-e az én atyámfiának?«”

Ezék 3,17–18

„Embernek fia! Őrállóul adtalak én téged Izráel házának, hogy ha szót hallasz számból, intsd meg őket az én nevemben. Ha ezt mondom a hitetlennek: Halálnak halálával halsz meg, és te őt meg nem inted, és nem szólsz, hogy visszatérítsd a hitelent az ő gonosz útjáról, hogy éljen: az a gonosztevő az ő vétke miatt hal meg, de vérét a te kezedből kívánom meg.”

Rm 15,1–3

„Tartozunk pedig mi, az erősek, hogy az erőtlenek erőtlenségeit hordozzuk, és ne magunknak kedveskedjünk. Mindegyikünk tudniillik az ő felebarátjának kedveskedjék, annak javára, épülésére. Mert Krisztus sem önmagának kedveskedett...”

Hol van a te atyádfia? – Isten kérdése túlmutat Kain és Ábel tragédiáján. Mindannyiunkat megszólít, mint ahogy Kain fölényes visszakérdezésére is választ kell találnunk önmagunkra nézve: őrizője vagyok-e az én atyámfiának?

Isten lelkiismeretet ébresztgető kérdése magában hordja a helyes választ: az embernek tudnia kell, hol van az ő atyjafia, vagyis nem lehet közömbös a másik ember iránt. Ez Kain visszakérdésére is egyértelmű felelet, mindannyiunk tekintetében: Igen, őrizője vagy atyádfiának!

Nem elegendő tehát önmagában az, ha nem közeledünk kaini indulatokkal a másik felé. A Biblia igéi fényében Kain szörnyű tette arra is visszavezethető, hogy nem tekintette magát Ábel őrizőjének. Rendkívül súlyos következtetés adódik mindebből: a közöny testvérgyilkosság.

6 Kiknek a jelképévé vált Ábel a Bibliában? Mit takar az *Istenhez kiáltó vér* fogalma?

1Móz 4,10

„Mondta pedig az Úr: Mit cselekedtél? A te atyádfiának vére kiált énhozzám a földről.”

Lk 11,49–51

„Ézért mondta az Isten bölcsessége is: Küldök őhozzájuk prófétákat és apostolokat, és azok közül némelyeket megölnék, és némelyeket elüldöznek, hogy számon kéressék e nemzetségtől minden próféták vére, mely e világ fundamentumának felvettetésétől fogva kiontatott, az Ábel véréből fogva mind a Zakariás véréig, ki elveszett az oltár és a templom között: bizony, mondom nektek, számon kéretik e nemzetségtől.”

Jel 6,9–10

„És mikor felnyitotta az ötödik pecsétet, láttam az oltár alatt azoknak lelkeit, akik megölettek az Isten beszédéért és a bizonyágtételért, amelyet kaptak. És kiáltottak nagy szóval, mondván: Uram, te szent és igaz, meddig nem ítélsz még, és nem állsz bosszút a mi vérünkért azokon, akik a földön laknak?”

Zsolt 116,15

„Az Úr szemei előtt drága az Ő kegyeseinek halála.”

Zsid 12,22–24

„Hanem járultatok Sion hegyéhez, és az élő Istennek városához, a mennyei Jeruzsálemhez, és az angyalok ezreihez, az elsőszülöttek seregéhez és egyházához, akik be vannak írva a mennyekben, és mindenek bírójához, Istenhez, és a tökéletes igazak lelkeihez, és az újszö-

vetség közbenjárójához, Jézushoz, és a meghintés véréhez, mely jobbat beszél, mint az Ábel vére.”

Jól jellemzi történelmünket, a bűn történelmét, hogy már az első, Istenhez hűséges ember is vértanúvá lett hitbeli ragaszkodása miatt. Az évezredek során számosan követték őt ezen az úton – maga Jézus Krisztus is. Ábel – bizonyos szempontból Keresztelő Jánoshoz hasonlóan – mindazok előképévé vált, akiket hitbeli meggyőződésükért zaklattak, közösisítettek ki, üldöztek vagy öltek meg.

Ábel története egyben bátorítást és reménységet is közvetít azok számára, akik hasonlókat szenvednek el. Legtöbbjük neve elsüllyedt a múlt mozdulatlan mélységeiben, s a történelemkönyvek sem őrizték meg emlékezetüket, de „az Úr szemei előtt drága az Ő kegyeseinek halála”. Úgy tartja őket számon, mintha vérük egyfolytában hangosan kiáltana hozzá a földről.

Valóban égre kiáltó bűn volt minden igaz vér kiontása. Jézus vére mindáltal jobbat beszél, mint az Ábel vére. Kétféle értelemben is. Egyrészt míg Ábel vére a gyilkos ítéletéért kiált, addig Jézus vére éppen ellenkezőleg: elfedezi a kárhozzátó ítélet elől – még akár kaini bűnöket is, ha elkövetőjük az újszövetség közbenjárójához járul. Másrészt Jézus vére az Isten beszédéért meggyilkoltak tekintetében is jobbat beszél: a fehér ruhák és a már csak rövid ideig szükséges sírban nyugvás ígérését (lásd Jel 6,11), vagyis az üdvösségre való feltámadás közeledését hirdeti.

Ehhez a témakörhöz ajánljuk Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* c. könyvéből a Kain és Ábel próbatétele c. fejezet elolvasását.

***Az e beti adomány
a szociális osztályt támogatja***

A VÍZÖZÖN ÉS AZ ÚJ KEZDET

Olvassuk el Mózes I. könyvének 5–8. fejezetét!

1 Hogyan mutatkozott meg a bűn arca már a történelem kezdeti szakaszában? Milyen állapotokról tudósít a Biblia az özönvíz előzményeként?

1Móz 6,5–6

„És látta az Úr, hogy megsokasult az ember gonoszsága a földön, és hogy szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz. Megbánta azért az Úr, hogy teremtette az embert a földön, és bánkódott a szívében.”

1Móz 6,11–12

„A föld pedig romlott volt Isten előtt, és megtelt a föld erőszakoskodással. Tekintett azért Isten a földre, és íme meg volt romolva, mert minden test megrontotta az ő útját a földön.”

Vö. a következő igékkel: 1Móz 4,23

„Akkor mondta Lámekh az ő feleségeinek: Oh Háda és Czilla, hallgassatok szómra, Lámekh feleségei, halljátok beszédem: embert öltem, mert megsebzett, ifjat öltem, mert megütött. Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekhért.”

1Móz 6,2

„És látták az Istennek fiai az emberek leányait, hogy szépek azok, és vettek maguknak feleségeket mindazok közül, kiket megkedveltek.”

Jób 22,15–17

„Az ösvilág ösvényét követed-e, amelyen az álnok emberek jártak? Akik időnap előtt ragadtattak el, és alapjukat elmosta a víz?! Akik azt mondták Istennek: Távozzál el tőlünk!...”

.....

.....

Kain személyén és testvérgyilkosságán keresztül markánsan megmutatkozott, mivé válik az istenképű ember Isten nélkül. Nem sok idő elteltével viszont mintha az egész emberi nemzedék Kain útján indult volna el (Júd 11). A Biblia súlyos kifejezésekkel érzékelteti az ekkor uralkodó viszonyokat: Megsokasult az ember gonoszsága a földön... Megtelt a föld erőszakoskodással... Minden test megrontotta az ő útját a földön... Az ember szíve gondolatának minden alkotása szüntelen csak gonosz. Az utolsóként idézett kijelentés különösen mély értelmű. Azt sugallja: az emberek gonoszságát nem egyszerűen az általános önzés, a magunknak kedvezés elve és a különböző előnyök szerzésének vágya mozgatta, hanem a gonoszságot önmagáért művelték, örömeiket, sőt gyönyörűségüket találva benne.

A töredékesebb utalások is fontos bepillantást nyújtanak e korszakba. Elárulják például, hogy a többnejűség – micsoda kiforgatása ez az Isten által szerzendő segítőtárs gondolatának! – mintegy természetessé vált Kain leszármazottai körében.

Lámekhnék, Kain ükunokájának egy fennmaradt mondása vadállati kegyetlenségről tanúskodik. Lámekh megölt egy gyermeket, aki állítólag megütötte őt (persze az is jelzésértékű a kor viszonyaira nézve, ha egy gyerek megsebez egy felnőttet). Lámekh a brutalitását is felülmúló önteltséggel, Isten Kainnak adott védelmi ígéretére hivatkozva okolta meg gyalázatos tettét: „Ha hétszeres a bosszú Kainért, hetvenhétszeres az Lámekhéért.”

A Kainnal elkezdődött romlás akkor vált egyetemessé, amikor Kain leszármazottai és az Ábel helyébe lépő, istenfélő Séth utódai összeházasodtak. Isten az ősevangéliumban arról szól, hogy az asszony magva és a kígyó magva között ellenségeskedést szerez. Ennek egyik történeti teljesülése a kétféle életrendet követő emberek csoportja közötti elvi ellentét. A séthiták és a kainiták házasságaival azonban olyan istentelen szövetség jött létre az asszony magva és a kígyó magva között, ami azzal fenyegetett, hogy Isten törvényének hamarosan egyetlen követője sem marad.

Az ősvilág embertelen viszonyait mutatja az is, hogy annak gonoszsága közmondássá vált a későbbi nemzedékekben. Még az újszövetségben is több ilyen jellegű visszahivatkozást találunk.

A bűn mértéket nem ismerő elhatalmasodását mégis talán e rövid kijelentés tükrözi a legmegrendítőbben: Isten bánkódott szívében.

2 Milyen bibliai utalások tanúskodnak arról, hogy Isten kegyelemmel közeledett még az ősvilág elfajult nemzedéke felé is? Hogyan értékelhető az özönvíz Isten kegyelmes mivoltának ismeretében? Fakadhat-e végső soron az ítélet is kegyelemből?

1Móz 6,3 (pontosított fordításban)

„Ne küzdjön az én Lelkem örökké az emberért, mivelhogy valóban test ő, az ő napjai legyenek meghatározva százhusz esztendőben.”

Jób 22,15–18

„Az ősvilág ösvényét követed-e, amelyen az álnok emberek jártak? Akik időnap előtt ragadtattak el, és alapjukat elmosta a víz?! Akik azt mondták Istennek: Távozzál el tőlünk! És mit cselekedett velük a Mindenható? Ő pedig megtöltötte házaikat jóval. De az istentelenek tanácsa távol legyem tőlem.”

1Pt 3,19–20

„...amelyben elmenvén, a tömlöcben levő lelkeknek is prédikált, amelyek engedetlenségűek voltak egykor, mikor egyszer várt az Isten béketűrése a Noé napjaiban, a bárka készítésekor...”

2Pt 2,5

„...Noét, az igazság hirdetőjét, nyolcadmagával megőrizte, özönvízzel borítván el az istentelenek világát.”

Zsid 11,7

„...Noé... megintetvén a még nem látott dolgok felől, házanépe megtartására bárkát készített, amely által kárhoztatta e világot...”

.....

Isten a Noé bárkája elkészültének időtartamát adta végső kegyelmi időként az özönvíz nemzedékének. Várt az Isten béketűrése a Noé napjaiban, a bárka készítésekor.

„Noé igaz, tökéletes férfiú volt a vele egykorúak között. Istennel járt Noé.” (1Móz 6,9) E jellemzést megerősíti, hogy hasonlóképpen, ahogy a kortársak gonoszsága, Noé igaz élete is közmondásossá vált a később élt emberek között. Ezékiel próféta például így hivatkozott Noéra: „És ha volna ez a három férfiú benne: Noé, Dániel és Jób, akkor ők az ő igazságukkal a maguk lelkét megszabadítanák, azt mondja az Úristen.” (Ezék 14,14) Péter

apostol az igazság hirdetőjeként említi Noét, mint aki prédikált a saját bűneikkel megkötözött lelkeknek (Péld 5,22). „És minden egyes kalapácsütés is, amely a bárka építése közben felhangzott, bizonyágtétel volt a kortársak számára” – írja Ellen White. Noé a bárka készítése által valóban kárhoztatta e világot – a szó kétféle értelmében is. Egyrészt figyelmeztette nemzedékét arra, hogy ha nem engednek az igazságnak, a közelgő özönvíz számukra a kárhozat ítélete lesz. Élete példájának és szavainak a bárkaépítés emberfeletti vállalkozása adott nyomatékot. Egyértelművé tette ez a kortársak előtt, hogy Noé komolyan gondolja, amit hirdet. A mindent elborító víz soha nem tapasztalt természeti jelensége éppoly valószerűtlen volt, mint az, hogy valaki egy roppant méretű hajót építsen a szárazföld közepén. Márpedig a bárka lassan, de biztosan megépült. Ahogy napról napra és évről évre mind teljesebbé alakult az építmény – elkészült a gerince és a bordázata, kiépültek fedélzetei, felkerült borítópálánkja, kiformalódott ajtaja és ablaka, s végül már a tömítési munkák folytak –, úgy telt be a Noé kortársainak adott kegyelemidő és az Isten haragjának pohara is. Noé jellemének tisztasága, világos beszéde és a megépülő bárka ismeretében nem lehetett nem döntenie a Noé által képviselt felől. És Noé kortársai döntöttek: elutasították őt, vele együtt pedig Istent. Így a bárka építése, valamint Noé ítéletre és kárhozatra figyelmeztető szavai megítéléssé és kárhoztatássá váltak számunkra.

3 Nem tűnhet-e ma, utólag is hihetetlennek az özönvíz története? Milyen megerősítéseket találhatunk még mellette a Bibliában és más forrásokban?

2Pt 3,3–6

„Tudván először azt, hogy az utolsó időben csúffolkodók támadnak, akik saját kívánságaik szerint járnak, és ezt mondják: »Hol van az Ő eljövetelének ígérete? Mert amióta az atyák elhunytak, minden azonképpen marad a teremtés kezdetétől fogva.« Mert készakarva nem tudják azt, hogy egek régtől fogva voltak, és föld, mely vízből és víz által állott elő az Isten szavára, amelyek által az akkori világ vízzel elborítottván elveszett...”

.....

.....

Az özönvíz egyedi és rendkívüli jelenség volt, amely mögött Isten természetfeletti hatalma állt. Hasonlóképpen Noé története, illetve az ember és az állatvilág megmenekülése is Isten kegyelméből fakadó csoda. Bizonyos szempontból érthető tehát, hogy a kételkedés, valamint az úgynevezett tudományos kritika célkeresztjébe került. Ma a legtöbb ember – köztük számos keresztény is – úgy gondol az özönvízre mint mitikus, a régmúlt hiedelemvilágából kisarjadt történetre, amit semmiképpen sem szabad szó szerint érteni a Bibliában.

Ami elsőként figyelmeztet ennek ellenkezőjére, az a Biblia özönvízre való visszahivatkozásainak sokasága. A Szentírás szerzői olyan horderejű eseményként tartották számon az özönvizet a megváltás történetében, amelyhez foghatóként talán csak az egyiptomi kivonulás említhető. Úgy tűnik ebből, hogy az ószövetségi Izráelben – de az újszövetségi hívők között is – a mindennapi beszéd részévé vált az özönvíztörténet – példázatként, hasonlatként vagy viszonyítási alapként. Emléke hosszú évszázadokra az Isten rosszat megítélő, mégis irgalmas lénye felőli gondolkodás mércéjévé, s az ezek iránti hit megerősítésének forrásává vált.

„Vízáraddal, mint egy ruhával borítottad be azt, a hegyek felett is vizek állottak” – olvashatjuk például a Zsoltárok könyvében (104,6), az özönvíz – gyakorta szintén kétkedéssel fogadott – kiterjedtségének megerősítéseként. További – az e tanulmányban idézettekén kívüli – visszahivatkozásokat, utalásokat találhatunk még többek közt a következő igeszakaszokban: Zsolt 29,10; Ésa 54,9; Dn 9,26; 2Pt 3,6–7. Az özönvíz ilyen eleven megmaradása az utókor emlékezetében azok számára is meggondolandó érv az özönvíz valóságát illetően, akik a Bibliát nem fogadják el Isten kinyilatkoztatásának.

További bizonyítékot jelentenek a különböző mitológiák. A kritikai tudomány oldaláról is tarthatatlanná vált az özönvíztörténet szimpla elvetése, amikor fény derült arra, hogy Óceániától kezdve, a Távol- és Közél-Keleten át egészen Amerikáig valamennyi földrész lakói őrzik mondavilágukban az özönvíz eseményét, sőt ezekben Noé személye és a bárka általi megmenekülés is megtalálható (a bibliai leírással természetesen nem mindenben egyező módon). Mindez arra mutatott, hogy az emberiség ősi, közös emlékiről van szó.

Az elfogadott tudományos álláspont is tud egy, a jégkorszaknak nevezett kiterjedt katasztrófáról. Elgondolkodtató, hogy a bibliai tudósítás ehhez képest lényegében csak a víz halmazállapotát tekintve különbözik.

Az utóbbi időben több olyan régészeti expedícióról is lehetett hallani, amelyek biztató eredményekre jutottak Noé bárkája keresése terén.

Végül, de nem utolsósorban önmagáért beszél a szén- és kőolajkészlet, amelynek kialakulása szintén egy gyors és egész Földünkre kiterjedt kataklizmáról árulkodik. Különleges ellentmondás, hogy éppen modern civilizációnk kérdőjelezi meg az özönvíz valóságosságát, miközben kényelemközpontú életvitele az özönvíz nyomán létrejött energiahordozókon alapul.

Összefoglalóan megállapítható tehát, hogy semmiképpen sem vádolhatók vakhittel azok, akik az özönvíz kapcsán is bizalommal fogadják a Biblia ígét. Különös nyomatékot ad ennek a kérdésnek az, hogy a Szentírás többször is az özönvíz korszakával példázza napjaink viszonyait.

4 **Miért tudott ilyen gyorsan – néhány nemzedéknyi idő leforgása alatt – úgy elhatalmasodni a bűn, hogy az emberiség kipusztulásával fenyegetsen? Miért tart ugyanez a folyamat több ezer évig a vízözön után, noha az emberek nyilvánvalóan nem lettek jobbak? Miért nem zárta le Isten a történelmet – a bűn és a megváltás történetét – a vízözönt követően, annak ellenére, hogy mind a „jó” mind a „gonosz” sok tekintetben megmutatkozott már?**

1Móz 9,5–6

„A ti véretek, amelyben van a ti éltetek, számon kérem, számon kérem minden állattól, azonképpen az embertől, kinek-kinek atyjafiától számon kérem az ember életét. Aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki, mert Isten a maga képére teremtette az embert.”

3Móz 24,20

„Törést törésért, szemet szemért, fogat fogért. Amilyen sérelmet ő ejtett másón, olyan ejtessék rajta is.”

Ezék 20,24–25

„Mivelhogy törvényeim nem cselekedték, s parancsolataimat megvetették... És én is adtam nekik nem jó parancsolatokat, s törvényeket, amelyek által ne éljenek.”

Rm 13,1–4

„Minden lélek engedelmeskedjék a felső hatalmasságoknak, mert nincsen hatalmasság, hanem csak Istentől, és amely hatalmasságok van-

nak, az Istentől rendeltettek. Azért, aki ellene támad a hatalmasságnak, az Isten rendelkezésének támad ellene, akik pedig ellene támadnak, önmaguknak ítéletet szereznek. Mert a fejedelmek nem a jó, hanem a rossz cselekedetnek rettegésére vannak. Akarod-e pedig, hogy ne félj a hatalmasságtól? Cselekedd a jót, és dicséreted lesz attól. Mert Isten szolgálja ő a te javadra. Ha pedig a gonoszt cselekszed, félj, mert nem ok nélkül viseli a fegyvert: mert Isten szolgálja, bosszúálló a haragra annak, aki gonoszt cselekszik.”

.....

.....

Az 1Móz 9,5–6 igevers a társadalmi igazságszolgáltatás, így közvetve az államhatalom illetve maga a földi társadalom alapító ígéje. Amíg nem volt olyan hatalmi szervezet, amely fizikai erejénél és félelemkeltő tekintélyénél fogva képes fékező hatást kifejteni, addig az Istentől elfordult ember gonoszsága nyíltan és szabadon burjánzott. Ez lehet a magyarázata annak, hogy az özönvíz előtti világ oly gyorsan az önelpusztítás szélére sodródott.

Az államhatalom és a büntető törvények megjelenésével az ember természete nem lett jobb, hiszen a *belső ember* romlottságát külsődleges eszköz nem képes megváltoztatni. Azonban a külső kényszer miatt a bűn kénytelen volt rejtettebb és árnyaltabb csatornákat keresni. Térnyerése így lelassult. Igen sokatmondó, hogy Ezékiel próféta Isten nem jó parancsolatait és halálra való törvényeit említve utal – egyebek mellett bizonyára – a társadalmi büntető törvényekre (ld. ezzel kapcsolatban pl. a Károlyi-fordításhoz fűzött igei utalást mint értelmezést: 4Móz 15,32–36). Azt fejezi ki ezáltal, hogy Istennek nem szíve szerint valók e szigorú, szemet szemért jellegű törvények, hanem mintegy végszükségként, az együttélés legelemibb feltételeinek biztosítása érdekében utalta azokat a társadalmi igazságszolgáltatás hatáskörébe.

A bűn önpusztító jellege az özönvízig is jócskán bizonyítást nyert. Mégis, Isten bizonyára azért nem zárta le a történelmet és végezte be a megváltást az özönvízzel, mert a „jó” és a „gonosz” legmélyebb tanulságai éppen a bűn külsődleges megzabolázásának, és az emberi közösség államszervezet általi – mintegy mesterséges – összetartásának korszakában tarulhatnak fel.

Érdekes, hogy a társadalom kialakulásának mikéntje igen nagy talányt jelent az ezzel foglalkozó bölcsészettudománynak. Lényegében kétféle elmélet létezik. Az egyik a társadalmi szerződés, amely szerint a teljes szabadságban

élő emberek többek között az egymástól való félelem miatt mondtak le önként természetes önvédelmi jogukról, s ruházták azt egy központi hatalomra. A másik szerint egy-egy kiemelkedő képességű és erős akaratú vezéregyéniség szervezte meg a korabeli társadalmakat, tüzzel-vassal tartatva be a sokasággal az együttélés szabályait. A Biblia bizonyos mértékig mindkét elgondolást alátámasztja. Az első típust a gáttalan szabadság és az egymástól való rettegés leírása teszi hihetővé. A második esetében pedig még egy néven nevezett bibliai alakra is ráismerhetünk: Nimródra, aki kezdett hatalmasá lenni a földön (1Móz 10,8), és létrehozta az első városállamokat, köztük a toronyépítéséről hírhedt Bábelt és a kegyetlen Ninivét.

Bárhogy is volt, tény, hogy a modern demokráciáig ívelő történelmünk az évezredek tapasztalatok birtokában megvalósuló törvényhozás nyomán sem tud olyan társadalmi rendet felmutatni, amelyben az ember jóra való fogékonysága növekedne, az áldozatok száma pedig csökkenne.

5 Mi alapján hasonlította második eljövételét Jézus az özönvízhez?

Mt 24,36–39

„Arról a napról és óráról pedig senki sem tud, az ég angyalai sem, hanem csak az én Atyám egyedül. Amiképpen pedig a Noé napjaiban volt, akképpen lesz az ember Fiának eljövele is. Mert amiképpen az özönvíz előtt való napokban ettek és ittak, házasodtak és férjhez mentek, mind ama napig, amelyen Noé a bárkába ment, és nem vettek észre semmit, mígnem eljött az özönvíz és mindnyájukat elragadta: akképpen lesz az ember Fiának eljövele is.”

Jób 27,20

„Meglepi őt, mint az árvíz, a félelem, éjjel ragadja el a zivatar.”

1Thess 5,1–6

„Az időkről és időszakokról pedig, atyámfiai, nem szükséges, hogy írjak nektek. Mert igen jól tudjátok ti magatok, hogy az Úr napja úgy jön el, mint a tolvaj éjjel. Mert amikor ezt mondják: »békesség és biztonság«, akkor hirtelen veszedelem jön rájuk, mint a szülési fájdalom a terhes asszonyra, és semmiképpen meg nem menekednek. De ti, atyámfiai, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módra lephetne meg titeket. Ti mindnyájan világosság fiai vagytok és nappal fiai. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé! Ne is aludjunk azért, mint eyebek, hanem legyünk éberek és józanok.”

Jézus két fő szempontból hasonlította eljövetelét az özönvízhez: ítélet mivolta és váratlansága szempontjából. Ugyanezt a meglepetésszerűséget fejezi ki az éjszakai tolvaj házba törésének példája is (vö. Mt 24,42–44; 2Pt 3,10; Jel 3,3; 16,15).

Miért hatott meglepetésszerűen az özönvíz, és hat majd ugyanígy Jézus eljövetele? Azért, mert amint tették egykor Noé kortársai, úgy az utolsó időkben élők is csak esznek, isznak, házasodnak, férjhez mennek, így nem vesznek észre semmit. Gondolataik nem nőnek túl önmagukon, mindennapi foglalatosságaikon, életük komfortérzésének biztosításán. Ezt mondják: békesség és biztonság. Szándékosan nem vesznek tudomást a világ nyomorúságáról és a figyelmeztető válságjelekről. Holott a föld éppúgy megtelt erőszakkal, mint egykor. Ma a hírműsorok olyan képeket közvetítenek, amelyek korábban a legelszabadultabb fantáziatörténetekben is elképzelhetetlenek voltak. Az ember hozzáüresedik a világ kegyetlenségéhez.

„De ti, atyámfiai, nem vagytok sötétségben, hogy az a nap tolvaj módra lephetne meg titeket – írja Pál apostol. – Ti mindnyájan világosság fiai vagytok és nappal fiai. Nem vagyunk az éjszakáé, sem a sötétségé! Ne is aludjunk azért, mint egyebek, hanem legyünk éberek és józanok.” Legyünk bármilyen meggyőződéses Krisztus-követők is, semmiképpen sem szabad természetesen vennünk vagy alábecsülnünk azt a lelki, gondolati erőfeszítést, amit a jóléti társadalom elringató viszonyai közepette követel meg tőlünk az idők jeleire való ráeszmélés. Ha nem tesszük meg ezt a lelki, gondolati erőfeszítést, akkor mi is az özönvíz és korunk nemzedékének alvajáró életét éljük.

6 Miben állt Noé hitének nagysága? Milyen üzenetet közvetít nekünk? Melyik újszövetségi szertartás előképe az özönvíz?

1Móz 6,9

„Noé igaz, tökéletes férfiú volt a vele egykorúak között. Istennel járt Noé.”

Zsid 11,7

„Hit által tisztelte Istent Noé, mikor megintetvén a még nem látott dolgok felől, házanépe megtartására bárkát készített, amely által kárhoztatta e világot és a hitből való igazság örökösévé lett.”

Mt 7,24–27

„Valaki azért hallja éntőlem e beszédeket, és megcselekszi azokat, hasonlítom azt a bölcs emberhez, aki a kősziklára építette a házát. És ömlött az eső, eljött az árvíz, fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba, de nem dőlt össze, mert a kősziklára építettett. És valaki hallja éntőlem e beszédeket, és nem cselekszi meg azokat, hasonlatos lesz a bolond emberhez, aki a fűvényre építette házát. És ömlött az eső, eljött az árvíz, fújtak a szelek, és beleütköztek abba a házba, és összeomlott, s nagy lett annak romlása.”

1Pt 3,20–21

„...egyszer várt az Isten hosszútűrése a Noé napjaiban, a bárka készítésekor, amelyben kevés, azaz nyolc lélek tartatott meg víz által. Ami minket is megtart most képmás gyanánt mint keresztség, ami nem a test szennyének lemosása, hanem jó lelkiismeret keresése Isten iránt, a Jézus Krisztus feltámadása által.”

.....

Noé még nem látott dolgok felől hitt Istennek, amikor a bárka építésébe fogott. Vállalkozása meghökkentő és komikus volt környezete szemében – hasonlóan, amint ma is meghökkentő és komikus, ha valaki komolyan veszi Isten szavát. Miként egykor, az utolsó időkben is csúfolkodók támadnak (2Pt 3,3). A hitküzdelmet felvállalóknak legtöbbször nem valamiféle hőssé magasztosító mártíromsággal, az ellenség erkölcsi főhajtását is kivívó látványos szenvedéssel kell szembenéznük (ahogy például a szentképek és a vallásos hagyomány megőrizték a vértanúk alakját). A megpróbáltatások ma gyakorta prózaiak. Forrásuk a közöny, az ostoba előítéletek, a szimpla bolondnak nézés és a megalázó semmibevétel (amint például Heródes is semminek állította Jézust, vö. Lk 23,11). (Mindez persze nem jelenti azt, hogy ha bolondnak néznek bennünket, ez biztos jele annak, hogy jó úton járunk!)

A Noé nyomdokain haladók helyzetét ma különösen nehezé teszi, hogy a kegyesség látszata (2Tim 3,5) úgy árasztja el a világot, miként egykor az özönvíz. Szinte mindenki valamiféle kedélyes vallásosság kételyektől nem borzolt lovagjává vált. Olyan ez, mintha Noé idejében a bárkaépítés imitálása jött volna szokásba.

Azonban minél nehezebbek a körülmények, s korunk minél inkább hasonló Noé napjaihoz, annál inkább Noé elkötelezettségére és lényeglátására van szükségünk. Azért, hogy mi is mintegy lássuk a láthatatlant, s hallva Krisztus beszédét, megcselekedjük azt, kősziklára alapítva ezáltal életünket, hogy még egy özönvíz erejű megpróbáltatás se tudja kibillenteni.

A keresztséget – mint a hitből való igazság örökösévé válás ünnepélyes alkalmát – is Noé hite példázza számunkra. Aki hisz és megkeresztelkedik, hasonlóképpen tartatik meg a bűnös, elvesző világ közepette, miként egykor a Noé bárkájába szállók. A keresztség azonban csak a kezdet, valóban csak mintegy beszállás Isten hajójába. Az örökössé válás nem azonos az örökléssel. Noéra és családjára is nagy hitbéli küzdelmek vártak még a bárkába szállást követően, a több mint egy évig tartó útjuk viszontagságai révén, amíg megtartásuk ígérete valósággá vált (vö. 1Móz 7,11, 24; 8,14).

Ehhez a témához ajánljuk elolvasásra Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* c. könyvének Az özönvíz c. fejezetét.

***Az e heti adomány
az egészségügyi osztályt támogatja***

A FÖLD AZ ÖZÖNVÍZ UTÁN

Olvassuk el Mózes I. könyve 9. és 10. fejezetét!

1 Milyen állapotok alakultak ki a Földön az özönvíz után? Milyen magyarázatot adnak ezek részben a ma egyre szaporodó és súlyosbodó természeti csapásokra?

1Móz 8,1

„Megemlékezett pedig Isten Noéről, és minden vadról, minden baromról, mely övele a bárkában volt: és szelet bocsátott Isten a földre, és a vizek megapadtak.”

Zsolt 104,6–8

„Vízáraddal, mint egy ruhával borítottad be azt, a hegyek felett is vizek álltak. Egy kiáltásodtól eloszoltak, és mennydörgésed szavától szétriadtak. Hegyek emelkedtek fel és völgyek szálltak alá arra a helyre, amelyet fundáltál nékik.”

.....

.....

„A vízözön az egész föld felszínét megváltoztatta. Ez volt a harmadik átok, amely a bűn következtében sújtotta. Amikor a vizek apadni kezdtek, a dombokat és a hegyeket hatalmas, zavaros tenger vette körül. Mindenfelé emberi és állati tetemek heverték. Az Úr azonban nem akarta, hogy oszlásnak induljanak és megfertőzzék a levegőt, ezért hatalmas temetést rendezett. Erős szelet bocsátott a földre, amely felszárította a vizeket, nagy ereje pedig hegycsúcsokat rántott magával a mélybe, fákat, sziklákat és földet borítva a holttestekre. Ugyanakkor az ezüstöt és az aranyat, a nemes fákat és a drágaköveket, amelyek a vízözön előtti világot gazdagították és díszítették, mivel a föld lakóinak bálvá-

nyaivá váltak, elrejtette az ember szeme és keze elől. A hullámok földet és sziklát halmoztak a kincsekre, sőt egyes helyeken hegyeket alkottak. Isten látta, hogy minél inkább gazdagította és gyarapította a bűnös embereket, annál romlottabbak lettek. A kincseket – amelyeknek arra kellett volna készítetniük őket, hogy a bőkezű Adományozót dicsőítsék – imádták, miközben Istent gyalázták és megvetették.

A föld a leírhatatlan sivárság és zűrzavar képét mutatta. A hegyek, amelyek valaha gyönyörűek és tökéletesen szimmetrikusak voltak, szétszakadoztak és szabálytalanná váltak. Kövek, tömbök és széttöredezett sziklák heverték mindenfelé. Sok helyütt elűntek a halmok és hegyek úgy, hogy nyomuk sem látszott, és ott, ahol azelőtt síkságok terültek el, most hegláncok emelkedtek. Ezek az elváltozások hol nagyobb, hol kisebb arányúak voltak. Ahol egykor a föld aranyát és ezüstjét, drágaköveit bányászták, ott voltak leginkább láthatók az átok nyomai. A korábban lakatlan területeken, és ahol a legkisebb volt a gonoszság, az átok sem volt annyira súlyos.

Ebben az időben hatalmas erdőségek kerültek a föld mélyébe. Ezek azóta elszenesedtek: most a mi nagy kiterjedésű szénmedencéink és gazdag olajforrásaink. Gyakran előfordul, hogy a szén és az olaj a föld alatt meggyullad. Ezáltal a sziklák izzásba jönnek, a mész beotródik és a vasérc megolvad. A víz hatása a mészre csak fokozza a szörnyű hőséget, s ez földrengéseket és vulkánkitöréseket okoz. Ha a tűz és a víz a sziklával és értelepekkel érintkezik, föld alatti robbanások követik egymást, amelyek tompa mennydörgéshez hasonló hangot hallatnak. A levegő forró és fojtogató. Vulkanikus kitörések következnek be, de gyakran még ezek sem nyitnak eléggé utat a felizzott elemeknek, maga a föld is megrázkódik, felszíne megemelkedik, megduzzad, mint a tenger hullámai, nagy repedések keletkeznek, amelyek néha fálvakat, városokat és hegyeket nyelnek el. Ezek a természeti katasztrófák mind gyakoribbá és félelmetesebbé válnak Krisztus második eljövetele és a világ vége előtt, mint a közelgő gyors pusztulás jelei.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 79–81. o.)

2 Milyen változásokat hozott az özönvíz a Föld és lakói életében?

1Móz 2,5–6

„Még semmiféle mezei növény sem volt a földön, s még semmiféle mezei fű sem hajtott ki, mert az Úr Isten még nem bocsátott esőt a

földre; és ember sem volt, aki a földet művelje. Azonban pára szállt fel a földről, és megnedvesítette a föld egész színét.”

1Móz 9,2–6

„Féljen és rettegjen töledek a föld minden állata, az ég minden madara: minden, ami nyüzsög a földön, és a tenger minden hala kezetekbe adatott. Minden mozgó állat, amely él, legyen nektek eledelül; amint a zöld füvet, nektek adtam mindazokat. Csak a húst az őt elevenítő vérel meg ne egyétek. De a ti véreteket, amelyben van a ti életek, számon kérem; számon kérem minden állattól, azonképpen az embertől, kinek-kinek atyjafiától számon kérem az ember életét. Aki embervért ont, annak vére ember által ontassék ki; mert Isten a maga képére teremtette az embert.”

.....

- A legdöntőbb változás az éghajlati viszonyok, a klíma megváltozása volt. Addig nem esett eső, a csapadék ilyen formában „még nem látott dolog volt” (Zsid 11,7). Ez a változás szolgál magyarázattal a sokak számára nyugtalanító kérdésre: a tudományos világ által hangoztatott évmilliók/évmilliárdok és a bibliai kronológia által a Föld létezésére meghatározott mintegy hatezer év között feszülő nagy ellentétre. A ma ismert kormeghatározási módszerek nem alkalmazhatók az özönvíz előtti világ viszonyaira, az akkor keletkezett leletekre. *„Az özönvízzel az isteni kinyilatkoztatás megmagyarázza mindazt, amit a földtan önmagában sohasem tudna megválaszolni.”* (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 84. o.)

- Az éttrend kibővülése valójában szükségszerűség volt: *„Korábban Isten nem engedte meg az embernek az állati táplálék fogyasztását, mert eredeti szándéka az volt, hogy az emberiség csupán a föld terméséből éljen. De most, hogy minden zöld növény elpusztult, megengedte a bárkában megőrzött tiszta állatok húsának fogyasztását.”* (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 79. o.)

- Az életkorok jelentős, látványos csökkenése (Noé 950 esztendő – Sém 600 – Arpaksád 438 – Sélah 433 – Héber 464 – Péleg 239 – Réu 239) nyilvánvalóan szoros összefüggésben van az előzőekben jelzett, kedvezőtlen irányban megváltozott életfeltételekkel.

- A földfelszín átrendeződése, a jelenlegi kontinensek és vízrajz kialakulása szintén az özönvíz következménye volt (lásd a tanulmány 1. kérdését).

Valószínűleg ekkor vált Földünk a „kék bolygóvá”, amely elnevezés utalás arra, hogy felszínének 70 százalékát víz borítja.

- A szivárvány látványában az özönvíztől fogva gyönyörködhet az ember, s emlékezhet Isten kegyelmes ígéretére, miszerint ez a természeti csapás többé nem ismétlődik meg (vö. 1Móz 9,8–17).

- Az államhatalom, az igazságszolgáltatás intézményes életbe léptetése Isten részéről 1Móz 9,5–6-ban olvashatjuk. „Indokolt felvetni a kérdést, hogy korábban miért szavatolta Isten Kain élethez való jogát, annak ellenére, hogy gyilkosságot követett el, és vajon milyen megfontolásból rendelkezett az özönvíz után másként? A válasz kézenfekvő: Isten jól tudta, hova vezet, ha a rosszat büntetlenül hagyják, de mi, emberek – rosszul felfogott irgalmasságtól vezéreltetve – ezt nem hittük volna el, és a mai napig hajlamosak vagyunk felülbíralni. Az özönvíz előtt a gyilkosok büntetlenül hagyása az egész emberiség gyors ütemű erkölcsi hanyatlásához, elkorcsosuláshoz és pusztuláshoz vezetett. E tapasztalat után Isten joggal várhatta el, hogy az emberiség okul, belátja és elfogadja az igazságszolgáltatás szükségességét.” (Stramszki István: *A megváltás története*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2005, 20. o.)

- Vannak magyarázatok, melyek az évszakok megjelenését is az özönvízhez kötik. 1Móz 8,22 azonban értelmezhető úgy is, hogy az addig már meglévő „vetés és aratás, hideg és meleg, nyár és tél, nap és éjszaka meg nem szűnnek”. Ellen G. White megjegyzése is ezt támasztja alá: „Az özönvíz előtti világ azzal érvelt, hogy a természet törvényei évszázadok óta változatlanok. Az évszakok szabályszerű rendben követték egymást, addig még soha nem esett eső, a földet pára vagy harmat nedvesítette meg.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 69. o.)

- Egyes magyarázatok szerint az állatok félelme az embertől szintén az özönvíztől datálható. Ez azonban a gyakorlat és 1Móz 9,2 alapján sem jelenthető ki egyértelműen – ez a vers pontosabb értelmezést kíván. Az állatok ragadozóvá válása nyilvánvalóan nem az özönvíz, hanem a bűneset hatására vezethető vissza. Ezek az állatok a mai napig nem félnek az embertől, ehelyett sokkal inkább az ember félelméről beszélhetünk velük kapcsolatban. Az idézett kijelentés csupán Noé és családja védelmét biztosította ezekkel az állatokkal szemben. „Amikor Noé látta a hatalmas ragadozókat, melyek vele együtt vonultak ki a bárkából, attól félt, hogy mindössze nyolc főt számláló családját szét fogják szagatni. Az Úr azonban megnyugtató üzenetet küldött szol-

gájának egy angyala által: »És féljen és rettegjen töle a föld minden állata...«
(Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 79. o.)

3 Milyen nagy különbségek mutatkoztak meg hamarosan az özönvíz túlélőinek, Noé fiainak jellemében? Hova vezettek ezek?

1Móz 9, (20–24) 25–27

„Mondta (Noé): Átkozott Kanaán! Szolgák szolgája legyen atyjafiai közt. Azután mondta: Áldott az Úr, Sém Istene, néki legyen szolgája Kanaán! Terjessze ki Isten Jáfetet, lakozzék Sém sátraiban; legyen néki szolgája a Kanaán!”

.....

.....

Noé szavait helyesen kell értenünk. Az átok a Bibliában „mindig a bűnnel együtt járó, természetes következmények összességét jelenti” (Vankó Zsuzsa: *Az alapvető bibliai tanítások kátéja*, 40. o.).

„...Sémben, Khámban és Jáfetben már láthatóvá vált utódaik jellege. Noé, isteni sugallatra, megjövendölte az emberiség ösatyáitól származó három nagy nemzetség történelmét. Khám utódairól – inkább a fiúra, mint az atyára utalva – kijelentette: »Átkozott Kanaán! Szolgák szolgája legyen atyjafiai közt.« (1Móz 9,25) Khám természetellenes bűne elárulta, hogy a gyermeki tisztelet rég kiveszett lelkéből, és kimutatta jellemének elvetemült, gonosz voltát. Ezek a rossz jellemvonások Kanaánra és utódaira is öröklődtek, akik megrögzött gonoszságukkal kihívták magukra Isten ítéleteit.

Ugyanakkor Sém és Jáfet tisztelete atyjuk és az isteni rendszabályok iránt szebb jövőt ígért utódaik számára. Noé ezt mondta két fiáról: »Áldott az Úr, Sémnek Istene, néki legyen szolgája Kanaán! Terjessze ki Isten Jáfetet, lakozzék Sémnek sátraiban; legyen neki szolgája Kanaán!« (1Móz 9,26–27) Sém utódaitól származott Isten választott népe, Isten szövetségének népe, és a megígért Megváltó. Jahve volt Sém Istene. Tőle származik majd Ábrahám és Izráel népe, amelyből Krisztusnak meg kell születnie. »Boldog nép az, amelynek az Úr az ő Istene.« (Zsolt 144,15) Jáfet pedig »lakozzék Sém sátraiban«. Az evangélium áldásaiban kiváltképpen Jáfet utódai részesülnek.

Kanaán ivadékai a pogányság leginkább lealjasító formáiba süllyedtek. Noha a profetikus átok szolgaságra ítélte őket, évszázadok teltek el annak beteljesülé-

seig. Isten addig tűrte gonoszságait és romlottságukat, amíg végül kimeríteték hosszútűrését. Ezután Isten megfosztotta őket függetlenségüktől, Sém és Jáfet utódainak szolgálói lettek.

Noé jövendölése nem a harag vagy a kegy önkényes megnyilvánulása volt. Nem határozta meg fiai jellemét és végzetét. Csupán arra mutatott rá, mi lesz egyénileg választott életvitelük és maguk kialakította jellemük gyümölcse. Ez a jövendölés kifejezte Isten szándékát velük és utódaikkal kapcsolatban, tekintettel jellemükre és életmódjukra. A gyermekek rendszerint szüleiek hajlamait, tulajdonságait öröklik, példájukat követik; tehát a szülők bűneit gyermekeik is folytatják nemzedékről nemzedékre. Így folytatódott, ismétlődött Khám rosszasága és tiszteletlensége utódaiban nemzedékeken át, átkot hozva rájuk. »Egy bűnös sok jót vesz el.« (Préd 9,20)

Másrészt pedig milyen gazdag jutalmat nyert Sém atyja iránti tiszteletéért: szent emberek egész sorát látjuk utódai között! »Jól tudja az Úr a feddhetetlenek napjait... az ő magzatja áldott.« (Zsolt 37,18, 26) »Hogy megtudd, hogy az Úr a te Istened, Ő az Isten, a hűséges Isten, aki megtartja a szövetséget és az irgalmasságot ezeriziglen azok iránt, akik Őt szeretik és parancsolatait megtartják.« (5Móz 7,9)» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 89–90. o.)

4 **Hogyan kezdte meg a Föld „betöltését” az ismét útjára indított emberiség, Isten eredeti szándéka szerint? Hol telepedtek le Sém, Khám és Jáfet utódai?**

1Móz 10. feje.

.....

.....

.....

.....

A fejezetben olyan személynevek is olvashatók, amelyek később földrajzi nevekké váltak. Ez nyilvánvalóan arra utal, hogy a névadó személy utódai az adott terület lakosai lettek.

A 30. versben adott meghatározás Sém leszármazottainak letelepedési helyére nézve – „Mésától fogva Sэфárba menve a napkeleti hegyekig” – valószínűleg a mai Perzsa-öböl vidékére utal.

„Jáfet leszármazottai közül Gómert Gimirrijával vagy Gimirraival szokták azonosítani (akiket a görögök kümmériánoszokként ismertek): ők a Kaukázus vidékéről érkeztek, meghódították Kis-Ázsiát, és végül Kappadóciában telepedtek le. Mádaj volt a médek, Jáván pedig a görögök ősatya (úgy tűnik, hogy a nevet az iónok neve megőrizte)...

Askenáz, a Gómer nemzetségből minden valószínűség szerint megegyezik Askuzzal vagy a szkítákkal, akik a Közel-Keletet északról támadták meg (a Kaukázuson keresztül), és az asszírok, perzsák és görögök rettenthetetlen ellenfelei voltak. Rifatról keveset tudunk, Tógarmát pedig az Örményország délnyugati részében levő Tegarámával próbálták azonosítani. Elísá, Jáván fiai közül megegyezik Alásiával, ami a mostanában elterjedt vélemény szerint nem más, mint Ciprus (vö. Westminster Atlas), akárcsak Kittím (ez az elnevezés a sziget déli partján elterülő Citium nevében maradt fenn). A Tarsís névből szardíniai és spanyolországi helységeket szoktak származtatni (szardíniai feliratokon a nevet meg is találták). Dódáním talán a Kis-Ázsia északnyugati részén, a Trója körül elterülő Dardanellákkal hozható kapcsolatba; a Dardana nyilvánvalóan megegyezik a Dardanellákkal... A Micrajim név („Két terület”) Egyiptomot jelöli, Pút megfelelője Púta Kürenaikában (amire I. Dárius is hivatkozik). Különbséget kell tennünk Lúdim (13. vers) és Lúd között (22. vers): előbbi a líbiaiak ősatya (ha az eredeti olvasat valóban Lúbim volt, ahogyan Albright gondolja), utóbbi a kis-ázsiai lüdiaiak őse volt.” (Gleason L. Archer: *Az ószövetségi bevezetés vizsgálata*, Budapest, 2001, 249. o.)

5 Miért kellett közbelépnie Istennek a bábeli torony építésénél? Milyen veszélyeket rejtett magában ez a vállalkozás?

1Móz 11,2, 4–9

„Történt pedig, hogy mikor kelet felől elindultak, Sineár földjén egy síkságot találtak és ott letelepedtek... És mondták: Jertek, építsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és szerezzünk magunknak nevet, hogy el ne széledjünk az egész föld színén. Az Úr pedig leszállt, hogy lássa a várost és a tornyot, melyet építettek az emberek fiai. És mondta az Úr: Íme e nép egy, s az egésznek egy a nyelve, és munkájának ez a kezdete; és bizony semmi sem gátolja, hogy véghez ne vigyenek mindent, amit elgondolnak magukban. Nosza szálljunk alá, és zavarjuk ott össze nyelvüket, hogy meg ne értsek egymás beszédét. És elszélesztette őket onnan az Úr az egész föld

sínére; és megszűntek építeni a várost. Ezért nevezték annak nevét Bábelnek, mert ott zavarta össze az Úr az egész föld nyelvét, és onnan szélesztette el őket az Úr az egész föld színére.”

„Mihelyt a föld újra benépesedett, az emberek újrakezdték Istennel szembeni ellenségeskedésüket. Átadták ellenséges érzületeiket utódaiknak, mintha az emberek félrevezetésének művészete és fogásai, valamint ez a természetellenes háború szent hagyaték lenne.” (Ellen G. White, 4. levél, 1896)

„Isten úgy rendelkezett, hogy az emberek széledjenek szét a földön, népe-sítsék be és hajtsák uralmuk alá – de Bábel építői elhatározták, hogy egy közösségben maradnak, és ha lehet, az egész világra kiterjedő birodalmat alapítanak. Városuk így az egyetemes birodalom fővárosává válik, dicsősége felkelti a világ csodálatát és hódolatát, s az alapítókat híressé teszi. Álljon ott a nagyszerű torony, amely az egekig ér, építői hatalmának és bölcsességének emlék-műveként, nagyságukat hirdelve az idők végezetéig.

Sineár földjének lakói nem hittek Isten ígéretében, hogy többé nem pusztítja el a földet özönvíz által. Sokan tagadták Isten létezését, az özönvizet pedig természeti jelenségek következményének tartották. Mások hittek ugyan egy felsőbb Lényben, aki elpusztította az özönvíz előtti világot, azonban Kainhoz hasonlóan zúgolódtak, fellázadtak ellene. A torony építésének egyik oka az volt, hogy biztonságot nyújtson az esetleges újabb özönvíz esetén. Úgy gondolták, elháríthatnak minden veszélyt, ha a tornyot magasabbra építik, mint ameddig az özönvíz emelkedett. És ha képesek lesznek a felhőretegekig feljutni, akkor remél-ték, hogy még a vízőzön okait is kikutathatják. Az egész elgondolás arra szolgált, hogy még tovább fokozza tervezőinek büszkeségét, elvonja a következő nemzedékek lelkét Istentől, és bálványimádásba vezesse őket...

Bábel lakói elhatározták, hogy Istentől független kormányzatot alapítanak... Ha nem akadályozzák meg őket tervük véghezvitelében, hamarosan újra romlott lett volna az egész föld. Szövetségük lázadáson alapult, önmaguk felmagasztalására alapítottak királyságokat, amelyekben Istent sem kormányzás, sem tisztelet nem illette. Ha Isten ezt a szövetséget megtűri, hatalmas áradatként söpörték volna el a földről az igazságot, s vele a békét, a boldogságot és a biztonságot. Az isteni szabályokat, amelyek »szen-

tek, igazak és jók» (Rm 7,12), az emberek olyan törvényekkel akarták helyettesíteni, amelyek megfeleltek önző szívük szándékainak.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 90–93. o.)

„Vitathatatlan, hogy az emberiség összefogása minden korban hatalmas erőösszpontosítást jelentett és jelenthet („És mondta az Úr: ...bizony semmi sem gátolja, hogy véghez ne vigyenek mindent, amit elgondolnak magukban.” – 1Móz 11,6). A kérdés tehát nem az, hogy van-e hatalom az összefogásban, hanem hogy milyen célt szolgál az így létrejövő hatalom! Isten nyilván már akkor is jól tudta – amit számunkra is az egész emberi történelem tapasztalata támaszt alá –, hogy csupán idő kérdése, és méltatlan kezekbe kerül a hatalom, amivel azután embertömegek kárára visszaélnek. Ezért avatkozott közbe, és tette egyszer és mindenkorra egyértelművé, hogyan tekint az emberiség egységtörekvéseire.” (Stramszki István: *A megváltás története*, a Sola Scriptura Teológiai Főiskola jegyzete, Budapest, 2005, 21. o.)

Érdekes adalékkal szolgál a történehez az 1Móz 10,25-ben, Pélegnél található utalás, miszerint „az ő idejében osztatott el a föld”. Eszerint az özönvíz utáni 4. nemzedékben történt a bábeli torony építése, majd a nyelvcsopontonkénti szétesés. Az 5. és a 11. fejezet nemzetségtáblázataiban adott életkorokat összegezve azzal a meglepő ténnyel szembesülhetünk, hogy Noé 10 esztendővel túlélte Péleget. Mennyivel növeli a toronyépítők bűnét, Isten elleni lázadásuk súlyát, hogy ősatyjuk, az igaz és tökéletes, Istennel járó Noé (1Móz 6,9), az özönvíz ítéletének kitartó hirdetője és szemtanúja, túlélője még közöttük volt, de nem akarták őt meghallgatni, a tekintélyét semmibe vették. Milyen fájdalmas tapasztalat lehetett mindez Noé számára!

„...az esemény mellett már egy igen korai sumér emlék is tanúskodik, amely Ur harmadik dinasztiájából származik. Ebben olvasható a következő: »Az egész világ, az emberiség egyhangúlag, egy nyelven [beszélt] Enlillel... Az egész világ csak egy istent imádott, Enlilt, és ugyanazon a nyelven beszélt hozzá.« Robert T. Boyd tudósít egy 3x1,5 méteres sztélé felfedezéséről, melyet Úr-Nammu király állíttatott. A sztélén látható felirat egy bizonyos zikkurattal kapcsolatban megjegyzi: »Ennek a toronynak a felállítása igen sértette az összes istent. Egy éjszaka mindent leromboltak, amit az emberek addig építettek, és megakadályozták a munka folytatását. Az emberek szétszéledtek mindenfelé, és idegen nyelveken beszéltek.«” (Gleason L. Archer: *Az őszövetségi bevezetés vizsgálata*, Budapest, 2001, 252. o.)

6 Hogyan szólnak a bibliai jövendölések Bábel „továbbéléséről” egészen napjainkig? Miért lehetett az ősi Bábel alkalmas előképe a végidő Babilonjának?

Jel 14,8

„És más angyal követte azt, mondván: Elesett, elesett Babilon, a nagy város! Mert az ő paráznasága tüzes, részegítő bora megrészegítette a Föld minden népét.”

Jel 18,2

„És kiáltott teljes erejéből, nagy szóval, mondván: Elesett, elesett a nagy Babilon, és lett ördögök lakhelyévé, minden tisztátalan lélek tömlöcévé, és minden tisztátalan és gyűlölséges madár tömlöcévé.”**

.....

Bábel = „Isten kapuja”, „a menny kapuja” – akkád nyelven; *balbél* = „össze-zavar” → Bábel = „zűrzavar” – héberül. E kettős (akkád és héber) jelentés az alapja későbbi jelképként való használatának. A jelképes Babilon Jelenések könyve 14–19. fejezeteiben fordul elő.

Milyen sokatmondó ez a két jelentés! Vallásos közösségek magukat „a menny kapujának”, Isten eszközének tarthatják, úgy vélhetik, hogy tanítássaikkal a menny ajtaját nyitják meg az emberek előtt. De ha ezek a tanítások nem a „vasbeton szerkezetű” bibliai gondolatrendszer alázatos feltárásai, ha nem „a mennyei Atya plántálta őket”, hanem pusztán „emberek parancsolatai” (Mt 15,9), akkor Isten szemében mindez csupán „zűrzavar”. „Ti vagytok, akik az emberek előtt magatokat megigazítottátok, de Isten ismeri a ti szíveteiket: mert ami az emberek közt magasztos, az Isten előtt utálatos.” (Lk 16,15)

„*Napjainkban is vannak »toronyépítők«. Elméleteket állítanak fel úgynevezett tudományos levezetések alapján, és visszautasítják Isten Igéjének kinyilatkoztatásait. Elég vakmerőek ahhoz, hogy ítéletet mondjanak Isten erkölcsi uralma felett; megvetik törvényét, és önelégülten dicsekszenek az ember értelmi képes-*

* Pontosított fordítás szerint.

** Pontosított fordítás szerint.

ségeivel. És »mivelhogy hamar a szentencia nem végeztetik el a gonoszság cselekedjén, egészen arra van az emberek fiainak szíve öbennük, hogy gonoszt cselekedjenek« (Préd 8,11). A magát kereszténynek valló világban is sokan visszautasítják a Biblia egyszerű, világos tanításait, és emberi bölcselkedésre, jól hangzó mesékre alapozott hitvallást építenek fel maguknak, azután úgy mutatnak erre a »tornyukra«, mint a mennybe vezető útra. Az emberek csodálattal csüggnék az ékesszóló igehirdetésen, miközben az azt tanítja, hogy a törvényszegő nem hal meg, s az üdvösség megszerezhető az Isten törvénye iránti engedelmesség nélkül is. Ha Krisztus hitvalló követői elfogadnák az isteni mértéket, akkor az egységessé tenné őket; de mindaddig, amíg az emberi bölcsességet Isten szent Igéje fölé helyezik, a megosztás lesz az uralkodó. A különböző, egymásnak ellentmondó hitvallások és vallásközösségek közötti zűrzavarra nagyon találó a »Babilon« elnevezés, amelyet a prófécia alkalmaz az utolsó napok elvilágiasodott egyházaira (Jel 14,8; 18,2).» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 93–94. o.)

„A »Babilon« szó a »Bábel« szóból ered, és zűrzavart jelent. Babilon a Szentírásban a hamis vagy hitehagyó vallások különböző formáit jelöli...

Sok protestáns egyház követi Róma példáját azáltal, hogy kapcsolatot tart fenn »a föld királyaival«. Az államegyházak a kormányokkal és más közösségekkel való kapcsolat által a világ kegyeit keresik. A »Babilon« – zűrzavar – elnevezés jól ráillik ezekre a közösségekre. Mind azt vallja, hogy tanításait a Bibliából veszi, mégis szinte megszámlálhatatlan, hitvallásban és elméletekben egymásnak élesen ellentmondó felekezetre oszlanak.» (Ellen G. White: Korszakok nyomában, 340–342. o.)

Az e beti adomány az egészségügyi osztályt támogatja

ÁBRAHÁM ELHÍVÁSA

Olvassuk el Mózes I. könyvének 12–15. fejezeteit!

1 Milyen ígéreteket adott Isten Ábrahámnak, és mit kívánt tőle? Mivel Ábrahám a „hívók atyja”, mennyiben és hogyan vonatkoznak ránk is ezek az ígérek és kívánalmak?

1Móz 12,1–3

„Mondta az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, és a te rokonságod közül, a te atyád házából, a földre, amelyet én mutatok néked. Nagy nemzetté teslek, és megáldalak téged, felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszel. Megáldom azokat, akik téged áldanak, és aki téged átkoz, megátkozom azt: és megáldatnak tebenned a föld minden nemzetségei.”

.....

.....

„Isten mindig megőrzött egy maradékot az Ő szolgálatára. Ádám, Séth, Énók, Methusélah, Noé, Sém korszakról korszakra töretlenül megőrizte Isten akaratának drága kinyilatkoztatásait. Tharé fia lett e szent megbízás örököse. Hiába csalogatta mindenfelől a bálványimádás. Hívó a hitetlenek között, akit nem tudott megrontani az eluralgó hitehagyás, rendíthetetlenül imádta az egy igaz Istent. »Közel van az Úr minden Őt hívóhoz; mindenkihez, aki hűséggel hívja Őt.« (Zsolt 145,18) Isten megismertette akaratát Ábrahámmal; világosan bemutatta törvénye kívánalmait és a Krisztus által megvalósuló megváltást.

Ábrahám a korabeli ember számára különösen értékes ígéretet kapott, nemzeti nagyság és sok-sok utód ígérését: »...megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszel.« (1Móz 12,2) Ez kiegészült azzal az ígérettel, ami a hit

örökösének minden ígéretnél drágább volt: az ő családjából származik majd a világ Megváltója. Am az ígéret teljesedésének első feltétele a hit próbája volt, ami áldozatot követelt.

Isten így szólt Ábrahámhoz: »Eredj ki a te földedből, a te rokonságod közül, és a te atyád házából, a földre, amelyet én mutatok néked.« (1Móz 12,1) Ábrahámnak el kellett szakadnia ifjúkori társaitól ahhoz, hogy Isten alkalmassá tehesse nagy feladatára, a szent jövendölések megőrzésére. A rokonok és barátok befolyása gátolta volna azt a nevelést, amelyet Isten akart adni szolgájának. Különleges kapcsolatba került a mennyel... Jellemének a világtól eltérőnek kellett lennie. Nem is tudta megmagyarázni barátainak a cselekedeteit úgy, hogy megértsék... Nem volt könnyű Ábrahám próbája. Nem volt kis áldozat, amit Isten kívánt tőle. Erős szálak kötötték hazájához, rokonságához és otthonához. De tétovázás nélkül engedelmeskedett a hívásnak. Nem kérdezett semmit az ígéret földjéről – hogy termékeny-e a talaj, egészséges-e az éghajlat, kellemes-e az ország környezete, és van-e ott alkalom a vagyongyűjtésre? Isten szólt, és szolgája engedelmeskedett. Számára az volt a földön a legboldogabb hely, ahova Isten küldte.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, Ábrahám elhívása c. fej.)

2 Ki által teljesült a minden nemzetség megáldásának ígérete? Van-e párhuzam Jézus küldetése és a mi küldetésünk között? Kikhez szólt elsősorban földi küldetése, kik szorultak rá leginkább a segítségére?

1Móz 12,3/b

„...és megáldatnak tebenned a föld minden nemzetségei.”

Ésa 42,6

„Én, az Úr, hívtalak el igazságban, és fogom kezedet, és megőrizlek és népnek szövetségévé teszlek, pogányok világosságává.”

Vö. Mt 5,14

Ésa 61,2–4

„Az Úr Isten lelke van énrajtam azért, mert fölkent engem az Úr, hogy a szegényeknek örömet mondjak; elküldött, hogy bekössem a megtört szívűeket, hogy hirdessek a foglyoknak szabadulást, és a megkötözötteknek megoldást, hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét, és Istenünk igazságszolgáltatása napját; megvigasztaljak minden gyászolót.”

„Jézus úgy állt az emberek előtt, mint a Reá vonatkozó jövendölések élő értelmezése. Magyarázta a felolvasott igéket, beszélt a Messiásról mint az elnyomottak, a foglyok szabadítójáról, a betegek gyógyítójáról, a vakok szemének megnyitójáról, arról, aki az igazság világosságát árasztja a világra. Megnyerő modora és szavai csodálatos jelentősége olyan erővel ragadta meg hallgatóit, amelyet még sohasem éreztek. Az isteni befolyás hullámai minden akadályt elsöpörtek. Mózeshez hasonlóan ők is szemlélték a Láthatatlant. Amint a Szentlélek érintette szívüket, lelkes ámennel válaszoltak, és dicsérték az Urat.

Amikor Jézus így szólt: »Ma teljesedett be ez az Írás a ti hallástokra« (Lk 4,21), mintegy hirtelen felébredve, magukra és Jézus hozzájuk intézett kijelentéseire kezdtek gondolni. Őket, izraelitákat, Ábrahám gyermekeit foglyoknak nevezte. Jézus rabokhoz szólt, akiket meg kell szabadítani a gonosz hatalmából, akik sötétségben vannak, és szükségük van az igazság világosságára. Büszkeségük csorbát szenvedett, félni kezdtek. Jézus szavai megmutatták, hogy értük végzett munkája teljesen eltér attól, amire vágytak. Tetteiket túlságosan közelről vizsgálhatja meg. Noha pontosan betartották a ceremóniákat, reszkettek Jézus tiszta, kutató tekintetétől, megfigyelésétől. [...] Amikor Jézus a zsinagógában a jövendölésekből olvasott, hirtelen megállt a Messiás munkájára vonatkozó utolsó kitételnél. Miután felolvasta: »hogy hirdessem az Úr jókedvének esztendejét«, az ezt követő szavakat kihagyta: »és Istenünk bosszúállása napját« (Ésa 61,2). Ez éppannyira igaz volt, mint a prófécia első fele, hallgatásával Jézus nem tagadta ezt az igazságot. Am ez utóbbi kifejezés éppen az volt, amelyet hallgatói oly örömmel hangoztattak, amelynek teljesedésére vágyakoztak. Ítéletet mondtak a pogányokra, s észre sem vették, hogy saját bűneik nagyobbak a másokéinál. Nekik maguknak volt legnagyobb szükségük a kegyelemre, amelyet oly készségesen tagadtak meg a pogányoktól. [...] Az igazság nem volt népszerű Krisztus idejében. Napjainkban sem az. Népszerűtlen, amióta Sátán először megutáltatta az emberrel: olyan meséket talált ki, amelyek önmagasztaláshoz vezettek. Nem találkoznak-e manapság olyan elméletekkel és tanokkal, melyeknek nincsen alapjuk Isten igéjében? Az emberek mégis éppoly szívósan ragaszkodnak hozzájuk, mint a zsidók a hagyományaikhoz.» (Ellen G. White: Jézus élete, „Avagy nem a József fia-e ez?” c. feje.)

3 Hogyan viselkedett Ábrahám egy megpróbáló helyzetben? Isten Szentlelke vezette-e ebben a döntésében?

1Móz 12,10–13

„Azonban éhség lett az országban, és Ábrám aláment Egyiptomba, hogy ott tartózkodjék, mert nagy volt az éhség az országban. És mikor közel volt, hogy bemenjen Egyiptomba, mondta feleségének, Szárainak: Ímé tudom, hogy szép ábrázatú asszony vagy. Azért mikor meglátnak téged az egyiptomiak, majd azt mondják: felesége ez; és engem megölnek, téged pedig életben tartanak. Mondd azért, kérlek, hogy húgom vagy; hogy jól legyen dolgom miattad, s életben maradjak teéretted.”

Mt 5,37

„Hanem legyen a ti beszédek: Úgy úgy; nem nem; ami pedig ezeken felül van, a gonosztól van.”

„Ábrahámról egyiptomi tartózkodásakor kiderült, hogy nem mentes az emberi gyengeségtől és tökéletlenségtől. Eltitkolta, hogy Sára a felesége. Ezzel azt tanúsította, hogy nem bízik Isten gondviselésében, és nincs olyan erős hite és bátorsága, amiről eddig életével már sokszor bizonyítást tett. Sára szép volt, és Ábrahám tudta, hogy a sötét bőrű egyiptomiak meg fogják kívánni a gyönyörű idegent, és hogy megszerezzék, nem haboznak megölni a férjét. Nem tartotta hazugságnak, ha azt mondja, hogy a húga, mert Sára ugyan nem Ábrahám édesanyjának volt a leánya, de atyjának igen. Valódi viszonyuk eltitkolásával azonban becsapta az egyiptomiakat. Isten a becsületesség szigorú szabályától való legkisebb eltérést sem hagyhatja jóvá. Ábrahám hitetlensége miatt Sára nagy veszélybe került. Egyiptom királya, aki hallott Sára szépségéről, palotájába vitette az asszonyt, hogy feleségül vegye. De a végtelenül irgalmas Isten Sára megoltalmazásáért megbüntette a királyi családot. A fáraó becsapottsága miatti haragjában megróttá Ábrahámot, és visszaadta feleségét, mondván: [...] »Miért míveltél ezt velem?... Miért mondtad: húgom ő; azért vevém magamnak feleségül. Most már ímhol a te feleséged, vedd magadhoz és menj el.« (1Móz 12,18–19)

A fáraó nagyon kedvelte Ábrahámot. Még most sem engedte, hogy ártsanak neki vagy társainak, hanem őrséget rendelt, hogy biztonságosan kivezessék őket

az országból. Ebben az időben törvény tiltotta az egyiptomiaknak, hogy idegen pásztorokkal érintkezzenek. Például tilos volt velük enniük vagy inniük. Kedves és nagylelkű dolog volt a fáraótól az, ahogy Ábrahámot elbocsátotta, de felkérte Egyiptom elhagyására. Nem merte ugyanis megengedni, hogy ott maradjon. A fáraó tudtán kívül majdnem súlyosan megsértette, de Isten közbelépett, és megóvta a királyt a bűn elkövetésétől. A fáraó ebben az idegenben a menny Istené által nagyra becsült embert látott, és félt olyan valakit az országában tartani, aki nyilvánvalóan a menny pártfogoltja. Ha Ábrahám Egyiptomban maradna, növekvő gazdagsága valószínűleg felkeltené az egyiptomiak irigységét és kapzsiságát. Talán meg is károsítanák őt, és ezért is a király volna felelős, ami ismét a királyi ház megbüntetésével járhatna.

A fáraó megintése védelemnek bizonyult Ábrahám számára a pogány népekkel való későbbi kapcsolatában, mert ezt a dolgot nem lehetett titokban tartani. Látható volt, hogy az az Isten, akit Ábrahám imádott, megvédi szolgáját, és bosszút áll azon, aki őt megsérti. Veszélyes dolog ártani a menny Királya gyermekének. A zsoltáriró utal Ábrahám életének erre a fejezetére, amikor a választott népről szólva azt mondja, hogy Isten »...királyokat is megfenyített miattuk, mondván: Meg ne illessétek az én felkentjeimet, és az én prófétáimnak ne ártsatok!« (Zsolt 105,14–15)

Érdekes a hasonlóság az Ábráhámmal történtek és utódainak századokkal későbbi élménye között. Utódai is éhínség miatt mentek Egyiptomba, és ott is tartózkodtak. Az egyiptomiak, amikor Isten megítélte őket népe miatt, félni kezdtek tőlük, ők pedig a pogányok ajándékaival meggazdagodva, nagy vagyonnal mentek el onnan.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, Ábrahám elhívása c. feje.)

4 Isten ígéreteinek fényében hogyan értékelhetjük Ábrahám nagylelkűségét Lót iránt?

1Móz 13,5–11

„Lótnak is pedig, aki Ábrámmal járt, voltak juhái, ökrei és sátorai. És nem bírta meg őket az a föld, hogy együtt lakjanak, mert sok jószáguk volt, és nem lakhattak együtt. Versengés is támadt az Ábrám barompásztorai és a Lót barompásztorai között; és a Kananeusok és a Perizeusok is ott laktak akkor azon a földön. Mondta azért Ábrám Lótnak: Ne legyen versengés közöttem és közötted, se az én pásztoraim és a te pásztoraid között: hiszen atyafiak vagyunk. Avagy nincsen-e előtted mind az egész föld? Válj el, kérlek, tőlem; ha te balra

tartasz, én jobbra megyek, ha te jobbra mégy, én balra térek. Felemelte azért Lót az ő szemeit, és látá, hogy a Jordán egész melléke bővizű föld, mert minekelőtte elvesztette volna az Úr Sodomát és Gomorát, mind Czoárig olyan volt az, mint az Úr kertje, mint Egyiptom földje. És választotta Lót magának a Jordán egész mellékét, és elköltözött Lót kelet felé: és elváltak egymástól.”

1Móz 13,14–17

„Az Úr pedig mondta Ábrámnak, minekutána elvált tőle Lót: Emeld fel szemeidet és tekints arról a helyről, ahol vagy, északra, délre, keletre és nyugatra. Mert mind az egész földet, amelyet láatsz, néked adom, és a te magodnak örökre. És olyanná teszem a te magodat, mint a földnek pora, hogyha valaki megszámlálhatja a földnek porát, a te magod is megszámlálható lesz. Kelj fel, járd be ez országot hosszában és széltében: mert néked adom azt.”

.....

.....

Ábrahámnak joga lett volna a jobbik részt választani, kérdés persze, hogy az volt-e a jobbik, amit Lót választott. Mindazonáltal a választás jogát Lótnak engedte át, nagylelkűséget tanúsítva ezzel. Hibát követhetünk el, ha ezzel a magatartással ellentétben mindenáron ragaszkodni kívánunk a jogainkhoz: nekem jogom lenne azt tenni, hogy... Gondoljuk meg, vajon Krisztus nem mondott-e le a jogairól értünk?

Ábrahám nem erőltette Lótot semmilyen formában, engedte, hogy ő válasszon. Egyébként csak színlelt, azaz értéktelen lett volna a választása, így viszont volt esély rá, hogy később, ha Lót szembesül a rossz (de önálló) döntése következményeivel, megmenthető legyen.

„Isten nem ismer el semmilyen tervet, amely által ember embertársát akár a legcsekélyebb mértékben is uralja vagy elnyomja. Az elbukott ember egyedüli reménysége, ha feltekint Jézusra, ha elfogadja Őt egyedüli Üdvözítőjének. Mihelyt az ember vasszabályokat állít fel embertársai számára, mihelyt saját elképzelése szerint irányítja őket, szégyent hoz Istenre, veszélyezteti saját hitestvérei lelkét. Bűnös ember egyedül csak Istenben lehet igazságos, amíg Istenben hisz és Vele élő összeköttetésben áll. A mező virágának a talajban kell gyökereznie. Szüksége van levegőre, harmatra, záporokra és napfényre. Csak akkor

növekszik, ha mindezt megkapja, mindez pedig Istentől jön. Ez az emberekre is érvényes: Istentől kapjuk, ami a lélek életét szolgálja. Isten figyelmeztet, hogy ne emberben bizzunk, ne testi erőben vagy fegyverekben. Akik így tesznek, átok száll rájuk.” (Ellen G. White: *Bizonyágtételek a lelkészeknek*, Felhívás igazságra és hűségre c. fejj., 171–172. o.)

Lót rosszul cselekedett. Ábrahám volt a család feje, Lót pedig fiatalember, és nagybátyja által jutott egész vagyonához. Nem lett volna szabad engednie, hogy pásztorai veszekedjenek Ábrahám pásztoraival. Lótnak azt kellett volna mondania: „Még ha meghalnak is a jószágaim, nem akarok elválni a nagybátyámtól. Kánaánban csak egy család van, amelyik az Úrban hisz. Hogyan is hagyhatnám el ezt a családot?” Azonban Lót sajnos nem így gondolkodott, hanem egészen más lett fontos számára: „Jószágaim füve sokkal fontosabb számomra, mint bármi más. A nagybátyámmal való közösséget elveszíthetem, de a jószágaimat nem” – gondolhatta. Vagyonát a lelki érdekei elé helyezte. Ábrahám társaságát el tudta veszíteni, de egyetlen juhot sem.

Ábrahám nagylelkűsége a későbbiekben is megmutatkozott, amikor Sodom lakóit Lóttal és családjával együtt kiszabadította az ellenség kezéből, de a zsákmányból semmit sem fogadott el (lásd a 14. fejezetet).

5 Ábrahám bizalma mindvégig töretlen volt-e Isten ígéretében? Mire tanít ez minket ma?

1Móz 15,1–6

„E dolgok után szólt az Úr Ábrámhoz látomásban, mondván: »Ne félj, Ábrám: én pajzsod vagyok tenéked, a te jutalmad felette igen bőséges.« És mondta Ábrám: »Uram Isten, mit adnál énnékem, holott én magzatok nélkül járok, és az, akire az én házam száll, a damaskusbeli Eliézer?« És mondta Ábrám: »Ímé énnékem nem adtál magot, és ímé az én házam szolgálzülöttje lesz az én örökösöm.« És ímé szólt az Úr őhozzá, mondván: »Nem ez lesz a te örökösöd: hanem aki a te ágyéködből származik, az lesz a te örökösöd.« És kivivé őt, és mondta: »Tekints fel az égre, és számláld meg a csillagokat, ha azokat megszámlálhatod.« És mondta néki: »Így lesz a te magod.« És hitt az Úrnak, és tulajdonították az őnéki igazságot.»

Ábrahámnak és feleségének meg kellett tennie a saját részét a gyermekáldásért, élnie azzal az eszközzel, amit Isten a teremtés során erre elrendelt. Újabb és újabb próbája volt hitüknek, hogy hónapról hónapra nem fogant meg a gyermek, évtizedeken át. Volt, amikor Ábrahám kitartóan hitt, volt amikor elcsüggedt (vö. 1Móz 17,18). De botlásai nem váltak akadállyá a reménység megvalósulásának útján, mert újra és újra megerősítette magát az Úr ígéréteiben. Ehhez hasonlóan nekünk is élnünk kell az Isten által elrendelt eszközökkel, hogy részesülhessünk a feddhetetlenségben, a Szentlélekkel való tökéletes közösségben. Szükséges, hogy imádkozzunk, olvassuk az Igét, követnünk kell a Szentlélek által adott világosságot, új felismeréseket. Időre van szükségünk, mire teljesen és feltétel nélkül átadjunk magunkat, és folyamatosan meg is tudunk maradni ebben az átadásban. Újra és újra megpróbálnak bennünket különböző helyzetek, el is eshetünk, de a fő kérdés az, hogy újra és újra közel húzódunk-e az Úrhoz, bízva az ígélet beteljesülésében – vagy a láthatókra nézünk, és engedünk a csüggedésnek. A Gonosznak az a legfontosabb, hogy ne Krisztusra nézzünk, hanem magunkra. A bűn ugyan nem mentegethető, de a botlás végső soron nem lehet akadálya a célba érésnek, sem az ígéret megvalósulásának – kivéve akkor, ha végleg hátat fordítunk Istennek. Ha megbánjuk a rosszat, haladhatunk tovább, ha kitartunk, Krisztus kimunkálja bennünk a tökéletességet, mert „aki elkezdette bennetek a jó dolgot, elvégezi a Krisztus Jézusnak napjáig” (Fil 1,6).

6 Hol lettek nagy néppé Ábrahám leszármazottai? Mennyiben előképe ez az utolsó időknek?

1Móz 15,13–16

„És mondta az Úr Ábrámnak: Tudván tudjad, hogy a te magod jövővény lesz a földön, mely nem övé, és szolgálatra szorítják, és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig. De azt a népet, melyet szolgálnak, szintén megítélem én, és annakutána kijönnek nagy gazdagsággal. Te pedig elmegy a te atyáidhoz békességgel, eltemettetel jó vénségben. Csak a negyedik nemzedék tér meg ide; mert az emoreusok gonoszsága még nem tölt be.”

.....

.....

Isten népe Egyiptom földjén lett nagy néppé. Isten a meghatározott időben kivette őket a bűn földje jelképévé vált Egyiptomból, a rabszolgaság földjéről. Ma ugyancsak a bűn világában élünk, s a nagy néppé válás itt is bekövetkezik majd, a rossz körülmények ellenére. Előbb Isten meg kíván szabadítani a bűntől, a bűn rabszolgaságából, majd eljön az az idő is, amikor a világ kizsákmányolása és elnyomása alól is kiszabadítja népét. Feladatunk, hogy „igaz Izraellé” váljunk, s hogy ez valóság lehessen, egyenként Isten emberei-vé kell lennünk, aki teljes szívéből és hűségesen teljesíti Ura valódi akaratát.

A tanulmány témájához ajánljuk Ellen G. White *Pátriárkák és próféták* c. könyvének következő fejezeteit: Ábrahám elhívása, Ábrahám Kánaánban.

***Az e heti adomány
a médiaosztályt támogatja***

A HIT PRÓBÁI – BUKÁSOK ÉS GYŐZELMEK

Olvassuk el Mózes I. könyvének 16–21. fejezeteit!

1 Milyen megoldást talált Ábrahám Isten ígéreteinek beteljesítésére? Elfogadta, elfogadhatta-e ezt Isten?

1Móz 16,1–4

„És Szárai, az Ábrám felesége nem szült néki; de volt néki egy Egyiptomból való szolgálója, kinek neve Hágár volt. Mondta azért Szárai Ábrámnak: Ímé az Úr bezárta az én méhemet, hogy ne szüljek: kérek, menj be az én szolgálómhoz, talán az által megépülök; és engedett Ábrám a Szárai szavának.”

1Móz 16,10–12

„És mondta néki az Úrnak angyala: Felettébb megsokasítom a te magodat, hogy sokasága miatt megszámlálható se legyen. És mondta néki az Úr angyala: Ímé te terhes vagy, és szülsz fiat; és nevezd nevét Ismáelnek, mivelhogy meghallotta Isten a te nyomorúságotat. Az pedig vad természetű ember lesz: az ő keze mindenk ellen, és mindenk keze őellene, és minden ő atyjafiának ellenébe üti fel sátorát.”

.....

A hit fejlődik és változik. Ábrahám a hívők atyja, de még az ő életében is megfigyelhetjük ezt. Először ő sem hitt úgy, ahogyan kellett volna. Rossz irányba indult, ebből a próbálkozásból született Izmáel, és több mint tíz évvel később az Isten szerinti hitből született Izsák. Pál apostol Ábrahám két fiával példázza a hithez való kétfajta viszonyulást Gal 4,22–28-ban: „Mert meg van írva, hogy Ábrahámnak két fia volt, egyik a szolgától, és a

másik a szabadostól. De a szolgáltól való test szerint született; a szabadostól való pedig az ígélet által. Ezek mást példáznak: mert azok az asszonyok a két szövetség, az egyik a Sínai-hegyről való, szolgálásra szülő, ez Hágár. Mert Hágár a Sínai-hegy Arábiában, hasonlatos pedig a mostani Jeruzsálemhez, nevezetesen fiaival együtt szolgál. De a magasságos Jeruzsálem szabad, ez mindnyájunknak anyja. Mert meg van írva: Ujjongj, te meddő, ki nem szülsz; vigadozzál és kiált, ki nem vajúdol; mert sokkal több az elhagyottak magzatja, mint akinek férje van. Mi pedig, atyámfiai, Izsák szerint, ígéletnek gyermekei vagyunk.”

Létezik tehát „test szerinti” hit, amely az ember elgondolásain alapul, és létezik egy másfajta hit, mely Isten beszéde és útmutatása szerint működik. Ábrahám előbb emberi elgondolás szerint cselekedett, később azonban ezt feladta, és az igazi hit jellemezte őt. Izmáel az emberi gondolkodásmód, emberi megoldások nyomán született. Ábrahám „segíteni” próbált Istennek: a Mindenható utódot ígért, hát Ábrahám vett magának egy ágyast az akkori szokás szerint, és megszületett Izmáel. A szokásoknak megfelelt, és valamilyen eredménnyel járt az elgondolása, de Isten nem fogadhatta el ezt a megoldást. Ábrahámnak el kellett űznie Hágárt és Izmáelt, ami – mint apának – bizonyára nagyon fáj neki. Izsák születéséért ellenben emberileg nem tehetett semmi különöset: egyszerűen hitben ki kellett tartania, bízva Isten szavában. E hitbeli magatartás eredménye lett Izsák megszületése.

Ábrahám próbálkozása és kudarca előképe a mi próbálkozásainknak és kudarcainknak. Ha Isten helyett akarunk cselekedni, rossz úton járunk. Ha mi magunk akarunk jók lenni Isten előtt, ezért megpróbáljuk saját erőnk-ből legyűrti a bűneinket, az Ábrahám hibájához hasonló hibát követünk el. Ilyenkor „testiesen” cselekszünk, az „én”-ünk van a középpontban. Ezen az úton nem tudunk győzni, és életünk bukdácsolások sorozata lesz.

2 Milyen ígéletet adott Isten a kilencvenkilenc éves Ábrahámnak? Miért ekkor?

1Móz 17,1–6

„Mikor Ábrám kilencvenkilenc esztendő volt, megjelent az Úr Ábrámnak, és mondta néki: »Én a mindenható Isten vagyok, járv énelőttem, és légy tökéletes. És megkötöm az én szövetségemet énköttem és teközötted: s felette igen megsokasítlak téged.« És arcára borult Ábrám; az Isten pedig szólt őnéki, mondván: »Ami engem

illet, ímhol az én szövetségem teveled, hogy népek sokaságának atyjává leszel. És ne neveztessek ezután a te neved Ábrámnak, hanem legyen a te neved Ábrahám, mert népek sokaságának atyjává teslek téged. És felette igen megsokasítalak téged; és népekké teslek, és királyok is származnak tőled.«”

1Móz 18,13–14

„Avagy az Úrnak lehetetlen-e valami? Annak idején, esztendőre ilyenkor visszatérek hozzád, és fia lesz Sárának.”

.....

.....

Ábrahám hitének egyik fontos jellemzője a kitartás. Tizenhárom évvel Izmaél születése után kapta Ábrám az Ábrahám nevet Istentől, amikor már emberileg teljesen lehetetlennek látszott az ígéretek teljesülése. Korábban Ábrahám remélhetett emberileg is, ekkorra azonban már nem, csak és kizárólag Istenre kellett támaszkodnia. Az ígélet után egy évvel pedig megszületett a hit gyermeke, Izsák. Isten értünk, bennünk végzett munkájának az az egyik törvényszerűsége, hogy próbák által válhat szilárdá bennünk egy igazság. Az Ige hasonlata szerint Isten „ül mint ötvös vagy ezüsttisztogató, és megtisztítja Lévi fiait, s fényessé teszi őket, mint az aranyat és ezüstöt” (Mal 3,3). A tűzben tisztulhat ki belőlünk a salak, csak így fényesedhet és növekedhet a hitünk. Isten megváltoztatta a pátriárka nevét Ábrámról (tiszteletre méltó atya) Ábrahámmá (sokaság atyja). Tizenkét év óta nem született Ábrahámnak gyermeke, s Hágár gyermekéről is nyilvánvaló volt, hogy nem lesz az ígéretek örököse. Mégis „Sokaság atyjának” kellett szólíttatnia magát Ábrahámnak, s hogy ezt az egész világ előtt vállalta, megmutatja hitének szilárdságát. Isten ígéletet adott az Őelőtte járásra, a tökéletességre, és Izsák születésére is, a megígért magra.

3 Milyen cselekményt rendelt el Isten a szövetség jelének, és mi ennek a lelki jelentése?

1Móz 17,10

„Ez pedig az én szövetségem, melyet meg kell tartanotok énközöttem és tiközöttetek, és a te utánad való magod között: minden férfi körülméletlenségük nálatok.”

1Móz 17,14

„A körülmetéletlen férfi pedig, aki körül nem metélteti az ő férfitestének bőrért, az ilyen lélek kivágattatik az ő népe közül, mert felbon-
totta az én szövetségemet.”

5Móz 30,6

„És körülmetéli az Úr, a te Istened a te szívedet, és a te magodnak
szívét, hogy szeressed az Urat, a te Istenedet teljes szívedből és teljes
lelkedből, hogy élj.”

Amikor Ábrahám nyolcvanhat éves volt, még volt ereje. De kilencvenkilenc évesen gyöngélt, és már nem volt semmi reménye. Isten ekkor szövetséget kötött vele: „Metéljétek körül nálatok minden férfit.” Egy évvel azután, hogy ez a szövetség megkötött, megszületett Izsák. Először jött a körülmetelés, és azután jött Izsák – körülmetelés nélkül nem születhetett volna meg. Amit Isten tett, válasz volt Ábrahám tettére. Amikor Ábrahám nyolcvanhat éves volt, még tudta használni a test erejét, és tudott emberi megoldást találni. De a kilencvenkilenc éves embernek már nem volt mit remélnie. Rá volt utalva a mindenható Istenre. A „mindenható Isten” megjelölést a Biblia itt, az 1Móz 17,1-ben használja először. Ekkor ismerte föl Ábrahám, hogy a mindenható Isten az egyetlen, aki meg tud tenni valamit, és hogy az emberek nem képesek semmire. Pontosan ez jut kifejezésre a körülmetelés által. A körülmetelés az Isten iránti engedelmesség, a szeretet törvénye betöltésének a jele volt. Nem a testet, az emberi természetet kell követni, hanem Isten akaratát. Ez a körülmetelés lelki lényege az Ószövetségben – éppúgy, mint a keresztségnek az Újszövetségben. Ha Istent akarjuk szolgálni, bele akarunk tartozni a szövetségbe és Isten munkáját akarjuk végezni, akkor le kell számolnunk a testtel, le kell számolni az emberi természettel, ellent kell mondani és uralni minden késztetését – ehhez azonban az emberi erő kevés.

„Az üdvösségre vezető hit nem alkalmi hit, nem pusztán értelemmel való belátás, hanem amely a szív mélyén gyökerezik és személyes Megváltójaként ragadja meg Krisztust, aki véglegesen képes üdvözíteni mindenkit, aki az Atyához jön általa. Nem valódi a hited, ha azt hiszed, hogy Jézus másokat üdvözíthet, de téged nem. Valódi hit akkor nyilvánul meg, amikor a lélek az üdvös-

ség egyedüli reményeként kapaszkodik Jézusba. Ez a hit arra készzeti birtokosát, hogy lelkének minden szeretetét Krisztusra irányítsa. Értelme a Szentlélek irányítása alatt van, jelleme pedig az isteni hasonlatosság mintájára alakul. Hite nem holt, hanem szeretet által munkálkodó hit, ami arra indítja, hogy Krisztus szépségére tekintsen és átalakuljon az isteni jellemre – Isten az, aki körülméletli a szívet. Az egész munka az Úr, elejétől a végéig. A veszendő bűnös így szólhat: „Elveszett bűnös vagyok, de Krisztus eljött, hogy megkeresse és megmentse az elveszettet. Ő ezt mondja: „Nem azért jöttem, hogy igazakat, hanem hogy bűnösöket hívjak megtérésre” (Mk 2,17). Bűnös vagyok, de Jézus meghalt a Golgota keresztyén, hogy megváltson. Egy percre sem kell immár szolgátságban élnem. Krisztus meghalt és feltámadt az én megigazulásomért, s ezért most megszabadít engem. Elfogadom megígért bűnbocsánatát.” (Ellen G. White: Szemelvények I., Hit általi megigazulás c. fej.)

4 Mit szándékozott tenni Isten Sodomával, és miért? Hogyan járt közben Ábrahám a városért?

1Móz 18,20-33

„Mondta azután az Úr: Mivelhogy Sodomának és Gomorának kiáltása megsokasodott, és mivelhogy az ő bűnük felettébb megnehezedett: alámegegyek azért és meglátom, vajon teljességgel a hozzám felhatalozott kiáltás szerint cselekedtek-e vagy nem? Tudni akarom. És elfordultak onnan a férfiak, és mentek Sodomába: Ábrahám pedig még az Úr előtt állt. És hozzá járult Ábrahám és mondta: Avagy elveszted-e az igazat is a gonosszal egybe? Talán van ötven igaz abban a városban, avagy elveszted-e, és nem kedvezel-e a helynek az ötven igazért, akik abban vannak? Távol legyen tőled, hogy ilyen dolgot cselekedjél, hogy megöld az igazat a gonosszal, és úgy járjon az igaz mint a gonosz: távol legyen tőled! Avagy az egész föld bírója nem szolgáltatna-e igazságot? És mondta az Úr: Ha találok Sodomában a városban belül ötven igazat, mind az egész helynek megkegyelmezek azokért. És felelt Ábrahám, és mondta: Immár merészkedtem szólani az én Uramnak, noha én por és hamu vagyok. Ha az ötven igaznak talán öt híja lesz, elveszted-e az öt miatt az egész várost? És mondta: Nem vesztem el, ha találok ott negyvenötöt. És ismét szólt hozzá és mondta: Hátha találatnak ott negyvenen? És mondta Ő: Nem teszem meg a negyvenért. Mégis mondta: Kérlek, ne haragudjék meg az én Uram,

ha szólok: Hátha találatnak ott harmincan? És Ő felelt: Nem teszem meg, ha találok ott harmincat. És ő mondta: Immár merészkedtem szólni az én Uramnak: Hátha találatnak ott húszan? Felelte: Nem veszttem el a húszért. És mondta: Ne haragudjék kérlek az én Uram, ha szólok még ez egyszer: Hátha találatnak ott tízen? És Ő mondta: Nem veszttem el a tízért. És elment az Úr, minekutána elvégezte Ábráhámmal való beszélgetését; Ábrahám pedig megért az ő helyére.”

Ésa 41,8/b

„...Ábrahámnak, az én barátomnak...”

.....

.....

.....

„A trópusok pazar növényzete díszítette a környéket. Pálmafa, olajfa és szőlő hazája volt ez, ahol egész évben virágok illatoztak. Gazdag termést kínáltak a mezők, nyájjal és csordával voltak tele a környező dombok. A művészet és a kereskedelem is növelte a síkság büszke városának gazdagságát. Palotáit kelet kincsei díszítették, és a sivatag karavánjai drága áruk sokaságával látták el piacait. Lakosai kevés munka árán megkaphattak mindent, amire szükségük volt, mintha az egész év ünnepek sorozata lett volna.

A mindenütt uralkodó bőség fényűzést és gögöt szült. A tétlenség és gazdagság megkeményítette a szíveket, amelyeket sohasem sanyargatott nélkülözés, és nem sújtott a bánat. A gazdagság és kényelem táplálta a gyönyör szeretetét és az emberek érzéki élvezetekbe merültek. »Ímé, ez volt vétke Sodomának, a te öcsédnek« – mondja Ezékiel. »Kevélység, eledel bősége és gondtalan békesség volt nála és leányainál, de a szűkölködőnek és szegénynek kezét nem fogta meg. És felfuvalkodtak s utálatosságot cselekedtek előttem, és elveszítettem őket, mikor ezt megláttam«. (Ezék 16,49-50) Semmit sem kívánnak az emberek jobban, mint a gazdagságot és a kényelmet, pedig ez szülte azokat a bűnöket, amelyek a síkság városainak pusztulását okozták. Haszontalan, tétlen életük miatt áldozatul estek Sátán kísértéseinek, és eltorzították Isten képmását. (...) Sodoma népe mulatozott és tivornyázott, dözsölt és részegeskedett. Nem szabott határt a legitívnyabb és legdurvább szenvedélyeinek sem. A nép nyíltan dacolt Istennel és törvényével, és örömet lelte az erőszakos cselekményekben. Bár előttük állt az özönvíz előtti világ példája, és tudták, hogy Isten haragja nyilvánul meg elpusztításával,

Sodoma mégis a gonoszszágnak ugyanazt az útját járta.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, Sodoma pusztulása c. feje)

Ábrahám tudta, hogy Lót Sodomában lakik, ez is egyik oka volt a közbenjárásának. Bizonyára abban reménykedett, hogy befolyása, bizonyoságtétele által a városban már néhány ember legalább szakított a romlott erkölcsökkel, és esetleg még többen megmenthetőek lesznek az ő példájuk nyomán. S milyen város lehet az, ahol tíz igaz ember sincs! Isten az egyetlen igaz embert, Lótot nem pusztította el a város lakóival együtt, „az egész föld bírja” valóban igazságot szolgáltat, s a legkisebbre is gondja van.

5 Mi lett Lót választásának következménye? Hogyan válaszolt az Úr Ábrahám könyörgésére?

1Móz 13,10–13

„Ábrám lakozott Kánaán földén, Lót pedig lakozott a Jordán melléki városokban, és sátorozott Sodomáig. Sodoma lakosai pedig nagyon gonoszok és bűnösök voltak az Úr előtt.”

2Pt 2,7–8

„És ha megszabadította az igaz Lótot, aki az istenteleneknek fajtalanságban való forgolódása miatt elfáradt... (Mert amaz igaz, azok között lakván, a gonosz cselekedeteket látva és hallva, napról napra gyötörte az ő igaz lelkét.)”

1Móz 19,12–16

„És mikor a hajnal feljött, sürgették az angyalok Lótot, mondván: Kelj fel, vedd a te feleségedet és jelenlevő két leányodat, hogy el ne vessz a városnak bűne miatt. Mikor pedig késedelmeskedett, megragadták a férfiak az ő kezét és az ő feleségének kezét és két leánya kezét, az Úrnak iránta való irgalmából, és kivitték őt: és ott hagyták a városon kívül.”

1Móz 19,29

„És amikor elvesztette Isten annak a környéknek városait, megemlékezett az Isten Ábrahámról, és kiküldötte Lótot a veszedelemből, mikor elsüllyesztette a városokat, amelyekben lakott Lót.”

„Milyen nagy különbség volt Ábrahám és Lót élete között! Valamikor társak voltak, egy oltárnál áldoztak Istennek, egymás mellett laktak zarándoklásuk sátrában, de milyen messze kerültek egymástól! Lót Sodomát választotta gyönyöréért és előnyeiert. Elhagyva Ábrahám oltárát és az élő Istennek a mindennapi áldozást, hagyta, hogy gyermekei összevegyüljenek a romlott és bálványimádó néppel. De megőrizte szívében az istenfélelmet, mert a Szentírás azt mondja róla, hogy „igaz ember” volt. Lót igaz lelkét felkavarta a gonosz beszéd, amelyet naponta hallott, és a sok bűncselekmény, amelyeket nem tudott meggátolni. Végül »tűzből kikapott üszög«-ként megmenekült (Zak 3:2), de megfosztva javaitól, feleségétől és gyermekeitől, meggyalázva idős korában barlangban lakott, mint a vadállatok. A világnak nem igaz emberekből álló népet adott, hanem két bálványimádó nemzetet, akik Isten ellenségei voltak, és harcban álltak Isten népével, amíg gonoszságuk pohara be nem telt, és Isten pusztulásra ítélte őket. Milyen retentetes következményekkel járt egyetlen oktalan lépés!

Ezt mondja bölcs Salamon: »Ne fáraszd magadat ebben, hogy meggazdagodj; ez ilyen testi eszességedtől szűnjél meg! (...) Megháborítja az ő házát, aki követi a telhetetlenséget; aki pedig gyűlöli az ajándékokat, él az«. (Péld 23,4; 15,27) Pál apostol pedig kijelenti: »Akik pedig meg akarnak gazdagodni, kísértésbe megcsapdába, sok esztelen és káros kívánságba esnek, amelyek az embereket pusztulásba és romlásba döntenek.« (1Tim 6,9 – az új protestáns fordítás szerint) Amikor Lót Sodomába költözött, komolyan elhatározta, hogy távol tartja magát a gonoszságtól, és ugyanezt megparancsolja családjának is. De teljes kudarcot vallott. Környezetének romboló befolyása hatást gyakorolt hitére, és gyermekeinek Sodoma lakóival való kapcsolata által érdekei bizonyos mértékig közösek lettek a sodomabeliekével. A következményeket ismerjük.

Sokan ma is hasonló hibát követnek el. Otthonuk megválasztásánál jobban figyelnek a remélhető földi előnyökre, mint arra az erkölcsi és társadalmi befolyásra, amellyel körülveszik magukat és családjukat. Gyönyörű és termékeny vidéket választanak, vagy valamilyen virágzó városba költöznek azt remélve, hogy nagyobb jólétre tesznek szert. De gyermekeiket kísértések veszik körül, és nagyon gyakran olyan barátságokat kötnek, amelyek kedvezőtlenül befolyásolják az istenfélelemben való fejlődést és a tiszta jellem kialakítását. A laza erkölcs, a hitetlenség, a vallásos dolgokkal szembeni közömbösség légréte könnyen semlegesíti a szülők befolyását. Az ifjúság mindig maga előtt látja a szülői és isteni tekintéllyel szembeni lázadás példáit. Sokan istentagadókhöz és hitetlenekhez kötik életüket, és közösséget vállalnak Isten ellenségeivel.

Isten azt akarja, hogy amikor otthont választunk, elsősorban azt vegyük figyelembe, hogy környezetünk milyen erkölcsi és vallási befolyást fog gyakorolni ránk és családunkra. Sokan nehéz helyzetbe kerülhetnek, mert nem tudják megválasztani környezetüket úgy, ahogy akarják. De amikor a kötelesség hív, Isten segít romlatlanul megállnunk, ha Krisztus kegyelmében bízva vigyázunk és imádkozunk. De ne tegyük ki magunkat szükségtelenül a keresztény jellem kialakításához kedvezőtlen hatásoknak. Megbántjuk Istent, és elűzzük a szent angyalokat otthonunkból, ha önként világias és hitetlen környezetet választunk.

Akik örökkévaló érdekeik rovására szereznek gyermekeiknek világi gazdagságot és megbecsülést, azoknak rettenetes veszteségként kell elkönyvelni ezeket az előnyöket. Lóthoz hasonlóan sokan láthatják gyermekeik vesztét, és épphogy megmenthetik saját lelküket. Életművük elvész, életük szomorú kudarc. Ha igazán bölcsen gondolkodtak volna, gyermekeiknek talán kevesebb földi vagyonuk lenne, de biztos jogcímet szereztek volna a hervadhatatlan örökségre.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, Sodoma pusztulása c. fej.)

6 Milyen hibába esett Ábrahám újra? Mire tanít ez minket?

1Móz 20,1–7

„És elköltözött onnan Ábrahám a déli tartományba, és letelepedett Kádes és Súr között, és tartózkodott Gérárban. És mondta Ábrahám Sáráról az ő feleségéről: Én húgom ő. Elküldött azért Abimélek, Gérárnak királya, és elvitette Sárát.”

1Móz 20,11–13

„Felelt Ábrahám: Bizony azt gondoltam: nincsen istenfélelem e helyen, és megölnek engem az én feleségemért. De valósággal húgom is, az én atyámnak leánya ő, csakhogy nem az én anyámnak leánya, és így lett feleségemmé. És amikor kibujdostatott engem az Isten az én atyámnak házából, azt mondtam néki: Ilyen kegyességet cselekedjél énvelem, mindenütt valahová megyünk, azt mondjad énfelőlem: én bátyám ez.”

Préd 7,29

„Hanem lásd, ezt találtam, hogy az Isten teremtette az embert igaznak; ők pedig kerestek sok kigondolást.”

Mennyire emberi és egyben mennyire szomorú, hogy Ábrahám újra beleesett egy korábbi hibájába. Az egyenesség és az Istenbe vetett teljes bizalom helyett újra kerülőúttal, emberi ügyeskedéssel próbálkozott. Ha Isten fiút ígért, és még nincs, nyilván ő sem halhat meg, Isten megoltalmazta volna ebben a helyzetben is. Azt a törvényszerűséget láthatjuk meg ebben, hogy Isten újra és újra hasonló próbák elé állítja az övéit, mindaddig, amíg meg nem állnak, amíg meg nem tanulnak Benne bízni. Rendíthetetlen egyenesség és elvhűség – ennek kellene jellemeznie Isten gyermekeit.

*Az e heti adomány
a médiaosztályt támogatja*

A HIT DIADALA

Olvassuk el Mózes I. könyvének 22–23. fejezetét!

1 Milyen próba várt Ábrahámra? Hogyan fogadta ezt?

1Móz 22,1–4

„És ezek után az Isten megkísértette Ábrahámot, és mondta néki: »Ábrahám!« S az felelt: »Ímhol vagyok.« És mondta: »Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz, Izsákot, és menj el Mórija földjére, és áldozd meg ott égő áldozatul a hegyek közül egyen, amelyet mondok néked.« Felkelt azért Ábrahám jó reggel, és megnyergelte az ő szamarát, és maga mellé vette két szolgáját, és az ő fiát, Izsákot, és fát hasogatott az égő áldozathoz. Akkor felkelt és elindult a helyre, melyet néki az Isten mondott. Harmadnapon felemelte a szemét Ábrahám, és látta a helyet messziről.”

.....

„Isten a hívők atyjává hívta el Ábrahámot, akinek hitével példát kellett mutatnia az eljövendő nemzedékek számára. De Ábrahám hite nem volt még tökéletes. Nem bízott Istenben, amikor eltitkolta, hogy Sára a felesége, és amikor feleségül vette Hágárt. Azért, hogy elérje a legmagasabb szintet, Isten másik próba elé állította, a legsúlyosabb elé, amelyet embernek valaha is ki kellett állnia. Isten éjszakai látomásban megparancsolta neki, hogy menjen el Mórija földjére, és ott egy hegyen áldozza fel a fiát égőáldozatként.

Ábrahám százhusz éves volt, amikor ezt a parancsot kapta. Saját nemzedéke is öregnek tartotta már. Ifjúkorában volt ereje a nehézségek és a veszélyek elviselésére, de ifjúságának tüze már elhamvadt. Férfikora teljében az ember bátrabban szembenéz olyan nehézségekkel és csapásokkal, amelyek későbbi éveiben megvise-

lik szívét. Am Isten akkorra tartogatta Ábrahám utolsó és legsúlyosabb próbáját, amikor az évek terhe már megviselte, és aggodalom, küzdelem nélküli nyugalomra vágyott... A parancs hallatára fájdalom szorította össze az apa szívét: »Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz... és áldozd meg ott égőáldozatul.« (1Móz 22,2) Izsák volt otthonának fénye, öregségének vigasza, és legfőképpen a megígért áldás örököse. Ha egy ilyen fiút baleset vagy betegség által kellenne elveszteni, az is összetörné a szerető apa szívét, ősz fejét fájdalommal hajtaná meg, de a parancs úgy szólt, hogy saját kezével ontsa vérért fiának. Úgy érezte, hogy ezt lehetetlen megtennie.

Sátán azt sugallta neki, hogy biztosan téved. Hiszen Isten törvénye ezt parancsolja: »Ne ölj!«, és Isten nem kíván olyat, amit egyszer megtiltott. Ábrahám kiment sátrából, felnézett a békésen ragyogó, felhőtlen égre, és felidézte a majdnem ötven évvel ezelőtt kapott ígéretet: magva éppúgy számtalan lesz, mint a csillagok. Ha ennek az ígéretnek Izsák által kell teljesülnie, hogy ölhetné meg őt? Sátán el akarta hitetni Ábráhámmal, hogy ez érzéki csalódás lehet. Kétségek és kínok között a földre borult, és úgy imádkozott, ahogy még soha. Kérte, hogy Isten tegye bizonyossá a parancsot, ha végre kell hajtania ezt a rettenetes feladatot. Eszébe jutottak az angyalok, akiket Isten küldött, hogy elmondják neki, mi Isten szándéka Sodomával, és akik erről a fiúról, az Izsákról szóló ígéretet vitték neki. Ábrahám elment arra a helyre, ahol több ízben találkozott a mennyei követekkel, azt remélve, hogy újra találkozik velük, és további eligazítást kap. De senki sem jött, hogy enyhülést hozzon. Sötétség vette körül, de Isten parancsa a fülében csengett: »Vedd a te fiadat, ama te egyetlenegyedet, akit szeretsz.« A parancsnak engedelmeskedni kell, és Ábrahám nem mert késlekedni. Közelgett a nap, el kellett indulnia.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, A hit próbája c. fej.)

2 Pontosan tudta-e Ábrahám, mi fog történni? Milyen megoldásban reménykedett végül?

1Móz 22,5

„És mondta Ábrahám az ő szolgálóinak: Maradjatok itt a számmal, én pedig és ez a gyermek elmegyünk amoda és imádkozunk, azután visszatérünk hozzátok.”

Zsid 11,17, 19

„Hit által áldozta meg Ábrahám Izsákot, próbára tétetvén, és az egy szülöttet vitte áldozatul, ő, aki az ígéreteket nyerte... Úgy gondolkozván, hogy Isten a halálból is képes feltámasztani.”

„Amikor a harmadik napon indulni készültek, a pátriárka észak felé tekintve megpillantotta az ígért jelet, a Mórija hegye felett lebegő fényes felhőt. És Ábrahám megbizonyosodott arról, hogy a hang, amely szólt hozzá, a mennyből származott.

Most sem zúgolódott Isten ellen, hanem úgy erősítette lelkét, hogy felidézte az Úr jóságának és hűségének bizonyítékait.

Ezt a fiút váratlanul kapta; aki ezt a drága ajándékot adta, nincs-e jogában visszavenni azt, ami az övé? A hit ismételte az ígéretet: »Izsákban neveztetik néked a te magod« – és azt a magot nem lehet megszámolni, miként a tengerparton a homokszemeket sem. Izsák a csoda gyermeke volt, és vajon a neki életet adó hatalom nem tudja visszaadni az életét? Túlnézve a láthatókon, Ábrahám bízott Isten szavában, »úgy gondolkozván, hogy Isten a halálból is képes feltámasztani« a fiát (Zsid 11,19).

Senki más, csak Isten tudta megérteni, milyen nagy áldozat az apának megölni a fiát. Ábrahám azt akarta, hogy Istenen kívül senki se legyen búcsúzásuk tanúja. Szolgáinak meghagyta, hogy maradjanak hátra, mondván: »...én pedig és ez a gyermek elmegyünk amoda és imádkozunk, azután visszatérünk hozzátok.« (1Móz 22,5) (Ellen G. White, i. m.)

3 Csak Ábrahám áldozata volt-e ez az áldozat?

1Móz 22,9

„Hogy pedig eljutottak arra a helyre, melyet Isten néki mondott, megépítette ott Ábrahám az oltárt, és reá rakta a fát, és megkötözte Izsákot, az ő fiát, és feltette az oltárra, a farakás tetejére.”

„A kijelölt helyen felépítették az oltárt, és ráhelyezték a fát. Aztán Ábrahám reszkető hangon elmondta fiának Isten üzenetét. Izsák rémült csodálkozással hallgatta, mi lesz a sorsa, de nem ellenkezett. Elmenekülhetett volna gyászos végzete elől, ha akar. A három nap küzdelmében kimerült, fájdalomtól lesújt-

tott idős ember nem tudott volna szembezállni az életerős ifjúval. De Izsákot gyermekkorától fogva készséges, bizó engedelmisségre nevelték, és amikor megtudta Isten akaratát, engedelmesen meghajolt előtte. Osztozott Ábrahám hitében, és megtiszteltetésnek tartotta, hogy életét feláldozhatja Istennek. Gyengéden igyekezett könnyíteni atyja fájdalmán, és segítette, hogy erőtlen kezével odakösse az oltárhoz. Elhangzottak az utolsó szerető szavak, elsírták utolsó könnyeiket, és utoljára ölelték meg egymást.” (Ellen G. White, i. m.)

4 Milyen megoldást adott Isten? Miért nem kellett megölnie Ábrahámnak Izsákot?

1Móz 22,10–17

„És kinyújtotta Ábrahám az ő kezét és vette a kést, hogy levágja az ő fiát. Akkor kiáltott néki az Úr angyala az égből, és mondta: »Ábrahám! Ábrahám!« Ő pedig felelt: »Ímhol vagyok.« És mondta: »Ne nyújtsd ki a te kezedet a gyermekre, és ne bántsd őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedveltél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek énérettem.« És felemelte Ábrahám a szemét, és látta, hogy ímé háta mögött egy kos akadt meg szarvánál fogva a szövényben. Odament tehát Ábrahám, elhozta a kost, és azt áldozta meg égő áldozatul az ő fia helyett. És nevezte Ábrahám annak a helynek nevét Jehova-jire-nek. Azért mondják ma is: Az Úr hegyén a gondviselés. És kiáltott az Úr angyala Ábrahámnak másodszor is az égből. És mondta: »Én magamra esküszöm, azt mondja az Úr, mivelhogy e dolgot cselekedted, és nem kedveltél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek: hogy megáldván megáldalak téged, és bőségesen megsokasítom a te magodat mint az ég csillagait, és mint a fűvényt, mely a tenger partján van, és a te magod örökség szerint fogja bírni az ő ellenségeinek kapuját.«”

Vö. Mik 6,7

„Kedvét leli-é az Úr ezernyi kosokban, vagy tízezernyi olajpatakokban? Elsőszülöttemet adjam-é vétkemért, vagy méhem gyümölcsét lelkemnek bűnéért?!”

„Az atya felemelte a kést, hogy megölje fiát, és ekkor hirtelen valaki megálljt parancsolt. Egy angyal, Isten angyala szólította a mennyből a pátriárkát: »Ábrahám! Ábrahám!« Gyorsan válaszolt: »Imhol vagyok.« A hang ismét hallatszott: »Ne nyújtsd ki kezedet a gyermekre, és ne bántsd őt: mert most már tudom, hogy istenfélő vagy, és nem kedveztél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek, énérettem.« (1Móz 22,11–12)

Ekkor Ábrahám megpillantott egy kost, amely megakadt »szarvánál fogva a szövevényben«. A pátriárka megfogta és feláldozta »az ő fia helyett«. Örömeben és hálájában Ábrahám új nevet adott annak a szent helynek: »Jahve-jire« – »az Úr gondoskodik«. Mórija hegyén Isten ismét megújította szövetségét, és ünnepélyes esküvel erősítette meg az Ábrahámnak és magvának ígért, minden eljövendő nemzedéken át tartó áldást...

Ábrahám hitének nagy tette fényoszlopként áll, és megvilágítja Isten minden eljövendő korszakban élő szolgálóinak ösvényét. Ábrahám nem tagadta meg Isten akaratának teljesítését. A háromnapos út alatt volt ideje gondolkozni és – ha akart volna – Istenben kételkedni. Úgy okoskodhatott volna, hogy fiának megölése miatt gyilkosnak tartják majd, egy második Kainnak, ezért tanítását elvetnék és semmibe vennék: jót sem tehetne többé embertársainak. Úgy érvelhetett volna, hogy idős kora felmenti az engedelmesség alól. De a pátriárka nem folyamodott egyik mentséghez sem. Ábrahám is ember volt, hozánk hasonló indulatai és gyengéd érzelmei voltak. Nem kérdezte meg, hogyan teljesülhetnek az ígéretek, ha Izsákot megöli. Nem tanácskozott fájó szívével. Tudta, hogy Isten minden kívánalmában igaz és igazságos, és Ábrahám az utolsó betűig engedelmeskedett a parancsnak...” (Ellen G. White, i. m.)

Nem volt szükséges, hogy Ábrahám megtegye az utolsó mozdulatot, így is nyilvánvaló volt a pátriárka tökéletes engedelmessége. Tettével kifejezte, hogy az e földön szívének legdrágább lényénél is előbbre való számára Isten akarata és a neki való engedelmség (vö. Mt 10,37).

5 Milyen áldozat előképe volt Ábrahám és Izsák engedelmessége?

1Móz 22,13

„És felemelte Ábrahám a szemét, és látta, hogy ímé háta mögött egy kos akadt meg szarvánál fogva a szövevényben. Odament tehát Ábrahám, és elhozta a kost, és azt áldozta meg égő áldozatul az ő fia helyett.”

Jn 1,29

„Másnap látta János Jézust őhózzá menni, és mondta: Ímé az Istennek ama b \acute{a} ránya, aki elveszi a vil \acute{a} g b \acute{u} neit!”

„Isten egyrészt Ábrahám lelkébe akarta vésni, hogy az evangélium valóság, másrészt próbára akarta tenni hitét a paranccsal, hogy ölje meg fiát. Azért kellett elviselnie a lelki gyötrelmet e félelmetes próba sötét napjaiban, hogy saját tapasztalata által felfogjon valamit abból a hatalmas áldozatból, amelyet a végtelen Isten hoz az ember megváltásáért. Semmi más próba nem gyötörhette volna meg úgy Ábrahám lelkét, mint fia feláldozása. Isten gyötrelmes és gyalázatos halálra adta Fiát. Az angyalok, akik Isten Fia megaláztatásának és lelki gyötrelmének tanúi voltak, nem léphettek közbe, mint ahogy Izsák esetében megtehették. Nem hangzott el ilyen kiáltás: »Elég!« A dicsőség Királya feláldozta életét, hogy megváltsa az elbukott emberiséget. Mivel bizonyíthatná Isten jobban végtelen könyörületét és szeretetét? »Aki az Ő tulajdon Fiának nem kedvezett, hanem Őt mindnyájunkért odaadta, mi módon ne ajándékozna vele együtt mindent minékünk?« (Rm 8,32)” (Ellen G. White, i. m.)

Izsák előképe volt Jézusnak, aki ugyancsak önként adta magát áldozatul. Ábrahám mély benyomást nyert Krisztus áldozatáról, és saját lelki szenvedése folytán valamit megsejtett arról, mit jelentett ez az áldozat az Atyának is. A mi emberi kapcsolataink csak halvány visszfényei a Szentháromság személyei közötti kapcsolatnak, de a földi szülő is inkább a saját életét adná oda, ha szükséges, mint a gyermekéét, akit szeret.

6 Kiknek szolgált még tanulságul és tanításul Ábrahám és Izsák engedelmsége?

1Kor 4,9/b

„...látványossága lettünk a világnak, úgy angyaloknak, mint embereknek.”

„Ábrahámnak nemcsak a saját érdekében kellett meghoznia az áldozatot, és nem is kizárólag az utána jövő nemzedékekért, hanem a menny és más vil \acute{a} gok b \acute{u} n-

telen értelmes lényekének okulására is. A Krisztus és Sátán közötti küzdelem csatateret – a Föld, ahol a megváltás terve megvalósult – a világegyetem tankönyve. Mivel Ábrahám korábban kételkedett Isten ígéreteiben, Sátán azzal vádolta az angyalok és Isten előtt, hogy nem teljesítette a szövetség feltételeit, ezért méltatlan annak áldásaira. Isten az egész menny előtt bizonyítani akarta szolgálja hűségét; be akarta mutatni, hogy nem fogadhat el kevesebbet, csak a tökéletes engedelmességet, és jobban fel akarta tárni előttük a megváltás tervét.

Ábrahám hitének és Izsák engedelmességének próbájában mennyei lények voltak a szemtanúk. A próba sokkal keményebb volt, mint amely elé Isten Ádámot állította. Az összüleinknek szóló tiltó parancs iránti engedelmség nem járt szenvedéssel, de az Ábrahámnak szóló parancs a legfájdalmasabb áldozatot követelte. Az egész menny csodálkozva és csodálattal figyelte Ábrahám rendíthetetlen engedelmségét. Az egész menny ujjongott Ábrahám hűsége láttán. Sátán vádjai hamisnak bizonyult. Isten kijelentette szolgálójának: »...most már tudom, hogy istenfélő vagy« (Sátán vádjai ellenére), »és nem kedveztél a te fiadnak, a te egyetlenegyednek énérettem.« (1Móz 22,12) Isten szövetsége, amelyet más világok értelmes lényei előtt esküvel erősített meg Ábrahámnak, azt tanúsította, hogy az engedelmség jutalmat kap.

Az angyaloknak is nehéz volt megérteni a megváltás titkát – felfogni, hogy a bűnös emberért a menny királyának, Isten Fiának meg kell halnia. Az Ábrahámnak szóló parancs elhangzása után, amely fia feláldozását követelte, a mennyi lények feszülten figyelték a parancs teljesítésének minden mozzanatát. Amikor Izsák »Hol van az égő áldozatra való bárány?« kérdésére Ábrahám így válaszolt: »Az Isten majd gondoskodik... bárányról«, amikor az angyal visszafogta az atya kezét, amely már-már megölte fiát, és Izsák helyett Isten gondoskodása folytán a kos lett az áldozat – fény derült a megváltás titkára, és az angyalok is jobban megértették azt a csodálatos tervet, amellyel Isten gondoskodott az ember megváltásáról (1Pt 1,12).» (Ellen G. White, i. m.)

Az e beti adomány a médiaosztályt támogatja

JÁKÓB, A CSALÓ

Olvassuk el Mózes I. könyvének 26–31. fejezetét!

1 Milyen prófécia hangzott el Jákóbról már születése előtt? Miért volt rendkívüli ez a bejelentés?

1Móz 25,22–23

„Tusakodtak pedig a fiak az ő méhében. Akkor mondta: »Ha így van, miért vagyok én így?« Elment azért, hogy megkérdezze az Urat. És mondta az Úr őnéki: »Két nemzetség van a te méhedben; és két nép válik ki a te belsődből, egyik nép a másik népnél erősebb lesz, és a nagyobbik szolgál a kisebbiknek.«”

.....

.....

A) Milyen kiváltságokkal és kötelezettségekkel járt az elsőszülöttségi jog?

2Móz 13,1–2; 5Móz 21,16–17

.....

.....

Egy család első gyermeke – rendszerint csak a fiút értik ezen – részesülhetett az elsőszülöttségi jog áldásaiban. Az elsőszülött vette át később apja helyét a családfői tisztségben, és az örökség felosztásánál kettős részt kapott. Előjoga volt a papi tisztre, Isten azonban a Sínai-hegyen Lévi törzsét hívta el az elsőszülöttek helyett erre a különleges szolgálatra.

B) Kinek az eljövételére, elsőszülöttségére mutatott előre ez az isteni rendelkezés?

Zsid 1,6; Jel 1,5

„Az Ábrahámnak adott és később fiának is megerősített ígéret volt Izsák és Rebeka minden vágya és reménye. Ézsau és Jákób jól ismerte ezeket az ígéreteket. Megtanulták, hogy az elsőszülöttségi jog nagyon fontos, mert nem csupán gazdag örökséget jelentett, hanem lelki elsőséget is. Az elsőszülött egyúttal a család papja volt, és utódai közül származik majd a világ Megváltója. Másrészt az elsőszülöttségi joggal kötelezettségek is jártak. Aki áldásait örökli, annak Isten szolgálatára kell szentelnie az életét. Mint Ábrahámnak, neki is engedelmeskednie kell Isten követelményeinek. Mind házasságában, mind családi kapcsolataiban és közösségi életében ki kell kérnie Isten tanácsát.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, BIK, 2001, 145–146. o.)

2 Hogyan viszonyultak a testvérek az ígérekhez? Mit tettek annak érdekében, hogy beteljesedjenek életükben az elsőszülöttséggel járó áldások?

1Móz 25,27–34

„És felnövekedtek a gyermekek, és Ézsau vadászathoz értő mezei ember volt. Jákób pedig szelíd ember, sátorban lakozó. Szerette azért Izsák Ézsaut, mert szája íze szerint volt a vad. Rebeka pedig szerette Jákóbot. Jákób egyszer valami főzeléket főzött, és Ézsau megjött elfáradva a mezőről. Mondta Ézsau Jákóbnak: »Engedd, hogy ehessem a veres ételből, mert fáradt vagyok.« Ezért nevezték nevét Edomnak. Jákób pedig mondta: »Add el hát nékem azonnal a te elsőszülöttségedet.« És mondta Ézsau: »Ímé én halni járok, mire való hát nékem az én elsőszülöttségem?« És mondta Jákób: »Esküdjél meg hát nékem azonnal«, és megesküdött neki és eladta az ő elsőszülöttségét Jákóbnak. S akkor Jákób adott Ézsauknak kenyeret és főtt lencsét, evett és ivott, s felkelt és elment. Így vetette meg Ézsau az elsőszülöttséget.”

„Titkolt sóvárgással hallgatta Jákób mindazt, amit atyja mondott el a lelki elsőszülöttségről, és gondosan megőrizte azt is, amit anyjától hallott. Éjjel és nappal ez foglalkoztatta gondolatait, míg életének minden átfogó, egyetlen értelmévé, céljává vált. De miközben így az örökkévalót többre becsülte az időleges, mulandó áldásoknál, Jákób még nem ismerte tapasztalatból azt az Istent, akit tisztelt. Az isteni kegyelem még nem újította meg szívét. Úgy gondolta, hogy a rá vonatkozó ígéret mindaddig nem teljesülhet, amíg Ézsau igényt tart az elsőszülött jogaira, és állandóan azon törte a fejét, hogyan biztosíthatná a maga számára az áldást, amelyet bátyja nem is értékelt, számára pedig olyan sokat jelentett.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 146. o.)

Vajon előrejutásunk érdekében nem cselekszünk-e időnként mi is Jákobhoz hasonlóan? Nem szoktuk-e a saját elképzeléseinkkel, emberi beavatkozásainkkal „felgyorsítani” az isteni ígérek beteljesülését a saját életünkben, ahelyett, hogy hit és türelem által várnánk be Isten cselekvését? (Például házastárs-, munkahelyválasztás, vagy az élet egyéb területein.)

„Izsák feltárta fiai előtt ezeket a kiváltságokat és feltételeket, s világosan kijelentette, hogy Ézsaut, az idősebbet illeti az elsőszülöttség joga. Ézsautól azonban távol állt az odaszentelődés, a vallásos élet. Ellenére voltak a lelki elsőszülöttséggel járó kötelezettségek, sőt gyűlölt terhet jelentettek számára. Isten törvényét, amely az Ábrahámmal kötött szövetség feltételét jelentette, Ézsau igának tekintette. Vágyai kielégítését hajszolva legfőbb kívánsága az volt, hogy szabadon tehesse, amit szeret. A hatalom és a gazdagság, dőzsölés és mulatozás jelentette számára a boldogságot. Vad, kóborló életének féktelen szabadsága volt élete gyönyörűsége. Rebeka visszaemlékezett az angyal szavaira, és világosabban felismerte fiai jellemét, mint férje. Meggyőződött arról, hogy Jákób az isteni ígéret örököse. Elismételte az angyal szavait Izsáknak, de az atya szeretete idősebb fián csüggött, és elhatározása megingathatatlan volt.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 146. o.)

Az örök élet áldásainak elnyerése érdekében melyik testvér viszonyulása áll közelebb hozzánk?

3 Az elsőszülöttségi áldás elnyerése érdekében Rebeka milyen javaslatot tett Jákóbnak?

1Móz 27,1–10

„Amikor megvénhedett Izsák, és szemei annyira meghomályosodtak, hogy nem látott, szólította nagyobbik fiát, Ézsaut, és mondta néki:

»Fiam!«, és ez mondta néki: »Ímhol vagyok.« És mondta: »Ímé megvénhedtem; nem tudom halálom napját. Most tehát vedd fel, kérlek, a te fegyvereidet, tegzedet és kézívedet, s menj ki a mezőre, és vadássz énnékem vadat. És csinálj nékem kedvem szerint való ételt, és hozd el nékem, hogy egyem: hogy megáldjon téged az én lelkem, minekelőtte meghalok.« Rebeka pedig meghallotta, amit Izsák az ő fiának, Ézsau-nak mondott, s amint elment Ézsau a mezőre, hogy vadat vadásszon és hozzon, szólt Rebeka Jákóbnak, az ő fiának, mondván: »Ímé halálám, hogy atyád szólt bátyádnak, Ézsau-nak, mondván: Hozz nékem vadat, és csinálj nékem kedvem szerint való ételt, hogy egyem, és megáldjalak téged az Úr előtt, minekelőtte meghalok. Most azért, fiam, hallgass az én szavamra, amit én parancsolok néked. Menj el, kérlek, a nyájhoz, és hozz nékem onnan két kecskegödolyét a javából, hogy csináljak azokból a te atyádnak kedve szerint való ételt, amint ő szereti. Te pedig beviszed atyádnak, hogy egyék, azért, hogy téged áldjon meg, minekelőtte meghal.«»

„Rebeka megsejtette Izsák tervét. Biztos volt abban, hogy az ellenkezik Isten kinyilvánított akaratával. Izsák abban a veszélyben forgott, hogy Isten haragját hívja ki maga ellen, és megfosztja fiatalabb fiát attól a tisztségtől, amelyre Isten hívta el. Mivel Izsákkal szemben eddig minden érvelése hatástalan maradt, ezért elhatározta, hogy cselhez folyamodik.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 148. o.)

- Vajon helyesen cselekedett-e Izsák, hogy halála előtt Ézsaut akarta megáldani?
- Tudhatta-e, hogy kit választott ki Isten az elsőszülöttségi áldások örökösének?
- Hová vezetett mindkét szülő részéről a gyermekeik iránti érzelmi elfogultság, igazságtalan kivételezés?
- Rebekának ebben a helyzetben, miután ismerhette Isten szándékát és terveit, mit kellett volna tennie?
- Bizonyos váratlan körülmények között nem cselekszünk-e mi is hasonlóan: „Most gyorsan lépnem kell, nehogy lemaradjak valamiről!” Milyen visszatetsző és elrettentő, amikor lelki áldásokat, isteni ígéreteket szeretnénk megszerezni magunknak emberi úton: csalások és hazugságok révén!

4 Hogyan fogadta Jákób édesanyja tervét?

1Móz 27,11–17

„Jákób pedig mondta Rebekának az ő anyjának: »Ímé az én bátyám, Ézsau szőrös ember, én pedig sima vagyok. Netalán megtapogat engem az én atyám, s olyan leszek előtte, mint valami csaló, és akkor átkot és nem áldást hozok magamra.« És mondta néki az ő anyja: »Reám szálljon a te átkod, fiam, csak hallgass az én szavamra, és menj, hozd el nékem.« Elment azért, és elhozta, vitte az ő anyjának, és az ő anyja ételt készített, amint szerette az ő atyja. És vette Rebe-ka az ő nagyobbik fiának, Ézsauinak drága ruháit, melyek őnála ott-hon voltak, és felöltöztette Jákóbot, az ő kisebbik fiát. A kecskegödöllyék bőrével pedig beborította a kezeit és nyakának simaságát. És az ételt, amelyet készített, kenyérrel együtt adta Jákóbnak, az ő fiának kezébe.»

.....

.....

„Jákób vonakodott beleegyezni anyja tervébe. Gyötrelmes volt számára a gondolat, hogy atyját megcsalja. Érezte, hogy ilyen bűn inkább átkot, mint áldást hozhat. De anyja eloszlatta aggodalmát, és Jákób hozzálátott, hogy a kapott tanácsokat megvalósítsa. Nem akart hazudni, de miután atyja előtt állt, úgy látta, túl messzire ment, és már nincs visszaút. Csalással nyerte el a hön óhajtott áldást.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 148. o.)

- Váratlan helyzetekben nem cselekszünk-e mi is Jákóbbhoz hasonlóan?
- Mit kellett volna tennie Jákóbnak ebben a helyzetben?
- Mi vihette bele Jákóbot a csalásba?

Ha engedjük magunkat sodortatni emberek vagy események által, akkor lelkiismeretünk elhalkul, és a következő rossz döntéseink véghezvitelét már nem képes megakadályozni, amint ezt a következőkben is tetten érhetjük Jákób magatartásában.

5 Hogyan viselkedett Jákób Ézsauként édesapja előtt?

1Móz 27,18–29

„És bement az ő atyjához és mondta: »Atyám!« És az mondta: »Ímhol

vagyok. Ki vagy te, fiam?» Mondta Jákób az ő atyjának: »Én vagyok Ézsau, a te elsőszülötted, akképpen cselekedtem, amint parancsoltad, kelj fel, kérlek, ülj le és egyél vadászatomból, hogy megáldjon engem a te lelked.« És mondta Izsák az ő fiának: »Hogy van az, hogy ily hamar találtál, fiam?» És felelt: »Mert az Úr, a te Istened hozta előmbé.« És mondta Izsák Jákóbnak: »Jer közelebb, kérlek, hadd tapogassalak meg, fiam: hogy vajon te vagy-e az én fiam, Ézsau, vagy nem?» Odament tehát Jákób Izsákhhoz, az ő atyjához, aki megtapogatván őt, mondta: »A szó Jákób szava, de a kezek Ézsau kezei.« És nem ismerte meg őt, mivelhogy kezei szőrösök voltak, mint Ézsau-nak, az ő bátyjának kezei, annakokáért megáldotta őt. És mondta: »Te vagy, fiam, Ézsau?» Felelt: »Én vagyok.« Az pedig mondta: »Hozd ide, hadd egyem az én fiam vadászatából, hogy megáldjon téged az én lelkem.« És odavitte, és evett; bort is vitt néki és ivott. Akkor mondta néki Izsák, az ő atya: »Jer közelebb fiam, és csókolj meg engem.« Odament azért, és megcsókolta őt: s megérezvén ruháinak szagát, megáldotta őt, és mondta: »Lám, az én fiamnak illatja olyan, mint a mezőnek illatja, amelyet megáldott az Úr. Adjon az Isten tenéked az ég harmatából és a föld kövérségéből, gabonának és bornak bőségét. Népek szolgáljanak néked és nemzetségek hajoljanak meg előtted; légy úr a te atyádfiai, és hajoljanak meg előtted a te anyádnak fiai. Átkozott, aki téged átkoz, és aki téged áld, legyen áldott.«»

.....

.....

Megdöbrentő, hogy Jákób, miután lelkében beleegyezett a csalásba, milyen jól „játszotta” Ézsau szerepét. Sajnos a köszönésén kívül minden szava hazugság volt. Ahhoz, hogy a nehéz helyzetből „kivágja magát”, még Istent is belekeveri mondandójába, hogy hihetőbbé tegye hazugságait. Nem fordulhatt-e meg időközben Jákób fejében, hogy ezt gondolja: „Hiszen most valami nemes és jó cél érdekében engedem meg magamnak ezeket a hamisságokat. Ezt Isten is biztos elnézi, vagy könnyen megbocsátja.” Milyen hamar kész az ember igazolni és mentetni a lelkiismeretét, hogy bűneit, vétkeit nyugodt szívvel kövesse el! Sokszor soroljuk ezeket a szavainkat és cselekedeteinket a „kegyes hazugságok” vagy a „jó célok szentesíthetnek rossz eszközöket is” kategóriájába.

6 Milyen következményeket vont maga után ez az elkapkodott és meggondolatlan cselekedet Jákób és Rebeka életében?

1Móz 27,41–46

„Gyűlölte azért Ézsau Jákóbot az áldásért, amellyel megáldotta őt az ő atyja, és mondta Ézsau az ő szívében: »Közelgetnek az én atyámért való gyásznak napjai, és akkor megölöm az én öcsémet, Jákóbot.« Mikor pedig hírül vitték Rebekának, az ő nagyobbik fiának, Ézsau-nak beszédit, elküldött és magához hívatta az ő kisebbik fiát, Jákóbot, és mondta néki: »Ímé Ézsau, a te bátyád azzal fenyeget, hogy megöl téged. Most azért fiam, hallgass az én szavamra, kelj fel és fuss Lábánhoz, az én bátyámhoz Háránba, és maradj nála egy kevés ideig, míg a te bátyád haragja elmúlik. Míg elfordul a te bátyád haragja terólad, és elfelejtkezik arról, amit rajta elkövettél: akkor elküldök és hazahozatlak téged: miért foszthatnám meg mindkettőtökötől egy napon?« Izsáknak pedig mondta Rebeka: »Eluntam életemet a Khitteusok leányai miatt. Ha Jákób a Khitteusok leányai közül vesz feleséget, amilyenek ezek is, ez ország leányai közül valók, minek nékem az élet?«”

„Jákób és Rebeka sikeresen keresztülvitték tervüket, de csalásuk csak bánatot, fájdalmat hozott számukra. Isten kijelentette, hogy az elsőszülöttségi jog Jákóbé, és beváltotta volna szavát a maga idejében, ha hittel, türelemmel várnak teljesülésére. Azonban, hasonlóan azokhoz, akik ma Isten gyermekeinek vallják magukat, szintén nem voltak hajlandóak ügyüket Isten kezébe helyezni. Rebeka keservesen megbánta a Jákóbnak adott rossz tanácsot; emiatt kellett elválnia szeretett fiától, akit soha többé nem látott viszont. Jákóbot pedig, attól az órától kezdve, hogy elnyerte az elsőszülöttségi jogot, önvád marcangolta. Vétkezett atyja, fivére, a saját lelke és Isten ellen. Egyetlen rövid óra élethosszig tartó bűnbánó töredelemre adott okot. Élénken élt emlékezetében ez a jelenet még hosszú évek múltán is, amikor fiaí gonosz életmódja bántotta a lelkét.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 148. o.)

**Az e heti adomány
az oktatási intézményeket támogatja**

JÁKÓB KÜZDELMEI ÉS GYŐZELME

Olvassuk el Mózes I. könyvének 28–33. fejezetét!

1 Milyen tapasztalatot élt át Jákob otthonától menekülve? Miért kaphatta azt a bizonyos álmot, a titokzatos létrával kapcsolatban? Kit jelképezett?

1Móz 28,10–17

„Jákob pedig kiindult Beérsebából, és Hárán felé tartott. És jutott egy helyre, ahol meghált, mivel a nap lement, és vett egyet annak a helynek kövei közül, feje alá tette, s lefeküdt azon a helyen. És álmot látott: Ímé egy lajtorja volt a földön felállítva, melynek teteje az eget érte, és ímé az Isten angyalai fel- és alájártak azon. És ímé az Úr állt azon és szólt: »Én vagyok az Úr, Ábrahámnak, a te atyádnak Istene, és Izsáknak Istene. Ezt a földet, amelyen fekszel, néked adom és a te magodnak. És a te magod olyan lesz, mint a földnek pora, és terjeszkedsz nyugatra és keletre, északra és délre, és tebenned és a te magodban áldatnak meg a föld minden nemzetségei. És ímé én veled vagyok, hogy megőrizzelek téged, valahova mégy, és visszahozzalak erre a földre; mert el nem hagylak téged, míg be nem teljesítem, amit néked mondtam.« Jákob pedig fölébredvén álmából, mondta: »Bizonyára az Úr van e helyen, és én nem tudtam.« Megréműlt annakokáért és mondta: »Mily rettenetes ez a hely, nem egyéb ez, hanem Istennek háza és az égnek kapuja.«»

„Isten nem feledkezett meg Jákóbról. Kegyelmezt kiárasztotta tévelygő, bizalmatlan szolgálójára. Az Úr irgalmában éppen azt nyilatkoztatta ki Jákóbnak, akire szüksége volt – az Üdvözítőt. Jákob bünt követett el, szíve azonban hálát

val telt meg, amikor feltárult előtte az az út, amelyen visszajuthat Isten kegyelmébe...

Ebben a látomásban a megváltás terve tárult fel Jákób előtt, nem teljes egészében, hanem azok a részletek, amelyek akkor lényegesek voltak számára. A titokzatos létra, amelyet Jákób álmában látott, ugyanaz volt, mint amelyre Krisztus hivatkozott Nátánaéllal folytatott beszélgetésében, amikor azt mondta: »Meglátjátok a megnyílt eget és az Isten angyalait, amint felszállnak és leszállnak az ember Fiára.« (Jn 1,52) Mindaddig, míg az ember nem lázadt fel Isten uralma ellen, szabadon érintkezhetett Istennel. Ádám és Éva bűne azonban elválasztotta a földet az égtől, az ember nem lehetett többé közösségben Alkotójával. A világ azonban mégsem maradt magára, reménytelenségben. A létra jelképezi Jézust, az Istentől rendelt közbenjárót. Ha Ő a saját érdemei által nem hidalta volna át a bűn okozta szakadékot, akkor a szolgáló angyalok nem érintkezhetnének az elbukott emberrel. A gyenge és tehetetlen embert Krisztus köti össze a végtelen erő forrásával.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 151–152. o.)

2 Hogyan telt el Jákób életének húsz éve Háránban, nagybátyja házában? Milyen keserű csalódásokat kellett elszenvednie Lábántól? Miért engedte ezt meg Isten?

1Móz 31,38–42

„Immár húsz esztendeje vagyok nálad, juhaid és kecskéid nem vetéltek el, és nyájad kosait nem ettem meg. Amit a vad megszaggatott, nem vittem hozzád, én fizettem meg azt, tőlem követelted a nappal lopottat, mint az éjjel lopottat is. Úgy voltam, hogy nappal a hőség emésztett, éjjel pedig a hideg, és az álom távol maradt szemeimtől. Immár húsz esztendeje, hogy házadnál vagyok. Tizennégy esztendeig szolgáltalak két leányodért, és hat esztendeig juhaidért, te pedig béremet tízszer is megváltoztattad. Ha az én atyám Istene, Ábrahám Istene, és az Izák félelme velem nem volt volna, bizony most üresen bocsátanál el engem, de megtekintette Isten az én nyomorúságomat és kezeim munkáját, és megfeddett téged tegnap éjjel.”

Olvassuk még el: 1Móz 31,20–27.

„Jákób hét évig szolgált Rákhelért, és a szolgálat évei »csak néhány napnak tetszettek neki, annyira szerette őt« (1Móz 29,20). Azonban az önző és kapzsi Lábán, mivel meg akarta tartani ezt az értékes segítséget, kegyetlen csalást követett el azzal, hogy Rákhel helyett Leát adta feleségül Jákóbnak. Mivel Lea is részese volt a csalásnak, Jákób úgy érezte, hogy nem tudná őt szeretni. Szemrehányására apósa felajánlotta Rákhelt is feleségül, további hétévi szolgálat fejében. Lábán ragaszkodott ahhoz, hogy Jákób tartsa meg Leát is, különben szégyent hozna a családra. Jákób így kínos és kényes helyzetbe került; s végül elhatározta, hogy megtartja Leát, és feleségül veszi Rákhelt. Rákhel maradt mindvégig Jákób egyetlen szerelme; iránta tanúsított előzékenysége azonban irigységet és féltékenykedést ébresztett, Jákób életét pedig megkeserítette a testvérfeleségek egymás közti versengése.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 155 o.)

Jákóbnak Lábánnál volt ideje elgondolkodni bűne rútságán és annak következményein. Bizonyára egyre inkább visszataszítónak látta, amikor valaki mások idejét és erejét önzően kihatározza saját anyagi érdekei miatt. Most tisztábban megérthette a becsapott ember kiszolgáltatott helyzetét. Jákób már előbb otthagya volna ravasz rokonát, ha nem félt volna Ézsautól.

- Vajon ebben a helyzetben teljesen szembefordult-e Jákób a rá is jellemző gyengeségeivel?
- Vajon életünk bizonyos próbáiban mi is felismerjük-e mélyebben, hogy miben kell változnunk?

3 Milyen érzések töltötték el Jákóbot otthonához közeledve? Hogyan fogadta őt Ézsau húsz év után? Melyek voltak Jákób első reakciói ebben a helyzetben?

1Móz 32,3–12

„Azután küldött Jákób követeket maga előtt Ézsauhoz, az ő bátyjához, Széir földébe, Edom mezőségébe. És parancsolt azoknak, mondván: »Így szóljatok az én uramnak, Ézsauinak: Ezt mondja a te szolgád, Jákób: Lábánnál tartózkodtam és időztem mind ekkorig. Vannak pedig nékem ökreim és szamaraim, juhaim, szolgáim és szolgálóim, azért híradásul követséget küldök az én uramhoz, hogy kedvet talál-

jak szemeid előtt.« És megtértek Jákóbbhoz a követek, mondván: »Elmentünk a te atyádfiához, Ézsauhoz, és már jön is elődbe, és négyszáz férfi van vele.« Igen megijedt Jákób, és féltében a népet, mely vele volt, a juhokat, a barmokat és a tevéket két seregbe osztotta. És mondta: »Ha eljön Ézsau az egyik seregbe, és azt levágja, a hátramaradt sereg megszabadul.« És mondta Jákób: »Óh én atyámnak, Ábrahámnak Istene, és én atyámnak, Izsáknak Istene, Jehova! Ki azt mondtad nékem: Térj vissza hazádba, a te rokonságod közé, s jól teszek veled. Kisebb vagyok minden te jótéteményednél és minden te hűségednél, amelyeket a te szolgálással cselekedtél, mert csak pálcámmal mentem által ezen a Jordánon, most pedig két sereggé lettem. Szabadíts meg, kérlek, engem az én bátyám kezéből, Ézsau kezéből, mert félek őtőle, hogy rajtam üt és levág engem, az anyát a fiakkal egybe. Te pedig azt mondtad: Jól tévén jól teszek teveled, és a te magodat olyanná teszem, mint a tenger fővénye, amely meg nem számlálthatik sokasága miatt.«”

.....

.....

„Bár Jákób isteni utasításnak engedelmeskedve hagyta el Padam-Aramot, mégis rossz érzésektől gyötörve tette meg a hazafelé vezető utat, amelyen húsz évvel ezelőtt menekültként járt. A büntudat, hogy megcsalta atyját, még mindig emésztette. Tudta, hogy hosszú száműzetése ennek a bűnnek a közvetlen következménye volt, és éjjel-nappal erről gondolkodott. A lelkiismeret vádló szava nagyon megnehezítette útját. Amikor feltűntek szülőföldje dombjai a távolban, a pátriárka mélyen megindult. Egész múltja élénken felidéződött benne. Bűne emlékezetével együtt azonban Isten kegyelmének gondolata, az isteni segítség és vezetés ígérete is eszébe jutott.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és proféták*, 161. o.)

• Jákób első ijedségében mondott imájában tükröződik-e az Isten iránti bizalom?

• Milyen ellentmondást vélt felfedezni Isten szava, ígérete és a valóságos helyzet között?

• Imádsága végén láthatjuk-e a hitbeli megnyugvás valamiféle jelét?

• Jákób milyen emberi eszközökhöz folyamodik ismét saját személye és családja biztonságba helyezése érdekében? Olvassuk el 1Móz 32,13–20 verseit!

4 Miért küzdött Jákób imádságban egész éjszaka? Mire emlékezett vissza szüntelen? Ki volt az a titokzatos idegen, akivel hajnalhasadtáig viaskodott?

1Móz 32,21–26, vö. Hós 12,4

„Elöl ment tehát az ajándék. Ő pedig azon éjjel a seregnél hált. Felkelt pedig ő azon éjszaka és vette két feleségét, két szolgálóját és tizenegy gyermekét, és általment a Jabbók révén. Vette hát azokat és átköltöztette a vízen, azután átköltöztette mindenét, valamije volt. Jákób pedig egyedül maradt és tusakodott övele egy férfiú, egész a hajnal feljöveteléig. Aki mikor látta, hogy nem vehet rajta erőt, megillette csípőjének forgócsontját, és kiment helyéből Jákób csípőjének forgócsontja a vele való tusakodás közben. És mondta: Bocsáss el engem, mert feljött a hajnal. És mondta Jákób: Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem!”

Jákób történetének ez a mozzanata ráirányítja a figyelmünket arra, hogyan vívhatjuk ki a győzelmet életünk nehéz helyzeteiben és megpróbáltatásaiban. Jákób csalásának és ügyeskedésének bűnét már Ézsautól való menekülésének idején elrendezte Istennel, azonban most bátyjával való húszévi találkozás után úgy érezte, Isten nem bocsátott meg neki. Ebben a helyzetben még imádsága közben is teljes fizikai és lelki erejével küzdött, hogy kiszabaduljon szorultságából. Ezt igazolja az is, amikor az ismeretlen férfiúval egész éjszaka tusakodott. Csak azután döbbsent rá küzdőtársa kilétére, miután Ő egy könnyed mozdulattal kifordította Jákób csípőjének forgócsontját. Miután Jákób felismerte, hogy ez az idegen nem ellenség, hanem az a Megváltó, aki már menekülése első éjszakáján létraként, azaz Isten és ember közbenjárójaként jelent meg neki és megerősítette számára az ígéreteket, teljes hittel kapaszkodott belé. Jákób nevezetes felkiáltásában – „Nem bocsátlak el, míg meg nem áldasz engem!” – végre megértette, hogy az isteni áldásokat nem lehet kiharcolni és emberi eszközökkel megszerezni, hanem egyedül az Isten szavába, ígéreteibe vetett bizalom által nyerhetők el.

„Jákób »küzdött az angyallal és legyőzte« (Hós 12,4). Megalázkodás, bűnbánat és odaadás által ez a bűnös, tévelygő halandó győzött a menny Felségével

vívott küzdelemben. Erőlenül, reszketve kapaszkodott Isten ígéreteibe, és a végtelen szeretet nem utasította el a bűnös könyörgését.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 163. o.)

5 Milyen tapasztalatban részesült Jákób ezen a nevezetes éjszakán? Ezután hogyan fogadta őt bátyja, Ézsau?

1Móz 32,27–30

„És mondta néki: »Mi a te neved?« És ő mondta: »Jákób.« Amaz pedig mondta: »Nem Jákóbnak mondatik ezután a te neved, hanem Izráelnek, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.« És megkérdezte Jákób, és mondta: »Mondd meg, kérlek, a te nevedet.« Az pedig mondta: »Ugyan miért kérded az én nevemet?« És megáldotta őt ott. Nevezte azért Jákób annak a helynek nevét Peniélnek: »Mert láttam az Istent színről színre, és megszabadult az én lelkem.«”

Vö. Zsolt 32,1–3; 1Móz 33,1–10

.....

.....

.....

.....

Jákóbot megnyugvással és békeséggel töltötte el valóságos találkozása Megváltójával, aki egyben záloga is az ígéretetek beteljesedésének. Nehézségeinkben és próbáinkban az jelenti a győzelmet, amikor hitben teljesen Istenre tudjuk bízni ügyünket; hagyjuk, hogy Ő cselekedjen akkor és úgy, ahogy jónak látja. Ennek tapasztalatát általában életünk legmélyebb pontján, ebből következően a bűnbocsánat édes bizonyosságában élhetjük át. Küzdelmeinket addig kell vívnunk, míg hitben meg nem tudjuk ragadni Isten kegyelmét.

„Jákób most világosan átlátta jellembeli hibáját, mely ahhoz a bűnéhez vezetett, hogy az elsőszülöttségi jogot csalással szerezze meg: nem bízott Isten ígéreteiben, hanem a saját erőfeszítéseivel igyekezett elérni azt, amit Isten a maga idejében és módján elvégzett volna. Annak bizonyítékául, hogy bűnei megbocsátattak, Jákób neve is más lett. A bűnére emlékeztető név helyett új nevet kapott, amely győzelmének emlékét őrizte. »Nem Jákóbnak (más helyét elfoglalónak),

mondatik ezután a te neved – mondta az angyal –, hanem Izráelnek, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél.» (1Móz 32,28)

Jákób elnyerte az áldást, amely után sóvárgott. Bűnét, hogy csalt és bátyja helyét kívánta, Isten megbocsátotta. Élete válsága immár a múlté volt. Kétely, kétségbeesés és lelkiismeret-furdalás keserítették eddig az életét, de most mindez megváltozott, az Istennel való megbékélés édes nyugalma töltötte el a lelkét. Nem félt többé találkozni a bátyjával. Isten, aki megbocsátotta bűnét, Ézsau szívét is befolyásolhatja, hogy elfogadja öccse megalázkodását és bűnbánatát...

A Jabbok partján töltött gyötrelmes éjszakán, amikor úgy tűnt, hogy közvetlenül a pusztulás előtt áll, Jákób megtanulta, milyen hiábavaló az emberi segítség, mennyire alaptalan az emberi erőbe vetett bizalom. Belátta, hogy segítséget csak attól várhat, aki ellen olyan gyalázatos módon vétkezett. Gyámoltalansága és méltatlansága tudatában esedezett Istenhez a töredelmes bűnösöknek ígért kegyelemért. Ez az ígélet volt a biztosítéka, hogy Isten megbocsát és elfogadja. A menny és a föld elmúlnak, de Isten szava megáll mindörökké – ebbe kapaszkodott félelmetes küzdelmei közepette.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, 163–165. o.)

6 Jákób éjszakai imaküzdelme milyen előttünk álló, profetikus eseményre irányítja figyelmünket? Hogyan válhatunk mi is győztesekké?

Jer 30,5–7

„Ezt mondta ugyanis az Úr: A félelemnek, rettentésnek szavát hallottuk, és nincs békesség. Kérdeztétek meg csak és lássátok, ha szüle a férfi? Miért látom minden férfi kezét az ágyékán, mintegy gyermekszülőét, és miért változtak orcáik fakósárgává? Jaj, mert nagy az a nap, annyira, hogy nincs hozzá hasonló, és háborúság ideje az Jákobon, de megszabadul abból!”

Jel 3,21

„Aki győz, megadom annak, hogy az én királyiszékembe üljön velem, amint én is győztem és ültem az én Atyámmal az ő királyiszékében.”

„Jákób tapasztalata a küzdelemnek és gyötremnek ezen az éjszakáján azt a megpróbáltatást vetíti elénk, amelyen Isten népének kell átmennie, közvetlenül Krisztus második eljövetele előtt. Jeremiás próféta szent látomásban bepillantást nyert ebbe a korba: »A félelemnek, rettentésnek szavát hallottuk, és nincs békeség... Miért változtak orcáik fakósárgává? Jaj, mert nagy az a nap, anynyira, hogy nincs hozzá hasonló, és háborúság ideje az Jákóbon; de megszabadul abból.« (Jer 30,5–7)

Amikor megszűnik Krisztus közbenjárása az ember érdekében, akkor kezdetét veszi a nyomorúság ideje. Addigra már minden egyes lélek sorsa eldőlt, és nem lesz már engesztelő vér, hogy megtisztítson a bűntől. Amikor Jézus mint az ember Isten előtti közbenjárója, leteszi tisztét, elhangzik az ünnepélyes kijelentés: »Aki igazságtalan, legyen igazságtalan ezután is; és aki fertelmes, legyen fertelmes ezután is; és aki igaz, legyen igaz ezután is; és aki szent, szenteltesék meg ezután is.« (Jel 22,11) Akkor Isten visszavonja a földről Lelkének fékező erejét. Ahogy Jákóbot is halállal fenyegette haragos bátyja, úgy forog majd veszélyben Isten népe is, mert a hitetlenek megsemmisítéssel fenyegetik őket. Ahogy a pátriárka egész éjjel küzdött, hogy megszabaduljon Ézsau kezéből, úgy kiáltanak majd az igazak Istenhez éjjel és nappal, hogy szabadítsa meg őket ellenségeiktől, akik körülveszik őket.

Ilyen tapasztalaton mennek át Isten gyermekei a gonosz hatalmak elleni végső küzdelemben. Isten megpróbálja hitüket, kitartásukat, szabadító hatalmába vetett bizalmukat. Sátán arra törekszik, hogy esetük reménytelenségének gondolatával megrettentse őket; el akarja velük hitetni, hogy bűneik túl nagyok ahhoz, hogy bocsánatot nyerjenek. Mélyen átérzik fogyatékságaikat, és miközben életük elvonul előttük, minden reményük szertefoszlik. De megemlékezve Isten végtelen kegyelméről és őszinte, mély bűnbánatukról, ígéreteire hivatkoznak, melyeket Krisztus által adott a tehetetlen, bűnbánó bűnösöknek. Hitük nem inog meg, amikor imáikra nem kapnak azonnal választ. Megragadják Isten erejét, miként Jákób megragadta az angyalt, és ez lesz lelkük kiáltása: »Nem bocsátlak el téged, míg meg nem áldasz engem!«

Ha Jákób korábban nem bánta volna meg a bűnét, hogy bátyjától csalással szerezte meg az elsőszülöttségi jogot, Isten ezen az éjszakán nem hallgathatta volna meg imáját, nem oltalmazta volna meg életét. Így lesz ez a megpróbáltatás idején is. Ha Isten népének be nem vallott bűnökkel kellene szembesülnie, miközben félelem és gyöttrődés kínozza őket, akkor vereséget szenvednének; a reményvesztés kioltaná hitüket, és nem lenne elegendő bizalmuk, hogy küzd-

jenek Istennel a szabadításért. De miközben mélységesen átérzik méltatlanságukat, életük nem rejteget titkolt bűnöket. Bűneiket Krisztus engesztelő vére már eltörölte, és nincs azokról emlékezés...

Jákób győzött, mert kitartó és elszánt volt. Tapasztalata a küzdő imádság erejét bizonyítja. Most kell megtanulnunk a kitartó, győzelmes ima, a tántoríthatatlan hit leckéit. Krisztus egyháza vagy a keresztyén hívő ember a legnagyobb győzelmeket nem képességei, műveltsége, gazdagsága vagy az emberek kegye által aratta. Ilyen győzelmek csak az ima titkos helyein, Isten fogadótermeiben arathatók, amikor a komoly, tusakodó hit bekapaszkodik az erő mindenható karjába.

Akik nem hajlandók megtagadni minden bűnt, akik nem könyörögnek komolyan Isten áldásáért, azok nem is fogják elnyerni. De mindenki, aki Jákóbbal hasonlóan megragadja Isten ígéreteit, és olyan kitartó, mint ő volt, az győzni fog, miként Jákób is győzött. »Hát az Isten nem szolgáltat-e igazságot az Ő választottaiért, kik Őhöz kiáltanak éjjel és nappal, ha hosszútűrő is irántuk? Mondom néktek, hogy igazságot szolgáltat értük hamar.« (Lk 18,7–8)» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 165–167. o.)

***Az e heti adomány
az oktatási intézményeket támogatja***

RABSZOLGÁBÓL EGYIPTOM URA

Olvassuk el Mózes I. könyvének 37. és 39–45. fejezetét!

1 Milyen körülmények vezettek oda, hogy József eladatott Egyiptomba?

Olvassuk el a 37. fejezetet!

.....

.....

.....

Mennyiben járult hozzá Jákób helytelen szülői magatartása, hogy Józsefet ennyire meggyűlölték a testvérei?

.....

.....

„Jákób balga módon kimutatta József iránti megkülönböztetett szeretetét, és ez felszította fiai féltékenységét. Józsefet nyugtalanította bátyjai gonosz viselkedése, bátorságot vett és figyelmeztette őket, ám azok csak annál jobban meggyűlölték. Miután nem nézhette el, hogy fivérei e viselkedésükkel Isten ellen is vétkezzenek, elmondta atyjuknak, remélve, hogy az apai tekintély közbelépése a jó útra tereli őket...

Az apa meggondolatlan ajándéka, hogy Józsefnek olyan drága ruhát csináltatott, amelyet egyébként csak az előkelőségek viseltek, az elfogultság újabb bizonyítéka volt a többiek szemében, és felébresztette bennük a gyanút, hogy Jákób, idősebb gyermekeit megkerülve, Rákhel fiának akarja adni az elsőszülöttnak járó áldást. Rosszindulatukat csak tovább növelte József álma, melyet naivan elbe-

szélt nekik: »Ímé kévéket kötöttünk a mezőn, és ímé az én kévéim felkelt és felállt, a ti kévéitek pedig körülálltak, és az én kévéim előtt meghajoltak.« »Avagy király akarsz-e lenni felettünk? Vagy uralkodni akarsz mirajtunk?« – kiáltották nagy haraggal (1Móz 37,5–8).” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 173. o.)

Mi táplálta a testvérek József iránti gyűlöletét?

„Józsefben gyűlölték a bűneiket megfeddő tisztaságot. Kain lelkülete égett a szívükben.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 174. o.)

Nem is gondolnánk, hogy a kivételező, részrehajló neveléssel milyen megpróbáltatásoknak és kísértéseknek tehetjük ki azt, akinek pedig a legjobbat szeretnénk biztosítani. Nem beszélve arról, hogy ezzel a kivételezett gyermek jellemében is tápot adhatunk a büszkeségnek, a gögnek, a másokkal szembeni felsőbbrendűség érzésének. Sokszor arról is megfeledkezünk, hogy egy elkényeztetett gyermek milyen bosszantó a környezete számára is.

2 József életében milyen, látszólag apró események és körülmények „munkálkodtak együtt” annak érdekében, hogy Isten tervei megvalósulhassanak? Hogyan viselkedett József Potifár házában?

1Móz 39,1–6

„József pedig alávitették Egyiptomba, és megvette őt az Ismáelitáktól, kik őt oda vitték, egy egyiptomi ember, Potifár, a fáraó főembere, a testőrök főhadnagya. És az Úr Józseffel volt, és szerencsés ember volt, s az ő egyiptomi urának házában élt. Láta pedig az ő ura, hogy az Úr van övele, és hogy valamit cselekszik, az Úr mindent szerencséssé tesz a kezében. Kedvessé lett azért József az ő ura előtt, és szolgált néki, és háza felvigyázójává tette, és mindenét, amije volt, kezére bízta.”

Rm 8,28, vö. Eféz 2,8–10

„József gyermekkorában megtanulta, hogy szeresse és félje Istent. Atyja sátrában gyakran hallgatta a látomás történetét, amelyet Jákób akkor élt át, amikor menekülnie kellett otthonából. Elmondták neki, milyen ígéreteket nyert atyja az Úrtól, és azok hogyan teljesedtek: a szükség óráiban Isten angyalai melléje álltak, hogy oktassák, vigasztalják és megoltalmazzák. Hallott Isten szeretetéről, amely Megváltóról gondoskodott az emberiség számára. Most ezek az értékes tanítások mind fölelevenedtek az emlékezetében. József hitt abban, hogy atyái Istene lesz az ő Istene is. Akkor és ott teljesen átadta magát az Úrnak, és imádkozott, hogy Izráel Megtartója legyen vele száműzetése földjén is...

Remegő szívében megszületett a szent elhatározás, hogy hű lesz Istenhez – minden körülmények között úgy fog cselekedni, hogy a menny királyának alattvalójává váljon. Teljes szívvel szolgálja az Urat, sorsának próbáival bátran szembenéz, és minden feladatot becsületesen teljesít. Ez a nap fordulópont volt József életében. Ez az iszonyú csapás az elkényeztetett gyermeket férfivá alakította, meggondolt, bátor, önmagán uralkodni tudó férfivá.

József nemes jelleme és hűsége megnyerte a fáraó főemberének jóindulatát, aki már inkább fiának, mint rabszolgájának tekintette. A fiatalember főrangú és tanult emberekkel került kapcsolatba, nyelvi, jogi és tudományos ismeretekre tett szert – olyan nevelésben részesült tehát, amelyre szüksége volt Egyiptom leendő főemberének.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 177–178. o.)

3 Milyen helyzetekben próbálta meg Isten József hitét, jellemét? Hogyan alakította a Gondviselő, hogy végül ezek is a fölemelkedését munkálják? Mit kellett tennie ennek érdekében Józsefnek is?

Olvassuk el 1Móz 39,7–23-at!

„És lőn, amint hallja az ő ura az ő feleségének beszédeit, melyeket néki beszélt, mondván: »Ilyesmiket tett velem a te szolgád«, haragra gerjedt. Vette azért Józsefet az ő ura és vetette őt a tömlöcbe, melyben a király foglyai voltak fogva, és ott volt a tömlöcben. De az Úr Józseffel volt, és kiterjesztette reá az Ő kegyelmességét, és kedvessé tette őt a tömlöctartó előtt. És a tömlöctartó mindazokat a foglyokat, kik a tömlöcben voltak, József kezébe adta, úgyhogy ami ott történt, minden őáltal történt. És semmi gondja nem volt a tömlöctartónak azokra, amelyek keze alatt voltak, mivelhogy az Úr volt Józseffel, és valamit cselekedett, az Úr szerencsésé tette.”

.....

.....

.....

.....

József idegenben töltött tízévi szorgalmas, becsületos munkája és erkölcsi feddhetetlensége „jutalmául” börtönbe került. Elkieseredhetett volna, úgy érezve, hogy Isten nem értékeli igazán iránta való bizalmát, jellembeli egyenességét. De mi adott erőt Józsefnek ebben a látszólag kilátástalan és csüggesztő helyzetben is?

Mit jelent a történet során többször ismétlődő kifejezés, hogy „az Úr Józseffel volt”? Nem mond-e ennek ellent az, hogy József igazságtalan vádak miatt börtönbe került és évekig ott élt, a szabadulás lehetősége nélkül? Vessük össze a Bírák könyve 6,13-ban található kijelentést Ésa 43,2 versével, és gondolkozzunk azon, mi mit várunk Isten jelenlététől az életünkben!

„Eleinte igen keményen bántak Józseffel a börtönben. A zsoldáríró feljegyzi róla: »Lábait béklyóba szorították, ő maga vasban járt. Mind az ideig, amíg szava beteljesedett. Az Úr beszéde megpróbálta őt.« (Zsolt 105,18–19) József igaz jelleme azonban még a börtön sötéttségén is átvilágított. Ott is megőrizte hitét és türelmét. Hosszú évek hűséges szolgálatáért kegyetlen fizetséget kapott, de mindez nem tette mogorvává vagy csüggedtté. A tiszta lelkiismeret adta békeség hatotta át, és ügyét Istenre bízta. Nem tépelődött az elszenvedett jogtalanságokon, hanem felülemelkedve saját bánatán, mások bajain akart enyhíteni. Még a börtönben is talált magának munkát. Isten éppen a szenvedések iskolájában készítette elő Józsefet, hogy még hasznosabb emberré váljon, és ő nem utasította el a szükséges nevelést. A börtönben láthatta az elnyomatás, a zsarnokság következményeit, a bűn kihatásait, megtanulta az igazságos ítélkezés, a részvét és irgalom leckéit, ami képessé tette arra, hogy később bölcsen és megértéssel gyakorolja a hatalmat.

József fokozatosan megnyerte a börtön felügyelőinek bizalmát, akik végül is az összes fogoly gondozását rábízták. Éppen a börtönbeli viselkedése – mindennapi életben megnyilvánuló becsületessége, részvéte a szenvedők és csüggedők iránt – nyitotta meg az utat jövődjé jólete és dicsősége felé. A világosság minden sugara, amely

mások életútjára vetünk, visszasugárzik ránk. Minden őszinte vigasztaló szó, minden enyhítés az elnyomottak helyzetén, az ínségeseknek juttatott minden adomány az adakozó áldására válik, ha indítékai tiszták.” (Ellen G. White: *Pátriárkák és próféták*, 180. o.)

4 Milyen aprónak tűnő mozzanatok és események titokzatos egybekapcsolódása vezethetett József felemelkedéséhez? Milyen „előre elkészített jó cselekedetekre” volt szükség József részéről is, hogy Isten egybeszerkeszthesse az események szálait?

Olvassuk el 1Móz 40–41. fejezetét!

.....

.....

.....

.....

.....

A) Összegezzük azokat az eseményeket, amelyek mint láncszemek kapcsolódtak egybe és vezettek el József szabadulásához és győzelméhez!

- Józsefet eladják testvérei – Egyiptomba viszik.
- Potifár házába kerül rabszolgaként.
- Hűsége, szorgalma, becsületessége Potifár házában.
- Ennek köszönhetően Józsefet nem ítélték halálra Potifár feleségének rágalmai miatt, hanem „csak” (életfogytiglani?) börtönbüntetésre.
- A börtönben sem magával volt elfoglalva, nem esett az önsajnálata és a csüggedés bűnébe.
- Segítségben, áldásban kívánta részesíteni a körülötte lévőket, származástól, társadalmi hovatartozástól függetlenül.
- Istentől kapott különleges lelki ajándékát, talentumait sem „ásta el”, hanem mások érdekében kamatoztatta.
- A József által megfejtett álmok beteljesednek.
- A főpohárnok megfeledkezik József kéréséről, hogy járjon közbe érte a fáraónál.

- A fáraó két év múlva különleges álmot kapott.
- A fáraó udvarában senki sem tudta megfejteni az álom értelmét.
- A főpohárnoknak ez az alkalom juttatta eszébe József kérését.
- A fáraó kihozatja Józsefet a börtönből.
- József megfejti a fáraó álmát.
- A fáraó Józsefet az ország első emberévé teszi.

„Nem a véletlen műve volt az sem, ami József életében történt. Egy író így fogalmazta ezt meg: »Véletlen volt! Az örökkévaló Isten irányította ezt a véletlent.« Lehet-e a véletlen műve a természetben megmutatkozó összhang és minden, ami a természetben végbemegy? Figyeljük meg ezt a csodálatos rendszert térben és időben! Lehetséges, hogy minden csupán a szerencsés találkozások végtelen egymásutánja? Nem, semmiképpen sem! Van Isten az égben. Ő alkotta azt a bonyolult szerkezetet, amelyet világegyetemnek nevezünk. Az Ő keze kormányozza ezt a gépezetet, és Ő ellenőrzi a működését. Ez az Isten a mi mennyei Atyánk. A világegyetem tengelyében egy szív dobog. Ez a szív maga a szeretet. És Ő úgy rendelkezett, hogy »azoknak, akik Istent szeretik, minden javukra« legyen.

Sorsodat és ügyeidet – éppen úgy, mint Józsefet – a Gondviselés irányítja. József életének legkisebb epizódjai is tökéletesen és pontosan illeszkedtek a nagy egészbe. Mindegyik megfelelő időben történt, és munkálta a végkifejtet. Szívtelen és kegyetlen testvérei gonoszsága, melynek következménye volt a rabszolgaság; Potifár feleségének aljas hazugsága, mely börtönbe juttatta; a főpohárnok hálátlansága és nemtörődömsége, amely fogságát meghosszabbította – ezek az igazságtalanságok és gonoszságok mennyei ellenőrzés alatt álltak. Isten összefogta őket, és az Ő kezében áldássá váltak.” (C. B. Haynes: *Isten küldött egy embert*, 92. o.)

B) Mit értett meg a fáraó József magyarázata során, ami arra készítette, hogy egy elítélt rabot az ország főemberévé emeljen?

1Móz 41,38–40

„Mondta azért a fáraó az ő szolgálóinak: »Találhatnánk-e ehhez hasonló férfit, akiben az Isten lelke van?« És mondta a fáraó Józsefnek: »Mivelhogy Isten mindezeket néked jelentette meg, nincs hozzád

fogható értelmes és bölcs ember. Te légy az én házamon főgondviselő, és minden népem a te szavadra hallgasson, csak a királyiszék tesz engem nálad nagyobbá.«

5 Hogyan teljesedett a Józsefnek adott ifjúkori álom Egyiptomban? Miképpen kívánt bizonyosságot szerezni József testvérei megváltozásáról?

1Móz 42,19–24; 43,31–34; 44,1–5

„Ha igaz emberek vagytok, maradjon fogva egyik testvéretek a tömlőben, ti pedig menjete el, vigyetek gabonát házaitek szükségletére. Legkisebbik atyátokfiát pedig hozzátok énhozzám, akkor igazolva lesznek beszédeitek és nem haltok meg.« És akképpen cselekedtek. És mondták egymásnak: »Bizony vétkeztünk mi a mi atyánkfia ellen, akinek láttuk lelki szorongását, mikor nekünk könyörgött, de nem hallgattunk reá, azért következett reánk ez a nyomorúság.« Rúben pedig felelt nékik, mondván: »Avagy nem mondtam-e néktek, hogy ne vétkezzetek a gyermek ellen, de ti nem hallgattatok reám. És íme vérét is keresik rajtunk!« És nem tudták ők, hogy József érti őket, mert tolmács volt közöttük. És elfordult tőlük és sírt. Azután hozzájuk fordult és szólt nékik, és visszatartotta közülük Simeont, és szemük láttára megkötöztette őt.»

„Azután megmosta orcáját, és kiment, megtartóztatta magát, és mondta: »Hozzatok ennivalót...« Leültek azért őelőtte, az elsőszülött az ő elsőszülöttsége szerint, és a fiatalabb az ő fiatalsága szerint. És az emberek álmélkodva néztek egymásra. Ő pedig részt juttatott azoknak maga elől, és a Benjámín része ötszörte nagyobb volt mindnyájuk részénél. És ittak és megittasodtak önála.»

„Azután parancsolt József az ő háza gondviselőjének, mondván: »Töltsd meg ez emberek zsákjait eleséggel, amennyit elvihetnek, és mindegyiknek pénzét tedd zsákja szájába. Az én poharamat pedig, az ezüstpoharat, tedd a legkisebbik zsákjának szájába, gabonája árával együtt.« És az József beszéde szerint cselekedett, amint beszélt. Reg-

gel virradatkor elbocsáttattak azok az emberek, szamaraikkal együtt. Kimentek a városból, de nem messze haladhattak, amikor mondta József az ő háza gondviselőjének: »Kelj fel, siess utánuk azoknak az embereknek, és ha eléred őket, mondd nékik: Miért fizettetek gonoszszal a jó helyébe? Avagy nem abból iszik-e az én uram? És abból szokott jövendőlni! Gonoszul cselekedtetek, amit cselekedtetek!«

Eljutott a hír Jákób családjához is, hogy az egész Közel-Keleten pusztító éhínség ellenére Egyiptomban bőséges élelmiszer-tartalékok vannak. Jákób el is küldte fiait – a legkisebb, Benjámin kivételével –, hogy sok gabonát vásároljanak maguknak. Természetesen a testvérek fejében meg sem fordult, hogy az az egyiptomi kormányzó, aki elé kérésükkel járultak, a valamikor eladott testvérük, József. Ő azonban azonnal felismerte testvéreit, és elérkezettnek látta az időt többször is próbára tenni őket, hogy vajon szembefordultak-e már a húsz évvel ezelőtt elkövetett gyetylenségeikkel.

6 Mi bizonyította a testvérek őszinte megváltozását, szembefordulását húsz évvel korábbi gonosz tettükkel? Végül hogyan összegezte József egész megpróbáltatása lelki tanulságait?

1Móz 42,37; 43,8–9; 44,16, 27–34; 45,1–8; 50,15–20

„Akkor szólt Rúben az ő atyjának, mondván: Az én két fiamat öld meg, ha meg nem hozom őt néked. Bízd az én kezemre őt, és én visszahozom néked.”

„És mondta Júda Izráelnek, az ő atyjának: Bocsásd el azt a fiút én velem, és mi azonnal felkelünk és elmegyünk, hogy éljünk és meg ne haljunk se mi, se te, se a mi gyermekeink. Én leszek kezes érette, az én kezemből kérd elő. Ha vissza nem hozom őt hozzád, és elődbe nem állítom őt, mind éltig bűnös legyek előtted.”

„És mondta Júda: Mit mondhatunk az én uramnak? Mit szóljunk, és mivel igazoljuk magunkat? Az Isten büntetése utolérte szolgálaidat. Íme mi az én uram szolgálai vagyunk, mind mi, mind az, akinek kezében a pohár találtatott. És mondta a te szolgád, az én atyám, nékünk: Ti tudjátok, hogy az én feleségem nékem csak két fiat szült. Az egyik

kiment tőlem, és azt mondtam: bizonyára fenevad szaggatta széjjel, és attól fogva nem láttam őt. Ha ezt is elviszitek szemeim elől, s veszedelem találja érni, akkor az én ősz fejemet keserűségtől borítva bocsátjátok alá a koporsóba. Ha tehát most visszamegyek a te szolgálodhoz, az én atyámhoz, és e fiú nem lesz velünk, mivelhogy annak lelke ennek lelkéhez van növe, ha meglátja, hogy nincs meg a gyermek, meghal, s akkor a te szolgálid, a te szolgálodnak, a mi atyánknak ősz fejét buba borítva bocsátják alá a koporsóba. Mivel a te szolgálod e fiúért az ő atyjánál kezes lett, mondván: »Ha vissza nem hozom őt hozzád, mind éltig bűnös legyek az én atyám előtt«, hadd maradjon azért e gyermek helyébe a te szolgálod az én uramnak szolgálójául, e gyermek pedig menjen fel az ő bátyjaival. Mert mi módon mehetnék én fel atyámhoz, ha e gyermek velem nem lenne, a nélkül, hogy ne lássam a nyomorúságot, mely atyámat érné?»

„És nem tartóztathatta magát tovább József mindazok előtt, kik körülötte álltak és felkiáltott: »Vezessetek ki minden embert mellőlem!« És nem maradt senki nála, mikor megismertette magát József az ő atyjafiaival. És hangos sírásra fakadt, úgy, hogy meghallották az egyiptombeliek, és meghallotta a fáraó háznépe is. És mondta József az ő atyjafainak: »Én vagyok József, él-e még az én atyám?« És nem feleltek néki az ő atyjafiai, mert megrettentek tőle. Mondta azért József az ő atyjafainak: »Jöjjetek közelebb hozzám!« És közelebb mentek. Akkor mondta: »Én vagyok József, a ti testvéretek, kit eladtatok Egyiptomba. És most ne bánkódjatok, és ne bosszankodjatok azon, hogy engem ide eladtatok, mert a ti megmaradástokért küldött el engem Isten tielőttetek. Mert immár két esztendeje, hogy éhség van e földön, de még öt esztendő van hátra, melyben sem szántás, sem aratás nem lesz. Az Isten küldött el engem tielőttetek, hogy míveljem a ti megmaradásotokat e földön, és hogy megmenthesselek titeket nagy szabadítással. Nem ti küldöttetek azért engem ide, hanem az Isten, ki engem a fáraó atyjává tett, és egész házának urává, és Egyiptom egész földének fejedelmévé.«»

„Amint látták József bátyjai, hogy az ő atyjuk meghalt, ezt mondták: »Hátha gyűlölni fog minket József, és visszaadja nekünk mindazt a gonoszt, amit rajta elkövettünk.« Üzenetet küldtek azért Józsefhez, mondván: »A te atyád megparancsolta nekünk az ő holta előtt,

mondván: Így szóljatok Józsefhez: Kérünk téged, bocsásd meg a te atyádfiainak vétkét és bűnüket, mert gonoszul cselekedtek ellened. Most azért bocsásd meg azoknak vétkét, akik a te atyád Istenét szolgálják.« József pedig sírt, mikor ezt mondták néki. Járultak pedig őhöz az ő testvérei is, és leborultak előtte és mondták: »Íme mi a te szolgáid vagyunk.« József pedig monda: »Ne féljetelek, avagy Isten gyanánt vagyok-e én? Ti gonoszt gondoltatok énellenem, de Isten azt jóra gondolta fordítani, hogy cselekedjék úgy, amint ma, hogy sok nép életét megtartsa.«”

.....

.....

.....

.....

.....

„Az évek során, amelyeket József fivéreitől távol töltött, Jákób fiai nagyon megváltoztak jellemükben. Azelőtt irigyek, hevesek, csalók, kegyetlenek és bosszúállók voltak, de most, hogy a nagy megpróbáltatás rájuk szakadt, önzetlenné, egymáshoz és atyjukhoz hűségesebbé bizonyultak, s javakorabeli férfiakként is alávetették magukat atyjuk tekintélyének.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 187. o.)

***Az e beti adomány
az ingatlanalapot támogatja***

IZRÁEL NÉPE EGYIPTOMBAN

Olvassuk el Mózes I. könyvének 45–50. fejezetét!

1 Miért volt szükség arra, hogy Jákób és családja Egyiptomba költözzön?

1Móz 46,3–4

„És mondta: »Én vagyok az Isten, a te atyádnak Istene. Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszlek ott téged. Én lemegyek veled Egyiptomba, és én bizonytal fel is hozlak; és József fogja be a te szemeidet.«”

.....

.....

„Ennek az ígéretnek: »Ne félj lemenni Egyiptomba, mert nagy néppé teszlek ott téged«, igen nagy jelentősége volt. Ábrahámnak azt ígérte Isten, hogy utódai megszámlálhatatlanok lesznek, mint a csillagok, de eddig a választott nép csak lassan gyarapodott. Kánaán földje pedig most nem látszott alkalmasnak arra, hogy ott egy nagy nemzet fejlődhessen ki, amelyről a jövődölés szólt. Kánaán területe hatalmas pogány törzsek birtokában volt, és »a negyedik nemzedékig« ők birtokolják azt. Ha Izráel leszármazottai itt akarnának most nagy néppé növekedni, akkor előbb vagy ki kellene üzni Kánaán földjéről az ország pogány lakóit, vagy el kellene vegyülniük közöttük. Az előbbit az isteni rendelkezés szerint nem tehetik meg; ha pedig elvegyülnék a kánaánitákkal, akkor azok bálványimádsra csábítják őket. Egyiptom azokat a feltételeket kínálta, amelyek szükségesek az isteni szándék megvalósításához. Az ország bővizű és termékeny részén telepedhettek le, s minden adva volt gyors növekedésükhöz. Az a tény, hogy foglalkozásuk miatt elkerülhetetlenül szembe találják magukat az egyip-

tomiak ellenszenvével – »mert minden juhásztor utálatos az egyiptombeliek előtt« (1Móz 46,34) –, hasznos volt, mert megmaradhattak elkülönített népnek, és megvédte őket az egyiptomi bálványimádástól.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, József és testvérei c. fejelet)

2 Milyen jó következményei lettek József állhatatosságának és hitének?

1Móz 47,5–6

„És szólt a Fáraó Józsefnek, mondván: A te atyád és a te atyádfiai jöttek hozzád. Egyiptom földje ímé előtted van; e föld legjobb részében telepítsd le atyádat és atyádfiait, lakozzanak a Gósen földén: ha pedig tudod, hogy vannak közöttük arra termett emberek, tedd azokat az én barmaim gondviselőivé.”

1Móz 47,12

„És ellátta József az ő atyját és atyjafiait, és atyja egész házanépét kenyérrel, gyermekeik számához képest.”

1Móz 47,27

„Lakozott azért Izráel Egyiptom földében, a Gósen földjén, és ott megöröködtek, s megszapordtak és megsokasodtak felette igen.”

.....

.....

.....

„Azután József elvitte magával öt testvérét, hogy bemutassa őket a fáraónak, és megkapják tőle az engedélyt a földterület átvételére jövőendő otthonuk számára. Miniszterelnöke iránti hálából az uralkodó kész lett volna állami tisztségekre is kinevezni őket. József azonban, mint Jahve hűséges imádója, igyekezett megvédeni testvéreit attól a kísértéstől, amelynek ki lettek volna téve a pogány királyi udvarban. Ezért azt tanácsolta nekik, ha a király megkérdezi tőlük, hogy mi a foglalkozásuk, őszintén mondják meg. Jákób fiai megfogadták József tanácsát, és óvatosan azt is közölték a fáraóval, hogy csak ideiglenesen akarnak Egyiptomban tartózkodni, nem akarnak állandó lakosai maradni az országnak. Ily módon fenntartották maguknak a jogot, hogy bármikor szabadon eltávozhassanak Egyiptomból. A király pedig ígérete szerint kijelölte számukra »Egyiptom földjének javát« (1Móz 45,18), Gósen földjét.

Nem sokkal Egyiptomba érkezésük után József elvitte a királyhoz atyját is. A pátriárka idegen volt a királyi udvarokban, de a fenséges természetben a fáraónál is hatalmasabb Uralkodóval beszélgetett. Ezért most tudatos felsőbbiséggel fölemelte kezét és megáldotta a fáraót.

Józsefet először üdvözölve Jákób úgy beszélt, mintha hosszú időn át tartó bánatának ilyen öröndetes vége után már meghalni is kész lenne. Isten azonban még tizenhét esztendőit ajándékozott neki, amelyet békés visszavonultságban tölthetett el Gósen földjén. Ezek az esztendők boldogító ellentétei voltak az előző éveeknek. Fiaiban látta az igazi bűnbánat bizonyítékát. Azt is látta, hogy családja olyan körülmények közé került, amelyek biztosították számukra a nagy néppé, nemzeté fejlődésükhöz szükséges feltételeket. Hite megragadta Istennek azt a biztos ígértét, hogy egyszer majd Kánaánban telepednek le. Körülvette a szeretetnek és kedvességnek mindaz a jele, amivel Egyiptom miniszterelnöke csak megajándékozhatta őt. Boldog volt régen elveszített és most megtalált fia társaságában, és békében halt meg.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, József és testvérei c. fej.)

3 József mit szeretett volna gyermekei számára, és hogyan valósult ez meg?

1Móz 48,5

„Most tehát a te két fiad, akik néked Egyiptom földjén annakelőtte születtek, hogy én hozzád jöttem Egyiptomba, az enyéim. Efraim és Manassé, akárcsak Rúben és Simeon, az enyéim lesznek.”

1Móz 48,21

„És mondta Izráel Józsefnek: Ímé én meghalok, de az Isten veletek lesz és visszavisz titeket a ti atyáitok földjére.”

„Egy másik fontos ügy sem került el Jákób figyelmét: József fiait törvényesen Izráel gyermekei közé kellett beiktatni. József, amikor utoljára látogatta meg atyját, magával hozta fiait is, Efraimot és Manassét. A fiúk édesanyjuk révén kapcsolatban voltak az egyiptomi papság legmagasabb rendjével, apjuk tisztsége és állása pedig megnyitotta előttük a gazdagsághoz és kiváltságokhoz vezető

utat, ha úgy döntenek, hogy életüket és sorsukat az egyiptomiakkal kötik össze. József vágya az volt, hogy fiai saját népükkel egyesüljenek. Kinyilvánította hitét a szövetség ígéretében; abban, hogy fiai visszautasítják mindazokat a tisztségeket, amelyeket az egyiptomi királyi udvar felajánl nekik, és helyet kapnak a megvetett pásztorokodó törzsek között, amelyek tagjaira Isten rábízta beszédét.

Ekkor Jákób ezt mondta: »Most tehát a te két fiad, akik néked Egyiptom földjén annak előtte születtek, hogy én hozzád jöttem Egyiptomba, az enyéim. Efraim és Manassé, akárcsak Rúben és Simeon, az enyéim lesznek.« (1Móz 48,5) Saját gyermekeinek tekintette őket, hogy törzsek fejei legyenek majd. Így az elsőszülöttségi kiváltság, amelyet Rúben eljátszott, Józsefre szállt – két részt kapott Izráelben.

Jákób szeme az öregség miatt már meghomályosodott. Nem vette észre a fiatal embereket. Amikor azonban kivette alakjuk körvonalait, megkérdezte: »Kicsodák ezek?« Miután megmondták neki, hogy kik állnak a közelében, ezt mondta: »Hozd ide őket hozzám, hadd áldjam meg!« (1Móz 48,9) Amikor az ifjak oda mentek hozzá, a pátriárka megölelte és megcsókolta őket. Azután ünnepélyesen a fejükre tette kezeit, hogy megáldja őket. Ezt az imát mondta: »Az Isten, akinek előtte jártak az én atyáim, Ábrahám és Izsák; az Isten, aki gondomat viselte, amióta vagyok, mind e napig: amaz Angyal, ki megszabadított engem minden gonosztól, áldja meg e gyermekeket!« (1Móz 48,15–16) Nem volt ebben az imában semmi magabizás, sem az emberi erőre való támaszkodás. Jákób arról tett hitvallást, hogy Isten volt a megtartója és a támasza. Nem panaszkodott a múltban elszenvedett nehéz napokért, a múlt megpróbáltatásait és bánatát nem tekintette úgy, mint amelyek »ellene« voltak. Emlékezete csak Isten irgalmát, szeretetét és kedvességét idézte fel, aki egész vándorlása alatt mindig vele volt.

Miután Jákób befejezte áldását, hitének bizonyosságát átadta fiának és az eljövendő nemzedékekre hagyta, hogy tanúskodják előtük a rabszolgaság és a bánat hosszú éveit: »Ímé én meghalok, de az Isten veletek lesz, és visszavisz titeket a ti atyáitok földjére.« (1Móz 48,21) (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, József és testvérei c. feje.)

4 Hogyan áldotta meg Jákób a fiai? Milyen ihletett kijelentést tett a Megváltó eljövételével és származásával kapcsolatban?

1Móz 49,1–28 (kiemelve: 1–2; 8–10; 22–26; 28)

„És szólította Jákób a fiai, és mondta: »Gyűljetek egybe, hadd jelentsem meg néktek, ami rátok következik a messze jövőben. Gyűljetek

össze s hallgassatok, Jákóbnak fiai! Hallgassatok Izráelre, a ti atyá-
tokra.

Júda! Téged magasztalnak atyádfiai, kezed ellenségeid nyakán lesz, s
meghajolnak előtted atyáidnak fiai. Oroszlánkölvyök Júda; zsákmányt
ejtven felmentél, fiam! Lehevert, lenyugodott, mint a hím oroslán,
és mint nőstény oroslán, ki veri őt fel? Nem múlik el Júdától a feje-
delmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül, míg eljő Siló, és a népek
néki engednek.

Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett, ágazata meghalad-
ja a kőfalat. Keserítik, lövöldözik és üldözik a nyilazók, de mereven
marad kézive, feszülten keze karjai, Jákób Hatalmasának kezétől,
onnan, Izráel pásztorától, kősziklájától. Atyád Istenétől, aki segél-
jen, a Mindenhatótól, aki megáldjon, az ég áldásaival onnan felülről,
a mélység áldásaival, mely alatt terül, az emlők és anyaméh áldása-
ival. Atyád áldásai meghaladják az ős hegyek áldásait, az örök hal-
mok kiességeit. Szálljanak József fejére, a testvérek közül kiválasztott
koponyájára...«

Mindezek Izráel nemzetségei, tizenketten, és ez az, amit mondott
nékik az ő atyjuk, mikor őket megáldotta; mindegyiket tulajdon
áldásával áldotta meg.”

.....
.....
.....
*„Végezetül Jákób fiai haldokló atyjuk ágya köré gyűltek. Jákób egészen közel
hívta őket magához, és így szólt hozzájuk: »Gyűljetek egybe, hadd jelentsem
meg néktek, ami rátok következik a messze jövőben. Gyűljetek össze s hallgas-
satok, Jákób fiai! Hallgassatok Izráelre, a ti atyátokra!« (1Móz 49,1–2) Jákób
gyakran, aggodalommal gondolt jövőjükre, és igyekezett magának képet alkot-
ni a különböző törzsek történetéről. Most, amikor arra vártak, hogy megkap-
ják utolsó áldását, Jákóbon Isten Lelke nyugodott meg, és világosan kitérult előt-
te leszármazottainak jövője. Egymás után említette fiai nevét, jellemezve mind-
egyiküket, és röviden előre elmondta törzsük történetét...*

Az elsőszülöttségi jog áldásainak koronáját Júda kapta. Júda »dicséret«-et

jelent. Ez a törzs profetikus történetében tárult fel: »Júda! Téged magasztalnak atyádfiai, kezed ellenségeid nyakán lesz, s meghajolnak előtted atyáidnak fiai. Oroszlánkölyök Júda; zsákmányt ejtvén felmentél, fiam! Lehevert, lenyugodott, mint a hím oroszlán, és mint nöstény oroszlán, ki veri őt fel? Nem múlik el Júdatól a fejedelmi bot, sem a vezéri pálca térdei közül, míg eljő Siló, és a népek néki engednek.« (1Móz 49,8–10)

Az oroszlán, az erdők királya ennek a törzsnek nagyon találó jelképe, mert ebből a törzsből származott Dávid, és Dávid Fia, Siló, az igazi »Oroszlán Júda törzéből«, aki előtt végül meghajol minden hatalmasság és minden nép, s a nemzetek hódolatukat fejezik ki iránta.

Jákób legtöbb gyermekének boldog jövőt jövendölt. Utoljára ért József nevéhez, és atyai szívének szeretete túláradt, amikor áldást kért »József fejére, a testvérek közül kiválasztott koponyájára«: »Termékeny fa József, termő ág a forrás mellett, ágazata meghaladja a köfalat. Keserítik, lövöldözik és üldözik a nyilazók, de mereven marad kézíve, feszülten keze karjai, Jákób Hatalmasának kezétől, onnan, Izráel pásztorától, kösziklájától. Atyád Istenétől, aki segítjen, a Mindenhatótól, aki megáldjon, az ég áldásaival onnan felülről, a mélység áldásaival, mely alant terül, az emlék és anyaméh áldásaival. Atyád áldásai meghaladják az ős hegyek áldásait, az örök halmok kiességeit. Szálljanak József fejére, a testvérek közül kiválasztott koponyájára.« (1Móz 49,22–26)

Jákóbot mindig mély és heves érzések jellemezték. Fiai iránt érzett szeretete erős és gyengéd volt. Hozzájuk intézett áldásában nem találhattak semmiféle részrehajlást vagy neheztelést, mindnyájuknak megbocsátott, és mindvégig szerette őket. Atyai gyengédsége mindig bátorító és reménykeltő szavakban fejeződött ki. Isten ereje nyugodott meg rajta, és az isteni ihletés befolyása alatt az igazság kijelentésére kényszerült, még akkor is, ha ezzel fájdalmat kellett okoznia fiainak.” (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, József és testvérei c. feje.)

5 Milyen párhuzamosságok vannak Jézus és József életében?

Zsolt 109,2–5

„Mert a gonosznak szája és az álnokság szája felnyílt ellenem, hazug nyelvvél beszélnek énvelem. És körülvesznek engem gyűlölséges beszédekkel, és ostromolnak ok nélkül. Szeretetemért ellenkeznek velem, én pedig imádkozom. Rosszal fizetnek nékem a jóért, és gyűlölséggel az én szeretetemért.”

Hós 11,1

„Mikor még gyermek volt Izráel, megszerettem őt, és Egyiptomból hívtam ki az én fiamat.”

„Jákób temetése után József testvéreinek szívét ismét félelem töltötte el. József minden kedvessége ellenére bizalmatlanok voltak, s azt gondolták, talán csak atyjuk iránti szeretetből halasztotta el a büntetésüket. Személyesen nem is mertek előtte megjelenni, hanem üzenetet küldtek neki: »A te atyád megparancsolta nekünk az ő holta előtt, mondván: Így szóljatok Józsefhez: Kérünk téged, bocsásd meg a te atyádfiainak vétkét és bűnüket, mert gonoszul cselekedtek ellened. Most azért bocsásd meg azoknak vétkét, akik a te atyád Istenét szolgálják.« (1Móz 50,16–17) Az üzenet könnyekre fakasztotta Józsefet, és ez felbátorította testvéreit, hogy elmenjenek hozzá és leboruljanak előtte e szavakkal: »Ímé mi a te szolgálid vagyunk.« (1Móz 50,18) József testvérei iránt érzett szeretete mély és önzetlen volt, fájt neki, hogy olyanak tekintették őt, mint aki a bosszúállás lelkületét dédelgeti magában. »Ne féljetek – mondta nekik –, avagy Isten gyanánt vagyok-é én? Ti gonoszt gondoltatok ellenem, de Isten azt jóra gondolta fordítani, hogy cselekedjék úgy, amint ma, hogy sok nép életét megtartsa. Most annakokáért ne féljetek: eltartalak én titeket és a ti gyermekeiteket.« (1Móz 50,19–21)

József élete Krisztus életét ábrázolja. Az irigység indította József testvéreit arra, hogy rabszolgaként adják el őt. Azt remélték, ezzel megakadályozzák, hogy nagyobb legyen náluk. Amikor eladták Egyiptomba, abban a hitben ringatták magukat, hogy nem zavarják őket többé József álmai, és azok teljesülésének még a lehetőségét is megakadályozták. De Isten örködött az események felett. Éppen azt segítették elő, amit meg akartak akadályozni. Éppen így a zsidó papok és vénék is féltékenyek voltak Krisztusra. Attól féltek, hogy a Messiás elvonja az emberek figyelmét róluk. Megölték, hogy ne lehessen Király, és nem gondolták, hogy ezzel éppen a királyságát segítették elő.

József egyiptomi rabszolgasága által lett a megmentője, szabadítója atyja családjának. Ez a tény azonban semmivel sem teszi kisebbé testvérei vétkét. Éppen így Krisztust az ellenségei általi keresztre feszítése tette az emberiség Megváltójává, az elesett emberi nemzetség Szabadítójává és az egész világ Urává. Gyilkosainak bűne azonban éppen olyan szörnyű és megvetendő marad, mintha Isten

gondviselő keze nem fordította volna Krisztus dicsőségére és az emberiség javára az eseményeket.

Amiként Józsefet a saját testvérei adták el a pogányoknak, éppen úgy Krisztust is saját tanítványainak egyike adta el legelkeseredettebb ellenségeinek. Józsefet hamisan vádolták meg, és erényei miatt vetették börtönbe, s éppen így Krisztust is igazságossága miatt vetették meg, mert önmegtagadó élete feddés volt a bűnösök számára. Bár semmi bűnt nem találtak benne, mégis elítélték, a hamis tanúk bizonyágtétele alapján. József türelme és szelidsége a vele szemben elkövetett igazságtalanság és zsarnokság idején, készsége a megbocsátásra és a jótékonyosságra igazságtalanul viselkedő testvérei iránt szintén jelképe az Üdvözítő magatartásának, aki panasz nélkül hordozta el a gonosz emberek rosszindulatú cselekedeteit, s nemcsak gyilkosainak bocsátott meg, hanem mindazoknak megbocsát ma is, akik bűneiket megvallva eljönnek Hozzá és Őnála keresnek bocsánatot.” (Ellen G. White: *Patriárkák és próféták*, József és testvérei c. fej.)

6 **Hogyan rendelkezett önmaga felől József, és miért?**

1Móz 50,24–26

„Mondta József az ő testvéreinek: »**Én meghalok, de Isten bizonynyal meglátogat titeket és felvisz titeket e földről arra a földre, melyet esküvel ígért meg Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak.**« És megeskette József Izráel fiait, mondván: »**Amikor az Isten titeket bizonynyal meglátogat, vigyétek fel innen az én tetemeimet magatokkal.**« És meghalt József százötven esztendőskorában, és bebalzsamozták, s koporsóba tették Egyiptomban.»

„József, amikor látta, hogy élete a végéhez közeledik, összehívta rokonait. Bármilyen nagy tiszteletben részesítették is őt a furaók földjén, számára Egyiptom mégis csak a száműzetés helye volt. Utolsó cselekedeteként bizonyosságot tett Izráellel vállalt sorsközösségéről. Ezek voltak az utolsó szavai: »...Én meghalok, de Isten bizonynyal meglátogat titeket, és felvisz titeket e földről arra a földre, melyet esküvel ígért meg Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak.« (1Móz 50,24) Azután

ünnepélyesen megeskette Izráel gyermekeit, hogy csontjait vigyék majd magukkal Kánaán földjére. »És meghalt József százötven esztendősen, és bebalzsamozták, s koporsóba tették Egyiptomban.« (1Móz 50,25–26) Az évszázadok során, a nehéz rabszolgaság idején, ez a koporsó mindig József utolsó szavaira emlékeztette Izráel gyermekeit, és arról tett előttük bizonyosságot, hogy csak ideiglenesen tartózkodnak Egyiptomban. Arra figyelmeztette őket, hogy reményüket mindig az ígért földje felé irányítsák, mert szabadulásuk ideje biztosan eljön.» (Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, József és testvérei c. feje.)

***Az e heti adomány
az ingatlanalapot támogatja***

A MÁSODIK ADVENT

1.	Vasárnap	Jel 1,7	
2.	Hétfő	2Pt 3,10	
3.	Kedd	Jób 38,22–23	
4.	Szerda	Ésa 13,13–14	
5.	Csütörtök	Zsolt 50,6	
6.	Péntek	Mt 24,36	Naplemente: 18.15
7.	Szombat	Mt 24,27	Naplemente: 18.13
8.	Vasárnap	Zsolt 50,3–4	
9.	Hétfő	Ésa 2,19	
10.	Kedd	Fil 3,20–21	
11.	Szerda	2Tim 4,1	
12.	Csütörtök	Mk 14,62	
13.	Péntek	Ezék 38,21	Naplemente: 18.01
14.	Szombat	Jel 6,15–16	Naplemente: 17.59
15.	Vasárnap	Jer 25,31	
16.	Hétfő	Jer 50,25	
17.	Kedd	Mt 24,44	
18.	Szerda	Ésa 26,19	
19.	Csütörtök	Jn 5,28–29	
20.	Péntek	Jób 19,25. 27	Naplemente: 17.48
21.	Szombat	1Jn 5,11	Naplemente: 17.46
22.	Vasárnap	1Kor 13,12	
23.	Hétfő	Tit 2,13	
24.	Kedd	1Thess 4,16–17	
25.	Szerda	Jer 4,23–25	
26.	Csütörtök	Jel 20,1–2	
27.	Péntek	Jer 31,16–17	Naplemente: 16.35
28.	Szombat	2Tim 4,7–8	Naplemente: 16.34
29.	Vasárnap	Jak 1,12	
30.	Hétfő	Lk 21,28	
31.	Kedd	Jel 22,12	

MENNY ÉS FÖLD A MILLENNIUM IDEJÉN

1.	Szerda	Júd 6	
2.	Csütörtök	Zsolt 91,11	
3.	Péntek	Mt 25,23	Naplemente: 16.24
4.	Szombat	Zsid 12,2	Naplemente: 16.23
5.	Vasárnap	Mt 25,40	
6.	Hétfő	Ésa 53,10–11	
7.	Kedd	Mt 25,21	
8.	Szerda	1Sám 16,7	
9.	Csütörtök	Ésa 55,9	
10.	Péntek	Kol 3,2	Naplemente: 16.15
11.	Szombat	1Kor 3,14	Naplemente: 16.13
12.	Vasárnap	1Kor 2,9	
13.	Hétfő	Jel 22,2	
14.	Kedd	Jel 14,2–3	
15.	Szerda	Ésa 33,17	
16.	Csütörtök	Jel 14,1	
17.	Péntek	Jel 7,9	Naplemente: 16.06
18.	Szombat	Dn 12,3	Naplemente: 16.05
19.	Vasárnap	Jel 7,14	
20.	Hétfő	Ésa 64,3	
21.	Kedd	2Kor 4,18	
22.	Szerda	Jel 22,14	
23.	Csütörtök	1Kor 6,3	
24.	Péntek	Júd 14–15	Naplemente: 16.00
25.	Szombat	Jel 20,7–8	Naplemente: 15.59
26.	Vasárnap	Jel 20,7–8	
27.	Hétfő	Jel 20,12	
28.	Kedd	Préd 12,16	
29.	Szerda	Jn 5,22	
30.	Csütörtök	Mt 25,34	

A VÉGSŐ ÍTÉLET ÉS AZ ÚJ FÖLD

1.	Péntek	2Kor 5,10	Naplemente: 15.56
2.	Szombat	Ésa 45,23–24	Naplemente: 15.55
3.	Vasárnap	Rm 14,10–11	
4.	Hétfő	Jel 15,3	
5.	Kedd	Mal 4,1	
6.	Szerda	Péld 11,31	
7.	Csütörtök	1Jn 3,2	
8.	Péntek	Jn 5,17	Naplemente: 15.53
9.	Szombat	2Pt 3,11–13	Naplemente: 15.53
10.	Vasárnap	Jel 21,4	
11.	Hétfő	Ésa 32,18	
12.	Kedd	Jel 2,7	
13.	Szerda	Zsolt 16,11	
14.	Csütörtök	Ésa 65,18	
15.	Péntek	Kol 1,12	Naplemente: 15.53
16.	Szombat	Jel 15,2	Naplemente: 15.53
17.	Vasárnap	Eféz 6,8	
18.	Hétfő	Ésa 65,21–22	
19.	Kedd	Ésa 35,10	
20.	Szerda	Zak 13,6	
21.	Csütörtök	Jel 21,3	
22.	Péntek	Ésa 52,6	Naplemente: 15.55
23.	Szombat	Eféz 2,7	Naplemente: 15.56
24.	Vasárnap	1Pt 1,10–12	
25.	Hétfő	Zsolt 104,24	
26.	Kedd	Ésa 45,11–12	
27.	Szerda	Mk 12,25	
28.	Csütörtök	Dn 7,27	
29.	Péntek	Ésa 66,22–23	Naplemente: 15.59
30.	Szombat	Zak 14,9	Naplemente: 16.00
31.	Vasárnap	Zsolt 91,16	

KÖNYVAJÁNLÓ

MARK FORD

A washingtoni gyülekezet

Az adventizmus gyökereinek felfedezése

A New Hampshire államban lévő washingtoni gyülekezet különleges hely, ahol térben és időben minden esemény találkozik. Ez a gyülekezet egyedülálló hatással volt a Hetednapi Adventista Egyház mai felépítésére. A gyülekezetet egy olyan csoport építette, amely az igazság elfogulatlan keresésére szánta oda magát. Ez az odaszánás vezette arra, hogy elfogadja a millerita üzenetet 1843-ban, és a szombat tanítását 1845-ben. Az ezt követő években pedig itt nyilvánult meg oly meggyőzően Ellen G. White prófétai szolgálata.

Azok között, akik e közösség közelében éltek vagy dolgoztak, olyan adventista úttörők nevére bukkanunk, mint Frederick Wheeler, Rachel Oaks Preston, Joseph Bates, James és Ellen White, Leonard Hastings, Uriah Smith, John Nevins Andrews és Eugene Farnsworth. A washingtoni gyülekezet történetében egy egyház reményeit, csalódásait és győzelmeit követhetjük nyomon. Minden, ami az adventizmusból jó és lelkesítő, megtalálható ennek a kis közösségnek a múltjában, és ha van konkrét születési helye az adventista egyháznak, akkor ez Washington.

A washingtoni gyülekezet története a mai időkre nézve is tanulságos. Amikor az emberek nyitottak az igazságra, és követni akarják, nincs hely, amely túlságosan távoli, vagy olyan ember, aki „túl kicsi” ahhoz, hogy Isten felhasználja a világ felébresztésére.

A könyv a BIK Könyvkiadó gondozásában jelent meg, ára: 1100 Ft.

MEGJELENÉS ELŐTT

Dr. Richard A. Hansen: GYÓGYULJUNK OTTHON

A történelemben nem volt még olyan időszak, amikor nagyobb szükség lett volna igazi, megelőző orvoslásra, illetve életmód-változtatásra, hogy átformálják társadalmunkat. Minden évben új, titokzatos betegségek jelennek meg. A megelőzhető gyilkos kórokkal, a szívrohammal és rákkal fel kell venni a harcot, csökkenteni kell az áldozatok számát. A *Gyógyuljunk otthon* c. könyvet azért jelentetjük meg, hogy segítséget szolgáljon férjeknek, feleségeknek, apáknak, anyáknak, gyermekeknek, orvosoknak, diákoknak, és mindenkinek, hogy felismerjék az általános tüneteket, megtanulják alkalmazni az egyszerű házi gyógymódokat, s jobban együttműködjenek a természettel és orvosokkal a közös betegségek kezelésénél.

A *Gyógyuljunk otthon* nem azért készült, hogy bírálja a hagyományos orvoslást, hanem hogy a laikusokat megismertesse a gyógyítás művészetével és tudományával. Ezzel nemcsak a szükségtelen egészségügyi kiadásokat és a betegségek miatt elvesztegetett időt takarítjuk meg, hanem életet is megmenthetünk. A könyvben felvázolt megelőzési elvek körültekintő alkalmazása kétségtelenül jobb egészséget eredményez, ugyanakkor a betegségek átgondoltabb megközelítését nyújtja.

A *Gyógyuljunk otthon* nemcsak laikusok számára készült, hanem olyan szakorvosok és ápolónők számára is, akik az egyszerű, mindennapos betegségek ésszerű és természetes megközelítésére töreksenek. Az orvosi irodalom részletes és rendszeres tanulmányozása mellett az egyszerű gyógymódokhoz írt bevezetés olyan ismeretanyagot tartalmaz, melyet minden gyakorló orvosnak ismernie kellene. Reményeink szerint a *Gyógyuljunk otthon* az egyik legértékesebb kézikönyvvé válik minden családi könyvtárban. Kedves Olvasó! Saját egészségünket és boldogságunkat szolgálja, ha időt szánunk arra, hogy az egészségügyi ismereteket mindenki számára érthető nyelvre lefordítsuk.

A kiadvány várhatóan az év végi könyvvásár idejére jelenik meg a BIK Könyvkiadóban.

A BIK KÖNYVKIADÓ KATALÓGUSA

1121 Budapest, Remete u. 16/A

telefon: 06-1/391-0181; 06-20/379-6020

e-mail: bik@bibliakiado.hu, <http://www.bibliakiado.hu>

A november 1-től december 22-ig terjedő időszakban
a kiadó akciós könyvvásárt hirdet!

Kiadványainkat 10–30% engedménnyel kínáljuk vásárlóinknak.

A részletekről a *Könyvhírek* 2006. októberi számában
tájékoztatjuk az olvasóközönséget.

BIBLIA, FOGALMI SZÓKÖNYV, ATLASZ

Biblia – zseb	1600 Ft
Biblia – standard	1700 Ft
Biblia – kis családi	2100 Ft
Biblia – nagy családi	2900 Ft
Bibliai atlasz (<i>Magyar Bibliatársulat</i>)	2600 Ft
Bibliai atlasz (<i>Szent Pál Akadémia</i>)	4500 Ft
Bibliai fogalmi szókönyv	1200 Ft
Konkordancia (<i>Baranyi József</i>)	10000 Ft
„Én vagyok, ne féljete!” (Márk evangéliuma)	150 Ft

ELLEN G. WHITE MŰVEI

A gyermeknevelés bibliai alapelvei	520 Ft
Az apostolok története	1300 Ft
Az angyalok velünk vannak	1785 Ft
Az evangélium szolgálói	990 Ft
Bizonyságtételek V. kötet	1700 Ft
Bizonyságtételek VII. kötet	800 Ft
Ellen G. White gondolatai a hitről (<i>angol–magyar</i>)	1960 Ft
Étrendi és táplálkozási tanácsok	1370 Ft
Hit, remény, cselekvő szeretet	600 Ft
Gondolatok a Hegyi beszédről	600 Ft
Gyermeknevelés	1400 Ft
Igehirdetések és beszédek II.	600 Ft
Jézus élete	1950 Ft

Kiben bízhatunk? (Válogatás)	800 Ft
„Készítsétek az Úrnak útját!”	140 Ft
Korszakok nyomában	1100 Ft
Krisztushoz vezető lépések	550 Ft
Ne állj be a sorba!	590 Ft
Passió	410 Ft
Próféták és királyok	1130 Ft
Próféták és királyok - képekkel	1520 Ft
Szemelvények Ellen G. White írásaiból I.	1470 Ft
Szemelvények Ellen G. White írásaiból II.	1470 Ft
Tanácsok a gyülekezeteknek	1050 Ft
Üzenet az ifjúságnak	1100 Ft

BIBLIAI IRODALOM, ÍRÁSMAGYARÁZAT

A Filemonhoz írt levél (<i>Várkonyi András</i>)	430 Ft
A Júdás-rejtély (<i>Reisinger János</i>)	800 Ft
A kereszt és árnyéka (<i>Stephen N. Haskell</i>)	1400 Ft
A kis szarv Dániel könyve 8. fejezetében (<i>Reuben L. Hilde</i>)	460 Ft
A lelkiismeret (<i>Reisinger János</i>)	1400 Ft
A legnagyobb kérések (<i>Reisinger János</i>)	500 Ft
A világ útvesztője és a szív paradicsoma (<i>J. A. Comenius</i>)	400 Ft
Az ószövetségi szentély és az evangélium (<i>M. L. Andreassen</i>)	2100 Ft
Bibliai próféciaik korunkról (<i>Reisinger János</i>)	600 Ft
Ezen a kösziklán (<i>Reisinger János</i>)	300 Ft
Habakuk könyve (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	150 Ft
„Hallass örömet velem!” (<i>Kökényes Zsuzsa</i>)	300 Ft
Hogyan küzdött Jézus? (<i>Reisinger János</i>)	420 Ft
Isten küldött egy embert (<i>C. B. Haynes</i>)	580 Ft
Jézus boldogmondásai (<i>Reisinger János</i>)	340 Ft
Kommentár Pál apostol thesszalonikai leveleihez (<i>Kálvin János</i>)	1350 Ft
Miről szól a Jelenések könyve? (<i>Reisinger János</i>)	1100 Ft
Ószövetségi magyarázatok (<i>Ravasz László</i>)	1900 Ft
Örökségünk az Úr imádsága (<i>Dr. Tokics Imre</i>)	795 Ft
Te is járhatsz a vízen! (<i>Thomas Davis</i>)	180 Ft
Titkok megfejtése (<i>Jaques Doukhan</i>)	1480 Ft

TANULMÁNYOK

A kálvinista kereszt (<i>Móricz Zsigmond</i>)	350 Ft
A pápaság mint ökumenikus probléma (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	150 Ft

A polgári kormányzat és a vallás (<i>Alonso T. Jones</i>)	150 Ft
Arany János és az evangélium (<i>Podmaniczky Pálné</i>)	300 Ft
Az ezoterikus tan mint segítség az életben? (<i>Lothar Gassman</i>)	
Cikk Harry Potterről (<i>Prof. Dr. D. Franzke</i>)	400 Ft
Erkölc és iskola (<i>Babits Mihály</i>)	280 Ft
Ezredforduló vagy korszakforduló? (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	500 Ft
Győzelem (<i>szerk. Reisinger János</i>)	850 Ft
Hit vagy hagyomány? (<i>Reisinger János</i>)	250 Ft
Isten, ki vagy? (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	440 Ft
Kis eszmetörténet (<i>Reisinger János</i>)	400 Ft
Kis káté (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	700 Ft
Krisztus bankója (<i>Gárdonyi Géza</i>)	620 Ft
Legyőzhető-e a depresszió? (<i>Matus István–Reisinger János</i>)	200 Ft
Levél a vallási türelemről (<i>John Locke</i>)	240 Ft
Megelőzhető-e az AIDS? (<i>Stuart Angus</i>)	220 Ft
Mi az ökümenizmus? (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	150 Ft

A BIBLIA... SZOROZAT

A Biblia az álmokról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia a bűnrendezésről (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia a gyógyításról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia a halálról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia az angyalokról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia az istenismeretről (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia az ökológiai válságról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia Sátánról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia a házasságról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia az imádságról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia a küzdő imádságról (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	140 Ft
A Biblia az istentiszteletről (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia az istenkeresésről (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft
A Biblia az imádatról (<i>Reisinger János</i>)	140 Ft

EGYHÁZTÖRTÉNET, ÉLETRAJZ

A szombat története (<i>John N. Andrews</i>)	2500 Ft
Az egyház babiloni fogságáról (<i>Luther Márton</i>)	1480 Ft
A H. N. Adventista Egyház története... (<i>Rajki Zoltán</i>)	1470 Ft
A római pápaságról (<i>Luther Márton</i>)	1480 Ft
A római antikrisztusról (<i>Andreas Helwig</i>)	1400 Ft

A washingtoni gyülekezet (<i>Mark Ford</i>)	1100 Ft
Dr. Luther Márton önmagáról (<i>Virág Jenő</i>)	850 Ft
Egy amerikai lelkész magyarországi missziója (<i>Rajki Zoltán</i>)	1950 Ft
Ellen G. White Európában (<i>R. W. Olson–J. Zurcher</i>)	250 Ft
Ellen Gould White élete és szolgálata (<i>George R. Knight</i>)	530 Ft
Ellen White mindennapjai (<i>George R. Knight</i>)	530 Ft
Ellen White kora (<i>George R. Knight</i>)	570 Ft
Emlékezetes idők (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	540 Ft
Hadd szóljanak a napok! (<i>Szerk.: Orosz Csaba</i>)	600 Ft
L. R. Conradi (<i>dr. Daniel Heinz</i>)	890 Ft
Pascal (<i>Lev Sesztov</i>)	420 Ft

TUDOMÁNY, RÉGÉSZET, TÖRTÉNELEM

A bibliai régészet XX. század eleji felfedezései (<i>Siegfried Horn</i>)	480 Ft
A régészet regénye (<i>C. R. Ceram</i>)	2700 Ft
A teremtés bibliai tanúságtétele (<i>Werner Gitt</i>)	600 Ft
A természet romlása, a romlás természete (<i>szerk. Gadó György Pál</i>)	1000 Ft
A tudomány felfedezi Istent (<i>ÉRTEM Munkacsoport</i>)	1450 Ft
A világ helyzete 2006	2300 Ft
Ádámtól származik az ember? (<i>R. Junker</i>)	300 Ft
Constantinus császár adománylevele (<i>szerk.: Piti Ferenc</i>)	250 Ft
Európa, Amerika, az iszlám és a kommunizmus (<i>Csabai Tamás</i>)	990 Ft
Gyökereink (<i>Ariel A. Roth</i>)	1520 Ft
Jelek a mindenségből (<i>Werner Gitt</i>)	600 Ft
Jézus, Darwin és a teremtés (<i>R. Junker</i>)	300 Ft
Kezdetben (<i>Egerváriné Árvai Márta</i>)	330 Ft
Lejárt az idő? (<i>Somogyi Lehel</i>)	1100 Ft
Merre tart a világ? (<i>Jessica Williams</i>)	3200 Ft
Ökológiai lábnyomunk	1500 Ft

MŰVÉSZETTÖRTÉNET

Művészettörténet képekben (<i>Szabó Attila</i>)	2700 Ft
Művészettörténet vázlatokban (<i>Szabó Attila</i>)	2390 Ft

TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉG

A néma járvány: csontritkulás (<i>Tóth Gábor</i>)	470 Ft
Allergia- és Candida-kalauz (<i>Tóth Gábor</i>)	1500 Ft
Az E-számokról őszintén (<i>Tóth Gábor</i>)	1200 Ft
Életmód-változtatás hétről hétre (<i>Aileen Ludington–Hans Diehl</i>)	860 Ft

Génháború (<i>Tóth Gábor</i>)	990 Ft
Éltető és gyógyító táplálékok (<i>Dr. Gáspár Róbert</i>)	2000 Ft
Félelem és elrejtettség (<i>Theodor Bovet</i>)	200 Ft
Gyógyulás és gyógyítás (<i>Tóth Gábor</i>)	590 Ft
Házi gyógymódok (<i>dr. Calvin Thrash—dr. Agatha Thrash</i>)	1040 Ft
Kézben tartott idő (<i>Tóth Gábor</i>)	1100 Ft
Kezdjük újra (<i>dr. Nadasan Valentin</i>)	400 Ft
Kivezető út a depresszióból (<i>Dr. Neil Nedley</i>)	4900 Ft
Lelkigondozói ABC (<i>Worthington</i>)	1750 Ft
Mérlegen a vegetarizmus (<i>Reisinger Orsolya</i>)	800 Ft
Ne veszítsd el a csontjaidat! (<i>Tóth Gábor</i>)	1100 Ft
NO DROG! (<i>Benkő Noémi</i>)	700 Ft
Új életforma (<i>J. D. Pamplona Roger</i>)	1840 Ft

SZAKÁCSKÖNYV

A Biblia a helyes táplálkozásról (<i>Balázs Katalin—Kiss Balázs</i>)	1300 Ft
Főzzünk egészségesen, finomat! (<i>Monostori Mária</i>)	1600 Ft
Legyen néktek ededelül I–IV. (<i>Nagy Zsuzsa</i>)	890–890 Ft
I. Reggeli gyümölcsös gabonaételek	
II. Pástétomok, reggeli szendvicsskrémek	
III. Húspótlók, fasírtok	
IV. Kenyerek és pogácsák	
Newstart-konyha (<i>Csalami László</i>)	1490 Ft
Reformkonyha	480 Ft
Zöld recept (<i>Heted7világ Kiadó</i>)	820 Ft

CSALÁDI ÉLET

A boldogság titkai (<i>Dr. Ed Wheat—Gaye Wheat</i>)	1900 Ft
Akinél a szív lecsendesül (<i>Linda Dillow</i>)	1300 Ft
A társ (<i>Linda Dillow</i>)	1100 Ft
Áldások könyve (<i>Linda Dillow</i>)	1500 Ft
Boldog házasság – hogyan? (<i>Harold Shryock</i>)	500 Ft
Családi összhangzattan (<i>Gary Chapman</i>)	1500 Ft
Egybeszerkesztve (<i>L. Crabb</i>)	1200 Ft
Egymásra hangolva (<i>G. Chapman</i>)	1500 Ft
Hazafelé (<i>Soósné Szász Ágnes</i>)	690 Ft
Házaspárbaj (<i>Arnold Mol</i>)	1300 Ft
Kapcsolódás (<i>Dr. Lawrence Crabb</i>)	1750 Ft
Keresztyén házasság (<i>Pálhegyi Ferenc</i>)	520 Ft

Lesznek ketten egy testté (<i>Don Meredith</i>)	1200 Ft
Létkérdések és emberi kapcsolatok (<i>Szabó Attila</i>)	1500 Ft
Szerelemről minden házaspárnak (<i>Dr. Ed Wheat–G. O. Perkins</i>)	1500 Ft
Szólóban (<i>Gary Chapman</i>)	1500 Ft

NEVELÉS

Az akaratos gyerek (<i>Dr. James Dobson</i>)	1200 Ft
Élet a szakadék szélén (<i>Dr. James Dobson</i>)	1500 Ft
Életre szóló ajándék (<i>Dr. Ross Campbell</i>)	1300 Ft
Fegyelmezz, megéri!	1300 Ft
Gyerekekre hangolva (<i>Gary Chapman</i>)	1500 Ft
Hogyan bánjunk a gyermekkel? (<i>Ellen G. White</i>)	300 Ft
Kamaszokra hangolva (<i>Gary Chapman</i>)	1500 Ft
Kemény szeretet (<i>Dr. James Dobson</i>)	1500 Ft
Mennyit érek? – Egészséges önértékelés (<i>Dr. Pálhegyi Ferenc–Bruno Schwengeler</i>)	950 Ft
Nevelés – Öröm vagy üröm? (<i>Bruno és Yvonne Schwengeler</i>)	1960 Ft
Vagyok e valaki? (<i>Maurice E. Wagner</i>)	1750 Ft
Van-e keresztyén pedagógia? (<i>Pálhegyi Ferenc</i>)	240 Ft

GYAKORLATI KERESZTÉNYSÉG

1500 bölcs gondolat (<i>C. H. Spurgeon</i>)	800 Ft
A korai keresztyének összevetése a mai keresztyénekkal (<i>Pascal</i>)	850 Ft
A megújulás útján (<i>Roy Hession</i>)	990 Ft
A sebzett gyógyító (<i>Henri J. M. Nouwen</i>)	1450 Ft
A szeretet művészete a Biblia tükrében (<i>Soós Attila</i>)	790 Ft
Az imádságról (<i>O. Hallesby</i>)	500 Ft
Céltudatos élet (<i>Rick Warren</i>)	2000 Ft
Egy vidám földműves életbevágó tanácsai (<i>C. H. Spurgeon</i>)	700 Ft
Imádság a gyakorlatban (<i>Frederick Pelsler</i>)	510 Ft
Ígéret szerint (<i>C. H. Spurgeon</i>)	300 Ft
Ha fáj a szív (<i>Bruno Schwengeler</i>)	1220 Ft
Jézus erőterében (<i>Roy Hession</i>)	880 Ft
Közelebb Istenhez (<i>Lawrence J. Crabb</i>)	1200 Ft
Megbocsátás (<i>Everett L. Worthington</i>)	1980 Ft
Mit beszélnek a gyertyák? (<i>C. H. Spurgeon</i>)	600 Ft
Tanácsok azoknak, akik az Úr Jézusnak szeretnének szolgálni (<i>C. H. Spurgeon</i>)	300 Ft
Tanuljunk együtt! (<i>Mark Finley</i>)	580 Ft

HITÉLETI KÖNYVEK

Akik szelet vetnek, vihart aratnak (<i>Joe Crews</i>)	100 Ft
Az 1888-as üzenet (<i>Robert Wieland</i>)	200 Ft
Döntés a Jordánnál (<i>Lewis R. Walton</i>)	490 Ft
Kegyelem, győzelem (<i>Szabó Ferenc</i>)	1100 Ft
Korai és késői eső (<i>J. Wilcox</i>)	450 Ft
Ómega (<i>Lewis R. Walton</i>)	450 Ft

BIBLIAI GONDOLATOK MINDEN NAPRA

Isten ígéreteinek tárháza (<i>C. H. Spurgeon</i>)	800 Ft
„Istenünk beszéde mindörökkre megmarad”	1400 Ft
Maranatha – Jövel Uram, Jézus	1600 Ft
„Ne félj!” I–II.	550–550 Ft

VERSESKÖTET, KÖLTÉSZET

Kereszten irgalom (<i>Páskulyné Kovács Erzsébet</i>)	460 Ft
Páskulyné Kovács Erzsébet versei I–II. (kartonált)	4400 Ft
Páskulyné Kovács Erzsébet versei I–II. (táblakötés)	5800 Ft
Csendes csodák (<i>Reményik Sándor istenes versei</i> – kartonált)	1890 Ft
Csendes csodák (<i>Reményik Sándor istenes versei</i> – táblakötés)	2500 Ft
Futás (<i>Füle Lajos</i>)	690 Ft

GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGI IRODALOM

16 részes tanulmányosorozat	200–200 Ft
A beszédes teremtett világ (<i>Samu Hedvig</i>)	480 Ft
A teremtéstől a szivárványig (kifestő)	600 Ft
A róka nyomában (<i>Marion Gitt</i>)	500 Ft
A szivárvány színei	550 Ft
A zárba illő kulcs 2.	500 Ft
A zárba illő kulcs 3.	800 Ft
Az első képes Bibliám (magyar-angol)	1430 Ft
Az én képes Bibliám	800 Ft
Az én képes Bibliám (angol)	800 Ft
Az özönvíz (kifestő)	300 Ft
Bibliai kifestő	300 Ft
Bibliai történetek az engedelmességről	350 Ft
Életed forrása (mindennapi gondolatok)	1650 Ft
Énekyűjtemény gyermekeknek	685 Ft

Fehérke (<i>Farkas Jánosné</i>)	600 Ft
Ha az állatok beszélni tudnának (<i>W. Gitt–K. H. Vanheiden</i>)	500 Ft
Helykereső III.	250 Ft
Hogyan kapta csikjait a zebra? (<i>Reinhard Junker</i>)	300 Ft
Isten hatalma Mózes életén keresztül (<i>Kánya Andrea</i>)	520 Ft
Jöjj, számoljuk meg a csillagokat! (<i>William L. Coleman</i>)	300 Ft
Kincsek a tengernél (<i>Sally Streib</i>)	620 Ft
Kirándulás Jézussal I–II. (<i>Jim Feldbush</i>)	980–980 Ft
Lépések a boldogság felé	150 Ft
Misi azt kérdezi, miért...? (<i>Sally Pierson Dilloh</i>)	620 Ft
Példázatban mondtam	150 Ft
Tekints föl Teremtődre (<i>Dr. Erich Hitzbleck</i>)	500 Ft
Utazás a dinoszauruszok korába (<i>Stefan Drüeke</i>)	500 Ft

EGYÉB KIADVÁNYOK

A 23. zsoltár egy juhpásztor tolmácsolásában (<i>Phillip Keller</i>)	400 Ft
A babonáság varázsa (<i>Kurt Hasel</i>)	710 Ft
A lila ciklámen (<i>szerk.: Reisinger János</i>)	500 Ft
A szeretet művészete (<i>Erich Fromm</i>)	900 Ft
A tanítványok (<i>Dr. Sarkadi Nagy Pál</i>)	190 Ft
Az Ő nyomdokain (<i>C. M. Sheldon</i>)	1200 Ft
Az utolsó napok (<i>Mark A. Finley</i>)	680 Ft
Az új világrend (<i>Russell Burill</i>)	570 Ft
Csak a lelketed akarjuk (<i>U. Baumer</i>)	400 Ft
Gondolatok (<i>Blaise Pascal</i>)	2800 Ft
Játék a tűzzel (<i>Roger R. Morneau</i>)	560 Ft
Jön a vasárnap (<i>G. Edward Reid</i>)	820 Ft
Lesz-e holnapunk? (<i>Dr. Hans Heinz</i>)	190 Ft
Mesterségek és foglalkozások a Bibliában (<i>Takács Béla</i>)	480 Ft
Mózes írta-e a Tórát? (<i>Dr. Tokics Imre</i>)	140 Ft
Nem akarom, hogy a kövek kiáltssanak (<i>Peter Wössner</i>)	690 Ft
Oszd meg és uralkodj! (<i>Köbel Szilvia</i>)	2980 Ft
Szabadon halok meg (<i>Noble Alexander–Kay D. Rizzo</i>)	1190 Ft

MULTIMÉDIA KIADVÁNYOK

A szeretet bibliai tanításai (CD-ROM könyv)	1800 Ft
BIK-könyvtár 1.0 (CD-ROM könyv)	1800 Ft
Döntő bizonyíték (CD-ROM könyv)	1800 Ft
Élet és egészség (CD-ROM könyv)	1800 Ft

Bibliai atlasz CD	2990 Ft
Hitünk énekei CD	2200 Ft

KOTTA

Hitünk énekei (spirális)	1100 Ft
Harminc kánon	200 Ft

FOLYÓIRAT

Az Idők Jelei (negyedéves gyülekezeti lap)	280–350 Ft
Útjelző (negyedéves ifjúsági lap)	250–300 Ft
Jó Hír (bibliai folyóirat, 1990–2003)	50–100 Ft
Nyitott szemmel 2006/2.	120 Ft

TRAKTÁT, SZÓRÓLAP

A Bibliáról röviden (<i>Cserbik János</i>)	70 Ft
A szabadság törvénye	30 Ft
Az imádság kiváltsága	15 Ft
Én vagyok I. (<i>Barati Lilla</i>)	45 Ft
Gyászol a Föld (<i>Soós Attila</i>)	30 Ft
Ha dohányzunk, ezt láthatja az orvos (<i>C. L. Dale MD, patológus</i>)	60 Ft
Nyitott szemmel '99	10 Ft
Üzenetek (bátorító Biblia-versek)	100 Ft
„Mit mond a Biblia” (1–10. szám)	12 Ft/db

KÉPESLAP, KÖNYVJELZŐ, BIBLIA-TOK

Képeslap	30 Ft
Könyvjelző	20 Ft
Mágneses könyvjelző	40 Ft
Biblia-tok – nagy családi, kemény	2900 Ft
Biblia-tok – nagy családi, puha	1400 Ft
Biblia-tok – zseb, kemény	2300 Ft
Biblia-tok – zseb, puha	1000 Ft

NAPTÁR, JÁTÉK

Falinaptár 2006 (<i>Élet és Egészség Kiadó</i>)	580 Ft
ÖKO kártyajáték	1000 Ft

A Spalding Alapítvány katalógusa

2053 Herceghalom, Zsámbéki u. 10.

telefon/fax: 06-23/319-093; mobil: 06-20/569-7510

e-mail: spalding@axelero.hu

A november 1-től december 22-ig terjedő akciós időszakban az alapítvány gondozásában megjelent könyveket 30%, az Egervári Dezső által kiadott könyveket 35% kedvezménnyel ajánljuk olvasóinknak.

SPALDING KÖNYVEK

A boldogság törvénye – kartonált (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	2500 Ft
A boldogság törvénye – tábla (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	3200 Ft
A boldogság törvénye – angol (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	4500 Ft
Az „egészséges” hit (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	650 Ft
Az EMBER és Igazság (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	700 Ft
A „legszebb ének” (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	600 Ft
Az üdvösség története (<i>Alfred-Felix Vaucher</i>)	2800 Ft
Befogadván az Igét I-II. (<i>Samuel Koranteng-Pipim</i>)	3100 Ft
Egyetemes egyháztörténelem (<i>Tonhaizer Tibor</i>)	2700 Ft
Egyetemes vallástörténet (<i>Tonhaizer Tibor</i>)	2500 Ft
Esti történetek gyerekeknek (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	2700 Ft
Ezredforduló vagy korszakforduló – angol (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	700 Ft
Filozófiatörténet (<i>Tonhaizer Tibor</i>)	2200 Ft
„Isten beszéde” (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	700 Ft
Jézus Krisztus apokalipszise I. (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	2100 Ft
Jézus Krisztus apokalipszise II. (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	2100 Ft
Mit mond a Biblia... (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	800 Ft
Ószövetségi bölcsességi könyvek (<i>szerk. Reisinger János</i>)	1600 Ft
Vallomás az emigrációból (<i>Fehér János</i>)	1200 Ft
Zakariás próféta könyve (<i>Vankó Zsuzsa</i>)	400 Ft
Zsoltárok világa (<i>szerk. Reisinger János</i>)	1100 Ft

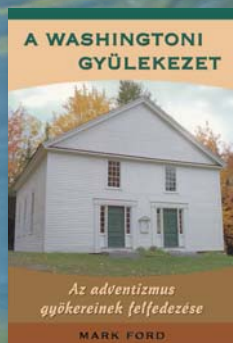
FŐISKOLAI LAP

Sola Scriptura 2006/1	350 Ft
Sola Scriptura 2006/2	350 Ft

EGERVÁRI DEZSŐ KIADÁSÁBAN MEGJELENT KÖNYVEK

A Lélek temploma (<i>Dr. Lee, dr. Kime</i>)	350 Ft
A nagy küzdelem (<i>Ellen G. White</i>)	1000 Ft
A Te Igéd Igazság (<i>Ellen G. White</i>)	1000 Ft
Bizonyságtételek VII. (<i>Ellen G. White</i>)	800 Ft
Bizonyságtételek VIII. (<i>Ellen G. White</i>)	800 Ft
Bizonyságtételek IX. (<i>Ellen G. White</i>)	800 Ft
Értelem, jellem, egyéniség I. (<i>Ellen G. White</i>)	1000 Ft
Értelem, jellem, egyéniség II. (<i>Ellen G. White</i>)	1200 Ft
Hiszékenység vagy bizonyosság? (<i>Albert Rowell</i>)	200 Ft
Igehirdetések és beszédek I. (<i>Ellen G. White</i>)	800 Ft
Igehirdetések és beszédek II. (<i>Ellen G. White</i>)	1000 Ft
Kiadatlan bizonyságtételek (<i>Ellen G. White</i>)	1000 Ft
Kiben bízhatunk? I. (<i>Ellen G. White</i>)	500 Ft
Kiben bízhatunk? II. (<i>Ellen G. White</i>)	500 Ft
Kiben bízhatunk? III. (<i>Ellen G. White</i>)	500 Ft
Kiben bízhatunk? IV. (<i>Ellen G. White</i>)	500 Ft
Méret: 140x200 mm, oldal: 482, kötés: kartonált	
Tapasztalatok, látomások és lelki ajándékok (<i>Ellen G. White</i>)	1000 Ft
Reménység rák esetén (<i>C. Thrash MD–A. M. Thrash MD</i>)	500 Ft

Új könyvek

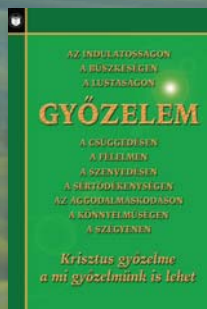
A *Who's Who of Adventist Pioneers* szerint a New Hampshire-beli washingtoni gyülekezet a Hetednap Adventista Egyház bölcsőjének is tekinthető.

Mark Ford korabeli fotókkal gazdagon illusztrált könyve az 1840-es évektől kíséri nyomon e közösség születését, küzdelmeit és fejlődését, különös gondot fordítva az Ellen G. White szolgálatán keresztül megnyilatkozó mennyei vezetésre.

Ára 1100 Ft

A Reisinger János által szerkesztett kötet a 2005-ös nyári Biblia-táborok *Hogyan győzhetünk...* c. előadás-sorozatának írott változata, kiegészítve François Mauriac *Győzelem a szorongáson* c. írásával.

Ára 850 Ft

BIK Könyvkiadó

1121 Budapest, Remete u. 16/A. Telefon: 06-1/391-0181, 06-20/379-6020

E-mail: bik@bibliakiado.hu, online megrendelés: www.bibliakiado.hu

